

parts (*Cuadernos de Pedagogía*, 1.989:5):

Els mitjans, per la seva banda, deixant per a altres qüestions més frivolitzables aquest periodisme sensacionalista i barat, abordant les qüestions educatives, sense excloure'n cap per delicada que sigui, amb una combinació gens fàcil d'especialització i de divulgació, i elaborant informació amb seriositat i legibilitat. L'escola, per la seva banda, obrint-se més als *media*, i deixant a una banda la seva innata tendència a l'allunyament social, oblidant aquest gremialisme conservador que té por de mostrar-se sense les pròtesis de les paraules distanciadors i del saber pedagògic usat com sortilegi.

L'abandó del sensacionalisme i el perfeccionament en la divulgació i la informació han d'anar acompanyats també de la disminució dels obstacles que el sector educatiu posa a l'obertura envers els *media*. En el transcurs de l'anàlisi dels articles i columnes així com en les conclusions tornaré a tractar alguna d'aquestes qüestions ací presentades.

2. MARC METODOLÒGIC.

2.1. PLANTEJAMENTS GENERALS.

En aquest apartat introductorí del capítol dedicat a la metodologia, es consignen els principals processos i estratègies de caràcter general que he fet servir per a l'elaboració de la present tesi. No hi apareix només una descripció de caràcter purament instrumental. D'acord amb HABERMAS (1.971), la metodologia ha d'explicitar els interessos de coneixement, les implicacions que comporten, i també els fonaments ideològics. Es tracta, doncs, de situar els paràmetres del procés d'investigació dut a terme, un procés entès com a un cicle de reflexió, observació i anàlisis de les dades que es desenvoluparà fins que les "formulacions teòriques hagin sacsejat les dades disponibles." (JENSEN & JANKOWSKI, 1.993)

L'elaboració de la tesi mitjançant la interpretació de documents actuals i la voluntat d'inicidir en l'anàlisi de la realitat escolar contemporània, posen de relleu la dificultat de marcar distàncies entre l'investigador i els fets i opinions que es comentaran. En tant que professional de la pedagogia i articulista ocasional, fenòmens com la reforma educativa, els comentaris sobre la pedagogia, els mateixos articulistes de qui utilitzaré llurs escrits, són aspectes de la recerca que comporten la impossibilitat d'abordar la interpretació des de la distància temporal o des d'una hipotètica asèpsia investigadora. En qualsevol cas, cal fonamentar la recerca en la cura i el rigor sabent que la imparcialitat és impossible però que precisament el reconeixement d'aquest fet és l'única manera d'evitar un esbiaixament incontrolat en la interpretació de la realitat.

Pel que fa a diaris, articulistes i, en definitiva a tots els noms propis que apareixen, he procurat en tot moment mantenir un respecte bàsic però sense que això suposi cap autocensura. En

qualsevol cas, reconèixer la implicació de l'investigador en la temàtica que s'investiga és una dada més d'aquella i és també una conseqüència d'una opció investigadora que considera com a un fet indiscutible la inserció històrica, cultural i social del fet educatiu, tal com ha assenyalat Paulo FREIRE en relació a la pràctica educativa (1.989:92):

La pràctica educativa és una certa forma d'acció que es fa en el temps, en un cert temps del temps i en un cert espai. Vull dir amb això que la pràctica educativa es fa en la història i no fora d'ella, que es fa en un cert espai i no a l'aire. (...) Aquesta percepció o comprensió de la pràctica educativa inserida en un temps i en un espai implica una sèrie de conseqüències per a l'educador o l'educadora i per a aquells que teoritzen l'educació. Percebre l'educació com una expressió concreta, una tasca concreta inserida històricament, social, cultural i política, té una gran importància per a aquells que tenen aquesta pràctica.

La part central de la tesi està ocupada per l'anàlisi d'una nombrosa documentació constituïda per fragments d'articles periodístics. Aquesta anàlisi ha de permetre, com ja s'ha comentat, la interpretació al voltant de les representacions que es fan de l'escola des de la perspectiva del camp cultural, o per part dels agents del camp de producció simbòlica, per formular-ho segons conceptes habituals en la sociologia de la cultura. En raó d'aquestes característiques i finalitats, una de les principals preocupacions metodològiques ha estat el d'evitar el perill de la fragmentació de continguts, la qual faria molt difícil una visió de conjunt de la problemàtica estudiada. La fragmentació de continguts apareix en un primer moment com a inevitable, donada la necessitat d'analitzar textos periodístics de diversa índole dels quals se n'extreuen uns fragments significatius per a ser comentats. Però fora contrari a les finalitats i a l'enfoc de la tesi si aquesta fase de la investigació condicionés excessivament una interpretació coherent i global de la temàtica abordada. Com si els arbres ens impedissin de veure el bosc.

Val a dir, tanmateix, que la fragmentació de continguts no és només un procés metodològic com a activitat d'anàlisi en el marc d'una investigació, sinó que es correspon amb una observació de la realitat que té múltiples components que cal recollir. Per tant, és una fragmentació inevitable que reflecteix aquesta característica que es produeix en molts camps culturals del nostre temps. S'ha procurat, no obstant, reforçar la fase d'integració per donar coherència al conjunt. S'ha intentat reconstituir el discurs de la premsa que prèviament ha estat desarticulat en unitats d'anàlisi, precisament per tal d'evitar els perills que una excessiva compartimentació de la cultura comporta pel cantó de la pèrdua de matisos intel·lectuals i del manteniment de tòpics. Es tracta de dur a terme una recomposició final que pretén reprendre els temes globals plantejats a l'inici. Els textos analitzats són la base documental necessària per a poder plantejar questions de fons.

És per aquest motiu que no crec que la recerca que presento pugui ser assimilada al que des del funcionalisme s'anomena una recerca de "short run" o d'abast limitat, pel fet que analitzi una temàtica de manera segmentada i en un període limitat en el temps. L'opció d'analitzar exhaustivament uns determinats textos periodístics durant un període de temps concret i limitat, aspectes que s'especificaran en el capítol corresponent, és també el trampolí per a abordar una reflexió més àmplia sobre les relacions entre la cultura, l'educació i la societat. La present recerca té la pretensió d'abordar aspectes globals de la problemàtica que s'estudia i això significa tenir en compte antecedents històrics, conseqüències a llarg termini, contextos culturals que fan que no pugui ser considerada una recerca "short run". Una altra cosa és que s'hagi volgut comptar amb unes dades concretes per tal que aquesta anàlisi amplia i amb voluntat globalitzadora no es quedi en la mera especulació discursiva. El període en què s'ha desenvolupat la recerca és relativament curt; però la temàtica i les finalitats són més genèriques perquè les representacions que s'analitzen no

defineixen només un moment social concret. Aquestes representacions no són imatges acabades i definitives sino que són processos ininterromputs que reflecteixen unes realitats però que a la vegada contribueixen a la definició i a la construcció de noves realitats socials (MOSCOVICI, 1.976).

2.2. REFERENTS TEÒRICS I SOCIOLOGICS DE LA TESI.

L'exàmen de continguts de caràcter simbòlic relacionats amb un camp determinat de la nostra societat és un procés d'anàlisi cultural més que cap altra cosa. No amago pas la intenció, al contrari, d'enfocar el fet educatiu des del vessant cultural que suposa la identificació i anàlisi de significats que formen part del bagatge cultural compartit per amplis sectors de la societat i que fan referència a l'educació i l'escola. No és estrany, doncs, que en un apartat dedicat a assenyalar el marc conceptual des del qual duc a terme la meva recerca, comenci a explicar-lo a partir de la sociologia cultural i no pas des d'una sociologia de l'educació en un sentit estricte. Així doncs, segueixo a Basil Bernstein quan afirma que no definiria la sociologia de l'educació només en termes de l'educació i que aquella s'està movent cap a una sociologia de la cultura o una sociologia del coneixement. (BERNSTEIN, 1.990)

Segons Salvador GINER (1.985), si es revisen els grans corrents de pensament i el conjunt d'aportacions fetes fins avui, en sociologia es poden esbossar dues grans perspectives de caràcter general a l'hora d'analitzar la cultura. Per un costat, una concepció horizontal que remarca el caràcter continu, ininterromput, consensual i sistèmic de la cultura; aquesta és definida com un univers simbòlic que d'una manera plural és compartit pels collectius i els individus segons les respectives posicions socials, àrees i models, en base a un nucli central de valors i orientacions que manté unida la societat.

Per un altre costat trobaríem una concepció vertical de la cultura que posa l'èmfasi en les oposicions, les dominacions, les desigualtats i els conflictes, resultat de la lluita dels diferents

grups, classes, institucions socials per a aconseguir el control i la distribució dels béns. Des d'aquesta perspectiva, es manté unida la societat pel paper que exerceixen els grups hegemònics i les classes dominants. La cultura es converteix en el terreny de confrontació, ja sigui per a legitimar els productes simbòlics dels grups dominants, ja sigui per a intentar modificar "des de baix" aquesta correlació de forces.

Ens trobem davant dos enfocs diferenciats que responen, el primer a una visió funcional, i el segon a una visió conflictiva de la cultura. GINER adverteix, però, que els dos enfocs no deixen de ser simplificacions que posen de relleu el que anomena "la pobresa de les teories unidimensionals de la cultura". De fet i en el transcurs del desevolupament de la teoria sociològica, representants d'una i altra perspectiva, han palesat les insuficiències dels enfocs unilaterals. Per al nostre sociòleg, en definitiva, la teoria cultural s'ha de preocupar més d'entendre la interrelació entre les dues perspectives i d'aprofundir fonamentalment en l'anàlisi de com es produueixen els processos d'adaptació, innovació i canvi cultural (GINER, 1.985:28-29).

La cultura no és homogènia ni lliure de discontinuïtats, ni universalment mancada d'ambigüïtat: més aviat és constantment problemàtica, en graus diversos, per als éssers humans que la protagonitzen. Té una natura dual, puix que alhora és objectiva i subjectiva: és externa als homes i, tanmateix, ha de ser percebuda, entes i creada per ells perquè pugui existir.

Davant d'aquesta natura dual de la cultura convé adoptar una perspectiva relacional que pugui donar compte dels diversos components de la realitat social i cultural, però que a la vegada remarqui els processos i relacions com a elements bàsics per a comprendre transformacions i inèrcies. Cal superar dicotomies oposades que soLEN ser funestes per al desenvolupament de la ciència social i que no són sino simplificacions molt sovint vinculades a necessitats divulgatives i acadèmiques (BOURDIEU,

WACQUANT, 1.994:160).

Els dualismes són molt còmodes: això permet fer un programa amb una primer part X, una segona Y i, una tercera part, jo mateix. Hi ha una certa quantitat de falsos debats morts i enterrats (intern/extern n'és un, qualitatiu/quantitatiu un altre) que només existeixen perquè els professors en tenen necessitat per a viure, perquè els permet fer programes i dissertacions"

Salvador Giner s'expressa en termes similars pel que fa a denunciar les simplificacions i reduccionismes que sovint s'utilitzen per a descriure el funcionament social (GINER, 1.985: 24):

La societat ni té nivells ni un "amunt" i un "avall", si bé s'entén que aquestes metàfores pràctiques i antigues es neguin a morir fàcilment i que fins i tot continuïn seduint les ments dels crítics que, això a banda, són sovint aguts i originals.

Seguint el fil d'aquests darrers paràgrafs, la present tesi enfoca l'anàlisi de les representacions sobre l'escola tenint en compte aquesta naturalesa dual de la cultura: Hi ha un determinat discurs sobre l'escola que existeix i es configura estructuralment fora dels individus concrets?, o bé són aquests individus els qui el construeixen des de la pròpia experiència (una experiència que, en el cas de l'escola es compartida de manera generalitzada)? És clar que les dues formulacions coexisteixen a la pràctica independentment de la prioritació que una determinat enfoc conceptual o investigador pugui fer en un o altre sentit.

El mateix es podria dir de formulacions com les que es plantegen en el terreny de la metodologia de recerca quan es parla d'estratègies quantitatives i qualitatives. En definitiva, posar en relació algunes parelles d'oposicions -paired concepts- prou clàssiques en la teoria cultural o en la sociologia significa tenir present la relació dialèctica que hi ha entre les dues parts. Per exemple entre objectivisme i subjectivisme (BOURDIEU, 1.987:150)

Les estructures objectives que el sociòleg construeix en el moment objectivista, descartant les representacions subjectives dels agents, són le fonament de les representacions subjectives i constitueixen els constryeniments estructurals que pesen sobre les interaccions; d'un altre cantó, però, aquestes representacions també han de ser tingudes en compte si hom vol reflectir sobretot lluites quotidianes, individuals o col·lectives, dirigides a transformar o a conservar aquestes estructures.

És amb aquest esperit relacional que he procurat adoptar una posició de síntesi que permeti una explicació equilibrada dels diferents aspectes que constitueixen la realitat educativa. Això significa, tenir present tant les estructures com les persones així com els discursos i les pràctiques que les relacionen. Tenir en compte, d'una banda, el processos globals; macrosociològics, si es vol, i, per un altra, prenent en consideració els aspectes més concrets lligats a les biografies individuals o col·lectives. Confio de no caure en contradiccions si intento conciliar en base a una recerca específica, alguns aspectes que són elements distintius d'enfocs teòrics diferents, dels quals he intentat extreure aquelles orientacions que considero més adients i complementàries. Es tracta d'una opció que no amaga un eclecticisme teòric que, intentant evitar el perill que hi pot haver de desordre o de fragmentació, serveixi a les finalitats d'aquesta investigació i em permeti una aproximació a una realitat educativa de caràcter global, complexa i plural caracteritzada per múltiples variables i interrelacions. Per a afrontar una activitat d'investigació en el camp pedagògic que pretén abastar determinats aspectes de la realitat sòcio-educativa, sovint s'ha de recórrer a una pluralitat de perspectives i prestar atenció a enfocs conceptuais diversos encara que això doni, en algun moment, una impressió de manca de coherència (GIMENO SACRISTAN, 1.990). Per la seva banda, HUSEN (1.993) remarca la necessitat que la recerca educativa integri teories i mètodes que provinguin d'un ampli ventall de disciplines del sector de les ciències socials. Així mateix assenyala la importància de comptar amb un bagatge humanístic que ofereixi

les necessàries perspectives de caràcter històric i filosòfic per a afrontar recerques interdisciplinàries.

Aquesta pluralitat significa que, per a l'elaboració de la tesi he anat revisant els diferents enfocs que conformen l'itinerari bàsic de la teoria sociològica i les teories culturals -sistèmic, interpretatiu, estructuralista, constructivista- així com les diferents relacions que s'estableixen entre els conceptes constitutius d'aquests diferents paradigmes -estructura, agència humana, món de la vida, construcció social de la realitat...-. Sense entrar a desenvolupar els trets bàsics de cadascun d'aquests grans enfocs sociològics, prou coneguts d'altra banda i amb prou bibliografia a l'abast, assenyalaré de forma sintètica algunes aportacions de diferents autors i corrents que m'han estat útils per dibuixar el marc sociològic de la present recerca; així responc a l'objectiu -tal com ho manifestava al començament d'aquest capítol- d'explicitar alguns dels fonaments o interessos de coneixement com a part integrant de la metodologia. Tot i així serà el conjunt del treball el que definirà quines perspectives he privilegiat, quins enfocs he utilitzat amb més profusió o intensitat. El lector ja haurà pogut trobar en la part de la tesi presentada fins a aquest moment, allusions a autors diversos en forma de cites o referències bibliogràfiques que serveixen per orientar i justificar el discurs que es va bastint.

D'entrada cal reconèixer que la tesi és parcialment deutora dels enfocs estructuralistes pel fet que aquesta orientació i, específicament l'estructuralisme francès, ha tingut una gran influència, si més no des d'un punt de vista metodològic, en moltes recerques europees fonamentades en l'anàlisi del text o en l'anàlisi del discurs (MAINGUENEAU, 1.989). La intenció de descriure una concepció social de l'escola que condiciona les persones i que es transmet en l'espai i en el temps socials - encara que no es tracti d'un discurs homogeni el que apareix, sino d'un discurs ple de contradiccions-, té a veure amb formulacions de caràcter

estructuralista. En el cas d'aquesta recerca, hi ha algun punt de contacte de caràcter metodològic relacionat amb l'anàlisi de llenguatge escrit. En canvi, des d'una perspectiva pedagògica més general no comparteixo un plantejament funcionalista-estructural del sistema educatiu que es fonamenta en un enfoc positivista de l'educació i que concep la política educativa com a prescriptiva i verticalista en relació als individus i al mateix coneixement escolar.

Cal tenir en compte que l'experiència escolar té una forta presència en l'itinerari biogràfic de les persones. I l'experiència quotidiana té també un paper en la conformació de coneixement. Per tant, el paper dels individus particulars en la construcció social de l'escola, com a creadors de significats, és també un element que convé tenir molt present el qual ens apropa plantejaments més interpretatius i que pot posar en evidència les limitacions d'unes anàlisis estructurals excessivament formalistes o excessivament decantades als aspectes lingüístics (GIDDENS, 1.987).

En aquest sentit, he utilitzat alguns idees de corrents interpretatius com la Sociologia del Coneixement, amb autors com Schutz, Berger o Luckmann, per citar els més coneguts, que s'ocupen de l'anàlisi de la realitat "objectiva" però també de "com aquest món objectivat resulta "real" o plausible per a l'individu" (BERGER, 1.973). Des del punt de vista educatiu aquests enfocs s'associen a plantejaments fenomenològics i existencialistes que tenen en compte sobretot l'experiència viscuda de les persones en qualitat d'alumnes, ex-alumnes, mestres, pares d'alumnes...

És clar, tanmateix, que una perspectiva interpretativa a ultrança que expliqui la realitat en funció només de la intervenció dels individus, pot caure en el perill d'obviar els aspectes de caràcter social i polític que condicionen les actuacions concretes dels individus i collectius. Així mateix, cal considerar que la realitat individual i collectiva és fruit també de processos històrics i de

tradicions culturals.

En aquesta direcció són interessants les aportacions de la ciència social crítica, el nom més conegut de la qual és el de Jürgen Habermas, i que ha tingut la seva traducció en el camp educatiu amb l'anomenada "Teoria Crítica de l'educació" que, en els darrers temps, ha assolit un gran protagonisme en molts països europeus, Nord-Amèrica i Austràlia. La ciència social crítica pretén superar l'acriticisme de descripcions interpretatives que no tenen prou en compte els factors que manipulen o constrenyeixen l'actuació individual i que convé denunciar quan es tracta d'estructures socials i educatives injustes. Així mateix, s'intenta anar més enllà de la dicotomia agent-estructura mitjançant el concepte d'acció comunicativa, el qual s'entén com a un connector entre un consens normatiu, la imatge del món i el sistema d'institucions. Aquesta és una aportació habermasiana que ha estat molt fecunda quan s'ha adaptat al terreny pedagògic. En demèrit d'aquest corrent de pensament hi hauria la seva persistència en anatemitzar els mitjans de comunicació de masses; aspecte que alguns autors ho critiquen considerant-lo com un "tic" clàssic de determinats sectors intel·lectuals, incòmodes davant els nous fenòmens de la cultura industrial i de la comunicació (MARIN, TRESSERRAS, 1.994).

Un altre enfoc que té interès de destacar aquí allunyat tant del funcionalisme estructural com dels plantejaments interpretatius radicals, és el que es coneix sota el nom de "Cultural studies" que aglutina a un conjunt de sociòlegs i investigadors socials britànics. Aquests questionen una certa innocència de les analisis interpretatives pel fet que sovint sembla que els individus són receptors relativament lliures; en conseqüència, posen més èmfasi en les condicions socio-històriques i sobretot en les de caràcter cultural.

La denominació "estudis culturals" ja insinua la preocupació

fonamental d'aquest conjunt d'aportacions que s'han interessat especialment per la relació entre cultura i societat, a partir de la presa en consideració i questionament del concepte de comunicació de masses i en base a una voluntat d'entendre la cultura en un sentit global lligant-la a l'antropologia, a la crítica literària, a l'art, intentant superar anàlisis sectorialitzats. La comunicació s'entén com un procés de creació i transformació de cultura compartida. En conseqüència, l'estudi dels significats i de les pràctiques culturals en tant que activitats socials significatives, són aspectes centrals en les seves anàlisis i és per això que són aportacions interessants per a aquesta tesi. Com va dir un del sociòlegs d'aquest grup, "la tasca de la ciència social és donar sentit als sentits que donem a la vida" (BURNS apud CAREY, 1.981). L'enfoc vinculat als "estudis culturals" admet doncs la intervenció dels agents socials i el paper del significat en l'orientació de la vida social, però a la vegada té en compte la tradició i els discursos dominants de la cultura existent.

La preocupació preferent d'aquesta tesi per un enfoc cultural, m'ha portat a seguir amb interès les aportacions més decantades cap a aquesta direcció i, per tant, menys en compte aportacions més directament vinculades al camp escolar com poden ser determinades formulacions derivades de les teories reproduccionistes, de les teories de la correspondència, d'enfocs neomarxistes o àdhuc de la mateixa teoria crítica de l'educació. Des d'aquesta perspectiva em trobo més a prop de Basil BERNSTEIN que de Michael APPLE en la seva recent discussió al voltant de la dimensió cultural i la incidència de l'estructura social en la configuració del currículum escolar. (BERNSTEIN, APPLE, 1.994). Les valoracions que APPLE fa de l'obra de BERNSTEIN censurant el seu menysteniment del factor de classe en les seves investigacions, és a dir, criticant-lo pel seu culturalisme, és contestada per aquest darrer, en favor d'una investigació més oberta en relació al camp simbòlic, donant accés a altres variables igualment importants.

Es tracta de privilegiar aquelles propostes conceptuais i ideològiques que vagin més enllà de visions esquemàtiques del funcionament social i del paper de la cultura i l'educació; són especialment interessants per a la teoria i la pràctica educatives perquè les aportacions tèoriques de la pedagogia s'han desenvolupat durant molt temps sota perspectives excessivament mecanicistes vinculades tant al marxisme com al funcionalisme; i han estat molt condicionades per ànàlisis polítics i econòmiques i menys per ànàlisi culturals.

Des del punt de vista de la concepció social de l'escola s'ha de dir també que els discursos dominants no es troben en una relació de correspondència directa amb el poder polític pur i dur, sino que cal tenir en compte que hi ha un intercanvi desigual amb diversos tipus de poder, i que els discursos es formen mitjançant l'intercanvi amb el poder polític, el poder cultural, el poder moral i el poder intel·lectual. (SAID, 1.978). En definitiva, la realitat educativa com la realitat social en general no poden reduir-se a explicacions unilaterals (WACQUANT, 1.994; 24):

Una societat diferenciada no forma una totalitat, en una sola peça integrada per funcions sistèmiques, una cultura comuna, conflictes entrecreuats o unà autoritat globalitzadora, sinó que consisteix en un conjunt d'esferes de "joc" relativament autònomes que no es poden reduir a una lògica social única, ja sigui la del capitalisme, la de la modernitat i la de la postmodernitat.

És des d'aquesta perspectiva que m'interessen les aportacions de Bourdieu, sobretot en quant a les seves reflexions sobre la pràctica de la investigació en ciències socials i sobre la pròpia disciplina sociològica, així com les aportacions al voltant de les relacions entre estructura social, camps culturals i institucionals i formes de poder. Per tant, no esmento aquest autor per referir-me a "La Reproducció". Assenyalo això perquè des del món de la pedagogia es continua simplificant les aportacions del sociòleg francès a

aquesta obra (escrita conjuntament amb J. C. Passeron). Un text d'una gran influència però que caldria ubicar millor en el marc de la totalitat de la producció intel·lectual de l'autor que com a conjunt no crec que s'ajusti còmodament als qualificatius de "Funcionalista reproductionista" (HUSEN, 1.989), o "Reproduccionista" (FLECHA et al., 1.994) .

Un darrer referent que m'agradaria destacar des del punt de vista teòric és el de Basil Bernstein que tanmateix discrepa clarament del propi Bourdieu, tot i compartir conceptes com el de "camp" i que és crític també amb el corrent dels "Cultural Studies". Les aportacions de Bernstein són l'intent més reixit d'intentar una explicació dels fenòmens educatius que sigui coherent tant des del punt de vista *macro* com *micro*; tant des del punt de vista interactiu com estructural. Partint de l'anàlisi dels discursos pedagògics, ofereix elements valuosos per a aprofundir en el coneixement de la dinàmica educativa però connectada, a la vegada amb els processos culturals més generals. La vinculació de l'educació amb la cultura és ben present en la sociologia del currículum i del coneixement escolar configurant-se com un tret distintiu de l'anomenada nova sociologia de l'educació britànica (YOUNG,1.971; FORQUIN,1.989).

Tot i col.laborar-hi, la figura de Bernstein se'n destaca tant per la seva importància com per ser també un altre d'aquests autors difícils de classificar en un corrent concret, de manera que se l'ha intentat encasellar sota paradigmes ben diversos. Els seus models d'anàlisi sobre les relacions entre contextos institucionals i codis pedagògics; la diferenciació entre producció o generació de discurs pedagògic, la seva transmissió i la seva recontextualització; la diàlectica que s'estableix entre discurs pedagògic local i discurs pedagògic oficial, etc. Aquestes són algunes de les aportacions des de la pedagogia que donen molt de joc també des d'una perspectiva cultural.

2.3. CONCRECIÓ DE LA BASE DOCUMENTAL.

2.3.1. ÒRGANS DE PREMSA SELECCIONATS.

A partir de la decisió d'utilitzar la premsa com a font d'informació per a l'anàlisi de la representació social de l'educació escolar, he anat concretant la resta de decisions corresponents. En primer lloc, la qüestió d'escol·lir quins mitjans de comunicació concrets faria servir d'entre les publicacions periòdiques d'informació general que s'editen a Catalunya. En concret, he seleccionat els diaris "La Vanguardia", "El País" i "Avui". L'elecció dels diaris l'he feta en base als criteris que ara exposaré, sense que l'ordre de presentació indiqui una prioritat.

Un dels tres diaris escollits és el diari "Avui", únic diari en català d'àmbit general editat a Barcelona.¹ Pel que fa al tiratge d'exemplars per dia no pot competir amb els altres rotatius seleccionats, tot i l'augment de vendes en els darrers temps. Tanmateix, el fet de ser un diari en català comporta la presència en les seves pàgines d'opinió d'una llarga nòmina de destacats col·laboradors del camp intel·lectual en llengua catalana, la qual cosa m'ha empès a utilitzar aquest diari per a l'anàlisi. Caldrà veure si aquest fet diferenciador respecte dels altres òrgans periodístics implica una vehiculació de continguts, temàtiques, terminologies també diferenciades en el terreny educatiu.

El diari "Avui" va sortir al carrer el 23 d'abril de 1.976, després

¹ Cal tenir en compte la puixança de la premsa en català en determinades àrees (Girona, Vallès, Bages, Osona...). Cada vegada més, la premsa "anomenada" comarcal s'ocupa de tots els àmbits noticiables i no només de les qüestions locals.

d'obtenir l'autorització gubernamental el gener del mateix any. La seva sortida a la llum el convertí en el primer diari en català publicat després de la Guerra Civil. Aquesta aparició fou el resultat, en bona part, d'una campanya popular gràcies a la qual s'asseguraren uns trenta mil suscriptors. Editat per l'empresa "Premsa Catalana, s.a." actualment és dirigit pel periodista i escriptor Vicenç Villatoro i presideix el Consell d'Administració Xavier Llobet. (Altres directors han estat Josep Mª Cadena, Josep Faulí, Jordi Maluquer, Jaume Serrats i Albert Viladot). Publica un suplement Dominical així com un ampli suplement de Cultura dedicat fonamentalment a la crítica literària i artística. Se'l considera un òrgan d'opinió pròxim al govern català actual.

La tria de "EL País" s'ha fonamentat en el fet d'ésser el diari de més tirada de l'estat espanyol i, a la vegada, comptar amb redacció i edició pròpia a Barcelona. Efectivament el diari "El País" des de fa uns quants anys, s'ha anat consolidant com a diari més llegit a Espanya segons les dades de l'OJD. Se'l considera un *diari de referència* i s'ha situat en una posició de diari influent amb prestigi, projecció i relacions internacionals. Com ha assenyalat el professor Aranguren, "El País" s'ha convertit en un òrgan representatiu de la transició política i de les transformacions que l'estat espanyol ha sofert en les dues darreres dècades tant en l'àmbit polític com social, cultural i econòmic (ARANGUREN, 1.993: 75).:

El contrast amb altres diaris sorgits també dins del Nou Règim, com Diario 16, El Mundo, o el setmanari El Independiente a Madrid, El Periódico i l'Avui a Barcelona, El Día de Zaragoza o Navarra Hoy de Pamplona consisteix en que aquests han representat o intentat representar un tipus de periodisme més àgil i viu a imatge dels *media* i en competència amb ells, en tant que "El País" va decidir ajustar-se als models de la cultura lletrada en premsa de creació o formulació d'opinió, en definitiva i com tantes vegades he dit, a la creació al nostre país, de l'"intelectual orgànic.

En aquest sentit, assenyala Aranguren, a més de convertir-se en el

diari de més tirada, la seva vigència ha estat superior a la seva lectura. Altres estudis assenyalen el fet que aquest diari esdevé un òrgan influent perquè ofereix una possibilitat d'orientació social i política en el conjunt de transformacions que es produueixen en l'època de la transició política (GAITAN, 1.992:149).

El discurs d'opinió que s'analitza cal considerar-lo com el resultat de la pràctica comunicativa mediadora caracteritzada, almenys hipotèticament, per oferir patrons de comportament estables davant la dinàmica històrica de la transició, per tal de contribuir a l'ajust i a la reproducció social. La trascendència social que atribuim a aquest pensament se basa en el supòsit de la legitimitat vital que va adquirir en la cognició d'un gran nombre de subjectes en el seu moment actors receptors dels editorials, i que com a agents socials es veieren provistos d'útils cognitius per a l'acció social.

Aquesta hegemonia en els darrers temps ha canviat com ha canviat el panorama social, polític i mediàtic, però en qualsevol cas, continua essent un diari de referència important. El Diari "El País" va aparèixer a Madrid l'any 1.976 editat per l'empresa "Promotora de Informaciones S.A. (PRISA)". El seu primer director fou Juan Luís Cebrián. En l'actualitat José Ortega Spottorno és President d'Honor, Jesús de Polanco n'és el President, Juan Luis Cebrián el Conseller-Delegat y Jesús Ceberio el Director, que té com a Directors adjunts a Javier Valenzuela i Lluís Bassets.

L'any 1.982 començà la publicació d'una edició a Barcelona, fet que significà una novetat tant des del punt de vista teconològic com també des d'un punt de vista sòcio-polític i cultural donat que era la primera vegada que un diari fet a Madrid s'instal·lava a Catalunya, amb un grau d'acceptació considerable. La concepció educativa i cultural de "El PAIS" es fonamenta en els següents postulats, segons J. A. GAITAN (1.992:161-162):

L'educació és llibertat. La missió dels educadors és possibilitar a tots la comprensió i el gaudi dels béns culturals, com la cultura popular autèntica. L'ideari superior dels col·legis ha de ser una educació pluralista tolerant i civilitzada. Els pares tenen dret a elegir lliurement el centre d'educació dels seus fills. Tot nen ha de tenir

dret a un centre escolar.

La cultura sosté les raons dels pobles, com la història comú i compartida, patrimoni comú de tota la societat. La cultura neix en la societat i reverteix en la societat. El món de la cultura ha de caracteritzar-se per la seva universalitat i aperturisme. Fer cultura es difícil des del poder: la cultura autèntica és la popular. I la cultura popular autèntica és possibilitar a tots la comprensió i el gaudi dels béns culturals, essent aquesta la mateixa missió dels educadors.

El tercer diari seleccionat és "La Vanguardia". Estem davant del diari veterà a Catalunya -després de la desaparició del "Diari de Barcelona"-. Es un diari de referència per a un ampli sector social a Catalunya; té un altíssim index de penetració i des de sempre ha comptat amb una important nòmina d'articulistes d'opinió. La seva influència i prestigi són també considerables en el panorama de la premsa europea. Segons les dades que publica l'OJD, La Vanguardia és el diari més llegit a Catalunya.²

El diari "La Vanguardia" va treure el primer exemplar a Barcelona l'u de febrer de 1.881. El diari va ser fundat pels germans Carles i Bertomeu Godó amb el propòsit inicial de donar suport al partit liberal de Sagasta. Més endavant, però, esdevingué un diari independent i la seva influència va començar a créixer. D'entre la llarga llista d'escriptors que han passat per la seva redacció, podem citar a Josep Ixart, Joan Sardà, Narcís Oller, Miquel dels Sants Oliver, Santiago Rusiñol, Agustí Calvet (Gaziel) que en fou Director, Josep Pla que ostentà la Sots-direcció a la primera postguerra, etc. Com a col.laboradors externs la nòmina seria llarguíssima, començant pels millors escriptors de la Generació del 98. Se'l considera un diari amb una "posició independent, sempre respectuosa amb el poder constituït"³. En l'actualitat, el President-Editor és Javier de Godó, comte de Godó. El Director és Juan Tapia i el Director-Adjunt és Luis Foix.

² Informació apareguda al propi diari La Vanguardia", el dia 31/7/1.994

³ Segons expressió de l'entrada "LA VANGUARDIA" de la Gran Enciclopèdia Catalana.

Les característiques de l'estudi planteja grans dificultats per a analitzar més de dos o tres diaris sobretot per l'exhaustivitat de la recollida dels textos. Donades les característiques del buidatge, que ja es comentaran més endavant, no ha estat possible fer servir els habituals buidatges de premsa que reben les institucions públiques i privades i que elaboren empreses especialitzades en aquest tipus de tasca. S'ha tractat de dur a terme una recollida lenta, "artesanal" i, per tant, ha esdevingut indispensable una limitació de les fonts d'informació com a molt a tres diaris.

Durant el període inicial d'elaboració de la tesi i a banda dels tres diaris seleccionats també s'editaven a Catalunya "El Periódico", el "Diari de Barcelona", "El Observador" -que comptava amb un suplement educatiu anomenat "Campus"- i es van intentar altres propostes periodístiques més efímeres com el "Nou diari", etc. No cal dir que en l'àmbit estatal la llista era i és més àmplia encapçalada per "Abc", "Ya", "Liberación", "Diario16", "El Mundo", "El Independiente"... alguns d'ells ja desapareguts.

Probablement, si en el moment de iniciar i de desenvolupar la recollida de dades, la situació de la premsa a Barcelona hagués estat com la situació d'ara fa uns mesos hauria fet l'esforç d'ampliar la recollida a l'altre diari important que es publica a Catalunya, "El Periódico", el qual té un tiratge molt superior al del diari "Avui". La resta de diaris esmentats que s'editaven a Catalunya han tingut una curta vida o han desaparegut del tot i, per tant, l'ampliació hauria completat el conjunt dels quatre diaris més importants fets a Catalunya; però en el moment de prendre les decisions sobre la base documental el panorama era més diversificat.⁴ En conseqüència, he optat per limitar-me a tres diaris

⁴ A hores d'ara, el panorama dels diaris que tenen redacció a Barcelona s'ha ampliat amb "El Mundo" de Catalunya que apareix el dia 20 de setembre de 1.995, just en el moment de finalitzar aquesta tesi.

per a poder treballar amb una base documental manejable dintre de la seva amplitud. Haig de remarcar, doncs, que la tria s'ha decidit en funció dels paràmetres exposats fa un moment i en cap cas per exclusions o raonaments de caràcter polític relacionats amb la línia editorial de cada diari. Pel que s'ha pogut entendre dels paràgrafs anteriors, la tria no ha estat feta en base a una hipotètica representativitat política.

Tots aquests òrgans d'informació i d'opinió, en tant que diaris consolidats, fan del pluralisme la seva professió de fe pública; això no és obstacle, com és lògic, que els mitjans de comunicació responguin a posicions ideològiques diverses en funció dels grups de pressió que els finançen i de la influència política que exerceixen. Tanmateix aquesta no ha estat una raó per a la selecció. L'objectiu de la tesi no és tampoc una comparació dels diaris entre ells, tot i que en el transcurs de la recerca poden aparèixer diferències o particularitats significatives. Ara bé, donat que la tesi posa molt l'accent en els textos d'articulistes, de col.laboradors externs, i en el vessant cultural i intel.lectual més que en la política *sensu strictu*, el ventall de discursos que s'analitzen esdevé prou ampli i representatiu.⁵

També convé assenyalar que en tot moment he tingut present el fet que en aquesta tesi redactada en català i que es fonamenta en l'anàlisi de textos escrits, analitzaria indistintament textos en llengua catalana i textos en llengua castellana. Aquest fet té

⁵ Es interessant de remarcar que, en un estudi aparegut recentment (abril de 1.995) sobre "Els valors dels professionals de la cultura a Catalunya", realitzat a partir d'una mostra de 241 persones, "homes i dones residents a Catalunya pertanyents als anomenats "professionals de la cultura", els tres diaris seleccionats per a dur a terme la investigació documental de la tesi, "La Vanguardia", "El País" i "Avui", són els diaris que s'assenyalen com els més llegits per aquest collectiu, per aquest ordre. Aquesta dada referma l'interès en l'anàlisi de les pàgines d'opinió d'aquests diaris com a productes culturals ascendents en determinats àmbits socials.

implicacions metodològiques i formals per a la tesi, però val a dir que he orientat la qüestió d'una forma natural i en consonància amb una realitat quotidiana, en la qual jo mateix, molts lectors de diaris i, en definitiva, una part molt important de la població de Catalunya llegeix, codifica i descodifica textos en català i en castellà, d'una manera habitual i continuada. Per tant, he optat per un apropament al que és comú a la realitat de cada dia, en comptes de modificar o delimitar la qüestió lingüística en funció d'unes necessitats metodològiques. En qualsevol cas s'ha procurat que el treball interpretatiu i analític fos respectuós en relació a les expressions lingüístiques que cada llengua posa en funcionament.

2.3.2. DELIMITACIÓ DELS GÈNERES PERIODÍSTICS

En principi i en termes molt generals es pot dir que els gèneres periodístics s'estructuren a partir de dues grans funcions: *story* i *comment*. Es a dir, notícia i comentari (MARTINEZ ALBERTOS, GOMIS). Tot i els matisos necessaris, els diaris s'acostumen a analitzar des d'aquesta doble funcionalitat (GOMIS, 1989: 104):

La funció de la informació és diferent de la funció del comentari perquè totes dues permeten assolir finalitats diferents i satisfet diferents necessitats socials, i això ens permet distingir i classificar els textos periodístics sense que hi sigui cap obstacle el fet que una informació estigui carregada d'opinions o fins i tot que transmeti essencialment una opinió, ni que una notícia aparegui esbiaixada perquè afavoreix una opinió respecte a una altra. Ni tampoc quan un editorial, comentari que figura en les pàgines d'opinió, contingui un gran nombre d'informacions i fins i tot que sigui compost principalment de dades que s'aporten perquè se'n tregui una conclusió i per convèncer el lector de l'oportunitat d'una acció pública.

A partir d'aquests dos grans gèneres, s'estableixen diverses classificacions que amb lleugeres variants situen *l'article*, *la columna*, *l'editorial* i *la crítica* com a gèneres del periodisme d'opinió, i *la notícia*, *el reportatge*, *la crònica* i *l'entrevista* en el periodisme d'informació.

Com es pot deduir del que he comentat fin ara i en apartats anteriors, l'objectiu de la tesi no és el d'explicar i descriure de quins temes educatius s'ha parlat en aquests tres anys als diaris, sinó el de descriure un discurs que va més enllà en el passat i en el futur i que pretén ser més general en la línia d'aportar reflexions útils en el terreny de les relacions entre educació i cultura i entre escola i societat. Es per això que la present recerca no ha analitzat notícies sobre fets educatius, per no quedar atrapat en els aconteixements concrets. Això no significa que el temps hagi estat un simple marc de referència; determinats aconteixements s'expliquen gràcies a la seva precisa temporalització. El que

succeeix és que l'objectiu de la tesi vol anar més enllà d'una fotografia d'un moment concret del sistema educatiu i de com és observat des de les talaies del periodisme.

Ara bé, no és senzill intentar de reconstituir una evolució diacrònica, un contínuum a partir d'un tall sincrònic, a partir d'uns textos que es relacionen amb una realitat plenament contextualitzades en uns espais i temps concrets. La periodització de la realitat, és una de les característiques més específiques dels mitjans de comunicació de masses i com ha assenyalat GINER (1.989b:9), "el periodisme s'encastella desafiadorament en allò efímer, enfront dels gèneres tradicionals que prenen la permanència."

És per aquest motiu que he optat per donar el protagonisme als *comment* on hi ha una forta elaboració cognitiva dels textos i de les imatges i representacions que hi apareixen. Tot i oferir més varietat estilística i formal i, per tant, més dificultats d'anàlisi, ofereix també més elements de perennitat i de continuïtat.

El buidatge s'ha centrat fonamentalment en els gèneres que conformen tot l'àmbit d'opinió dels diaris seleccionats, justament per aquest fet, perquè l'opinió implica futur i desig, plantejaments del que haurien de ser les coses, i en canvi, la informació és fonamentalment la interpretació del passat conegit (GOMIS. 1.989). M'interessa més la funció de l'escola en relació al context cultural contemporani, en relació als corrents de pensament, amb els "opinadors" culturals, polítics i, per tant, he desestimat les notícies. De fet, si ens referim a l'àmbit informatiu de notícies i reportatges, podríem dir que el discurs de la premsa és sobretot un discurs dels diaris més que dels periodistes concrets. En canvi, si ens centrem en l'àmbit del *comment* els articulistes singulars, les "firmes" prenen més relleu i, per tant, l'aproximació als camps i contextos

intel·lectuals i culturals és més directa.⁶

Una altra restricció autoimposada d'acord amb les finalitats de la tesi, ja comentats anteriorment, i que cal remarcar, ha estat la de no considerar els articles que es troben en els suplements d'educació. Una preocupació permanent en l'elaboració del treball ha estat la de no donar protagonisme directe al sector professional del propi sistema educatiu i, en aquest sentit, m'ha semblat correcte durant la fase de decidir les fonts d'informació, no tenir en compte l'únic suplement d'educació existent: el suplement d'educació del diari "EL PAÍS" que apareix els dimarts setmanalment. Per la mateixa raó, també he desestimat les columnes i seccions fixes de "salut" o altres suplements diversos sobre infància o pediatria en els quals intervenen directament altres "professionals de la infància".

Finalment, he obviat també les cartes al director, per les mateixes raons i per delimitar el camp de recerca. M'hi ha ajudat el fet que bona part de les cartes al director, tot i palesar l'opinió dels lectors, que complementa la dels periodistes i articulistes, no deixen de tractar qüestions més puntuals, de rèplica, immediates, més polítiques, etc. És evident que molts dels articles que es comentaran fan referència a aconteixements concrets, però n'hi ha d'altres que no. I, en qualsevol cas, àdhuc aquells articles que estan directament relacionats amb un succès immediat, tenen la pretensió, com a tals articles d'opinió, d'anar més enllà (GOMIS, 1.989: 65):

⁶ En aquest aspecte la present recerca es diferencia de treballs de temàtica similar com una tesi elaborada a la Universitat de Paris V que es centra directament en les notícies de "Le Monde" (DESCHAMPS, 1.983); com l'assaig *Image of education. The Mass media's version of Americas's schools* (KAPLAN, 1.992) o com el treball *L'image des enseignants dans les moyens de communication de masse* (ESTEVE, FRACCIA, 1.984).

L'opinió continua sent una interpretació del fet d'explicar allò que ha passat i intentar buscar i exposar el seu significat en el desenvolupament d'una acció. I arriba un moment en què l'opinió ja es desliga d'allò que ha passat i, fins i tot, d'allò que pot passar i aleshores intenta persuadir el lector, i àdhuc les autoritats, sobre què hauria de passar, què caleria fer per servir el ciutadà i promoure l'interès general en una comunitat tal com l'"editorialista" ho interpreta.

2.3.2.1. Els articles d'opinió

Especificant una mica més, de l'àmbit del *comment* o d'opinió, els gèneres presos en consideració han estat *l'article*, *la columna*, *l'editorial* i *la crítica* (literària, de cinema, de teatre, de ràdio i tv, de música). En el text sobre els gèneres perodístics que he utilitzat per a concretar aquest apartat, Llorenç GOMIS (1.989:107) sintetitza algunes de les diferències entre els diversos gèneres de l'àmbit de l'opinió:

Si el titular i responsable de l'opinió expressada és el mateix periòdic, ens trobem davant d'un comentari editorial. Si està emmarcat en una secció fixa i la rubrica té un titular, ens trobem davant el que s'acostuma a anomenar una "columna", i el comentarista rep també la consideració de columnista. Si l'autor és un col·laborador extern del periòdic, el seu comentari rep el nom d'article, i ell, el d'articulista.

Pel que fa les crítiques de cinema, teatre, de novetats literàries, etc., el crític signa el seu treball com a resultat de l'assistència i comentari al voltant d'un espectacle, concert o producte cultural, del qual aquell n'és un especialista. Però, a banda de l'aspecte informatiu i valoratiu, en les crítiques hi apareixen altres opinions i judicis del crític que, en alguns casos són interessants de recollir per a les nostres finalitats.

Val a dir que a dintre d'una mateixa acepció d'un determinat

gènere, hi trobem concrecions molt diverses en funció del diari i en funció de l'articulista. Per exemple, les crítiques de ràdio i TV d'Haro Tecglén al diari "EL PAÍS"⁷ no són assimilables a una crítica televisiva *tout court*, sinó que esdevenen unes columnes d'autor que van molt més enllà del comentari crític de la programació àudiovisual. O els articles diaris que publicà fins a la seva mort, la malaguanyada Montserrat Roig en el diari "AVUI"⁸ els quals configuren globalment un conjunt d'alt valor literari més proper al dietari personal que no pas al comentari d'actualitat. De fet, hi ha una notable diversitat estílistica i formal entre els diferents gèneres; i dintre d'aquests hi ha força varietat: així, podem trobar columnes de secció, columnes diàries, setmanals, dominicals, articles de costums, de "societat", literatura menor, articulistes exclusivament polítics, d'altres monotemàtics, etc. Un conjunt ric i divers que confegeixen tot l'àmbit d'opinió d'un diari.

2.3.2.2. Les entrevistes

De l'àmbit que es considera informatiu, he analitzat el contingut de les "Entrevistes" aparegudes en els tres diaris ressenyats. Aquesta opció l'he presa perquè, a diferència de l'article d'opinió que comporta habitualment un caràcter teleològic, d'anàlisi, de crítica, de formulació de propostes i criteris de millora, etc., l'entrevista pot oferir una perspectiva complementària a aquestes consideracions aparegudes en els articles, columnes i editorials: una perspectiva vinculada a l'aportació d'experiències biogràfiques referides al passat infantil i escolar de les personalitats

⁷ Recollides en el volum *Qué estafa! Memorias y notas de un tiempo difícil*. vegi's bibliografia.

⁸ Recollides en el volum *Un pensament de sal, un pessic de pebre*, vegi's bibliografia.

entrevistades, a la relació mestre-deixeble en el cas d'artistes, a la influència del mestre en un sentit positiu: el mestre com a descobridor del talent, de les virtualitats del futur professional, esportista o artista; o en sentit negatiu com a castrador o repressor dels impulsos i les preferències del futur professional del futur esportista o del futur artista. El gènere de les entrevistes ha pres en els darrers temps una gran importància i ha guanyat un prestigi periodístic que no havia tingut anteriorment. Lluny de ser encarregades a redactors desconeguts, escriptors i periodistes de primera fila aborden el gènere introduint-hi llur estil i característiques personals.

Així mateix, a banda del diàleg més o menys transcrit o reelaborat, cada vegada més s'hi poden llegir descripcions, semblances que els periodistes escriuen dels personatges tant des del punt de vista físic com de síntesi biogràfica. Dintre de l'àmbit de donar a conèixer un personatge, hi ha altre fòrmules mixtes a cavall de l'opinió i la informació com és la descripció -sense entrevista- d'una determinada personalitat pública. Tant en un cas com em un altre, són textos en els quals hi soLEN aparèixer nombroses al·lusions al bagatge escolar o a les opinions tant de l'entrevistador com de l'entrevistat. En conseqüència he utilitzat les entrevistes per a l'anàlisi, però també aquestes descripcions que anomeno com a "perfil-retrat".

En un primer període d'elaboració de la tesi, em semblava que era possible establir una correspondència específica entre uns tipus de continguts i unes formes periodístiques. A mesura que he anat avançant amb la recollida de dades però s'han anat creuant gèneres i continguts. Les entrevistes generen questions de principis, els articles d'opinió també juguen amb slogans i frases fetes i també es refereixen a experiències autobiogràfiques. En definitiva, el caràcter socialment omnipresent de l'educació en la vida de les persones queda reflectit de manera plural en els..

diversos gèneres periodístics.

2.3.2.3. Les cròniques

L'evolució del llenguatge periodístic ha estat molt intensa en els darrers temps. S'acostuma a esmentar el Nou Periodisme (New Journalism), amb Tom Wolfe de figura destacada, com una de les fites a partir de les quals s'introdueixen més elements interpretatius en les cròniques i reportatges periodístics i la presència de les formes literàries es fa més evident en articles i columnes. D'alguna manera, hi ha una contaminació estilística i els gèneres periodístics ja no són tant estrictament classificables. Aquest fet es fa més palès en el gènere de "crònica" que de sempre ja ha tingut diverses concepcions com ho demostra el fet que en el món anglosaxó la crònica està més a prop del que, en la premsa dels països llatins, seria una columna d'opinió. Segons GUTIERREZ PALACIO (1.984:121-122):

La crònica no és un reportatge pur perquè en aquest -en principi i salvant casos excepcionals- no s'admet el comentari, sino que impera el relat escuet dels fets. No és reportatge interpretatiu o en profunditat perquè aquest tipus de reportatge no fa el repòrter, sino els elements que s'aporten per a la deguda valoració d'un fet. No és tampoc un article literari perquè, a diferència de l'articulista, el cronista té la inel·ludible obligació d'informar, de narrar, de contar quelcom que ha succeït. L'articulista elabora una idea al voltant d'un fet. El que compta fonamentalment en l'article és el judici de l'autor, el seu pensament. La crònica, gènere ambivalent, val en tant que relat de fets noticiosos i en quant que judici del cronista.

El caràcter mixt de les cròniques en el sentit que incorporen una bona dosi d'opinió, no és un fenomen de recent aparició, malgrat que unes ratlles més amunt hagi fet referència a Tom Wolfe. La pròpia tradició periodística catalana i els exemples més brillants d'aquesta, es manifesten mitjançant el gènere de la crònica. Els noms de Gaziel i Josep Pla són prou coneguts com a periodistes-escriptors que excelleixen en aquest terreny (CASASUS, 1.987:61 i

ss.):

La crònica és un concepte, un mètode i un gènere de narració de la realitat, de transformació semàntica dels fets, íntimament lligada a les tradicions literària i periodística catalanes.

En l'actualitat, algunes cròniques sectorials com les cròniques polítiques, les cròniques de societat i les cròniques esportives, han incorporat formes ben diverses i canvis notables. En la crònica esportiva i paral·lelament al protagonisme que l'esport ha pres en el món contemporani, s'hi poden trobar, de fet, tots els gèneres: columnes, articles literaris, retrats de personatges, etc, escrits sovint amb una tendència a utilitzar imatges, metàfores, símils i exageracions que donen un vernís èpic a l'activitat dels esportistes. Tot i que des d'alguns manuals de periodisme se li nega un cert status de crítica o d'opinió, el cert és que cada vegada més, hi apareixen comentaris literaris, col.laboracions d'escriptors reconeguts, i, en definitiva, més interpretació i més comentari. Ocasionalment, i així en queda constància en el llistat de textos analitzats, m'he permès comentar també alguna crònica especialment rellevant pels seus comentaris, al·lusions, metàfores o símils pedagògics.

En síntesi, l'àmbit fonamental com a base de la present recerca és el d'opinió (articles, columnes, editorials, crítiques -literàries, de cinema, teatre...), però entès en un sentit ampli que no es circumscriu a les pàgines estrictament dedicades a l'opinió sino que incorpora gèneres i seccions que també n'inclouen. És per aquest motiu que, entrevistes, retrats de personatges i cròniques, completen el conjunt seleccionat.

2.3.3. GÈNERES, LLENGUATGE PERIODÍSTIC I INTERPRETACIÓ

La varietat dels gèneres i llurs característiques específiques amplien encara més l'ús del llenguatge en el mitjà periodístic. Les interpretacions que es fan en els diari sobre la realitat social es formalitzen segons un estil determinat i en funció de les necessitats del gènere, de la secció, del diari en general.

Així, es poden trobar escrits amb una estructura molt oberta, o ben tancada; confegits en una modalitat enunciativa en què s'utilitza la primera persona o en una altra en què s'utilitza una fórmula impersonal; es poden llegir articles en què la informació es preponderant enfront de l'opinió o a l'inrevés. Com ja s'ha apuntat en el comentari dels diferents gèneres, es poden llegir un bon nombre de textos descriptius molt propers a una concepció científica i acadèmica; com també s'hi poden trobar textos de caràcter artístic molt propers a la creació literària. Contra el que es podria pensar, aquests darrers textos també tenen un gran interès. De mica en mica i malgrat reticències positivistes, les ciències socials han anat aprofitant i recollint les idees i percepcions que des d'expressions artístiques i literàries es fan de determinats aspectes de la vida de les persones o de les institucions i de les col·lectivitats (BOURDIEU, WACQUANT, 1.994).

Hom pot dir que la consciència educativa es distribueix en textos de tota mena: sociològics, econòmics, artístics. És ben evident l'interès que té, per al coneixement de l'escola, l'aproximació feta a partir de textos literaris: novel·les, llibres de memòries, contes curts, etc.⁹ Així doncs, i seguint en aquesta línia de respectar les

⁹ Aquest és un terreny que ha estat explorat per diversos autors en diferents països: CHOMBART de LAUWE, 1.979; LASS i TASMAN, 1.981; PUJADE-RENAUD, 1.986; TRILLA, 1.986; CARBONELL et al. 1.986; CIEZA, 1.989...

aportacions que des de la percepció i l'expressió literàries es fan sobre l'educació escolar, no es desdenyen aquells articles o columnes de caràcter més literari (relats autobiogràfics,) tot i les dificultats d'anàlisi que poden comportar i que exigeixen tenir en compte l'estil, les figures literàries, els recursos retòrics més habituals a la premsa; els més importants dels quals apareixen en el quadre següent:

a) ECONOMIA I ADMINISTRACIÓ DE L'ESPAI PERIODÍSTIC

- ELIPSI
- METONIMIA (pars pro parte)
- SINECDOQUE (pars pro toto, totum pro parte)

b) CAPTACIÓ DE L'INTERES DEL RECEPTOR

- ALLEGORIA	- ALITERACIO
- EMFASSI	- IRONIA
- PARONOMASIA	- JOC DE PARAULES

c) CONTAGI SOCIO-CONTEXTUAL

1. usos lingüístics habituals en determinats contextos socials
 - EUFEMISMES
 - REDUNDANCIA
 - LLENGUATGE ESMORTEIT
 - VAGUETATS
2. transposició camps lèxics

d) PSICOLOGIA DE L'EMISSOR

EN EL MATEIX TITOL. A L'INICI DEL RELAT. EN EL COS DE LA NOTICIA

extret de: HERNANDO (1.990)

En definitiva, el periodisme escrit utilitza una gran varietat formal i estilística per tal que els missatges que es volen transmetre siguin més eficaços, per tal que l'aproximació a la realitat s'adapti a les necessitats dels diferents gèneres i seccions que coexisteixen en un diari i per tal que respongui també als interessos de l'autor, o de l'empresa periodística determinada. La importància del llenguatge en la vehiculació d'imatges i representacions m'ha fet decidir, tal com ja he explicat en la presentació de la tesi, en el sentit d'analitzar algunes utilitzacions de la realitat educativa com a elements retòrics del llenguatge periodístic. (Capítol 5)

A banda d'aquesta anàlisi específica, val a dir que la diversitat lingüística, estilística i formal que incorpora el periodisme actual, exigeix que els comentaris que es puguin fer sobre tots i cadascun dels textos seleccionats es fonamentin en una cautela interpretativa. Tal com expressen MORLEY i SILVER STONE (1.993), en les anàlisis qualitatives els investigadors han d'explicar "*històries*" al voltant d'"*històries*" que els comunicadors han escollit d'explicar, i no històries sobre fets directament. Es tracta d'interpretar interpretacions. Aquest fet exigeix de l'investigador social que la tasca interpretativa que dugui a terme estigui fonamentada en la plausibilitat, l'acceptabilitat i el sentit comú. Aquesta ponderació també és necessària pel fet que el procés de verificació de les teories de la cultura involucra a l'analista com a un participant actiu en l'elaboració de les interpretacions culturals (WUTHNOW, 1.984). És clar que qualsevol intervenció en relació a un text, ja sigui per part d'un analista com per part d'un lector, respon a uns determinats interessos i finalitats que condicionen la interpretació dels textos. Com ha assenyalat Umberto ECO (1.992: 475),

"establir de què parla un text significa prendre una decisió coherent en funció de les lectures posteriors que en farem".

Així doncs, tot i que la coherència en la interpretació està vinculada necessàriament a les finalitats de la investigació o en funció de les lectures posteriors, no és gens d'estranyar que els estudis que es mouen en el terreny de la interpretació sovint rebin crítiques donada la dificultats d'establir uns criteris de correcció d'aquesta tasca interpretativa. En bona part perquè en poques ocasions es poden saber les intencions de l'autor en l'elaboració del text. Quan això és així s'ha de recórrer necessàriament a un bagatge comú, a formes de coneixement mutu que hi pugui haver entre l'autor i l'interpretador respecte d'un contingut determinat. (GIDDENS, 1.987: 286)

Ens podem preguntar quina era la intenció comunicativa d'una determinada secció d'un text. Quan no sigui possible dirigir-se a un autor podem tractar de respondre a aquesta qüestió investigant les formes de coneixement mutu implicades en allò que va escriure l'autor. Això suposa, a la vegada, que existeixen criteris per a determinar l'exactitud de les interpretacions. Pero aquests criteris i els tipus de materials que és necessari conèixer per a confirmar-los, són complicats.

Aquest coneixement mutu és factible si es comparteix un mateix horitzó de perspectives (JAUSS, 1.974); si aquest existeix, aleshores les interpretacions seran més factibles i s'anul·larà la possibilitat d'interpretacions il·limitades o, si més no, excessivament diverses. Perquè hi ha moltes interpretacions possibles però menys de plausibles. Tornant als plantejaments que fa Umberto Eco a "Els límits de la interpretació", aquest assenyala que hi ha un sentit dels textos, o bé que n'hi ha molts; "però no es pot dir que no n'hi hagi cap, o que tots són igualment bons". Efectivament, el conegut semiòleg de la universitat de Bolonya alerta dels excessos en aquest terreny en una postura que es desmarca dels deconstrucccionistes radicals però sense negar la capacitat d'actuació hermenèutica (ECO, 1.990:27):

Comptat i debatut, dir que un text és potencialment sense fi no significa que *tot* acte d'interpretació pugui tenir un final feliç.

Fins i tot el desconstrucccionista més radical accepta la idea que hi ha interpretacions que són clamorosament inacceptables. Això significa que el text interpretat imposa restriccions als seus intèrprets. Els límits de la interpretació coincideixen amb els drets del text (cosa que no vol pas dir que coincideixin amb els drets del seu autor).

Aquesta posició, diguem flexible i de sentit comú, és la que ha orientat l'anàlisi dels fragments periodístics.

2.4. DELIMITACIÓ DE LA TEMÀTICA.

En la recollida àmplia i sistemàtica de documentació, s'han seleccionat tots aquells textos, d'acord amb els criteris ja esmentats en quant a les seccions i els diaris, que parlen sobre educació escolar. Des d'aquesta perspectiva cal assenyalar que s'han eliminat de l'anàlisi tots aquells textos que tracten sobre la infància en general que no incloguin referències a l'educació ni a la institució escolar. Sóc conscient que l'escolar és abans que res un infant o un jove, però la tesi es concentra en l'àmbit escolar. Es tracta d'una decisió de caràcter metodològic en funció del contingut de la tesi, altrament es convertiria en un objectiu excessivament pretencios i panoràmic. De tota manera, i obrint un petit parèntesi, val a dir pels textos que he pogut revisar que la representació de l'infant és una temàtica de gran interès en la qual es posen de manifest alguns dels canvis culturals als quals feiem referència en els primers capítols. És una temàtica que també compta amb un nombre important d'estudis i que s'ha analitzat des de diverses perspectives.¹⁰

Pel que fa a l'ensenyament universitari ja ha quedat escrit en la introducció que "no el tractaré particularment, és a dir, no analitzaré els discursos que sobre el context específic de la universitat apareixen en els mitjans de comunicació. Només els tindré en compte quan plantegin questions més generals que

¹⁰ Dels treballs d'interès sobre la temàtica de l'infantesa, poden citar-se una sèrie d'investigacions realitzades cap a finals de la dècada dels setanta i vinculades al Centre d'Ethnologie sociale et de psychosociologie del CNRS de Paris (CHOMBART DE LAUWE, 1.976, 1.979; FEUERHAHN, 1.978; GOUREVITCH, 1.979) i també alguns assaigs, anglosaxons la majoria, que analitzen la modificació en les formes de socialització de l'infant davant els canvis socials i la influència dels mitjans de comunicació (MEYROWITZ, 1.984; WINN, 1.983; POSTMAN, 1.982; ELKIND, 1.981; etc.).

poden referir-se a tots els nivells de l'educació formal. Per exemple, la relació professor-alumne tractada en termes genèrics, la qüestió de l'aprenentatge en abstracte, etc." Tot i així, val la pena assenyalar com a comentari breu que la temàtica universitària compta amb articulistes o col·laboradors que hi dediquen força atenció (Ramon Pasqual a "La Vanguardia" i Ricard Torrents a l'"Avui" en són dos exemples) i que les opinions i les informacions sobre la universitat han crescut molt en els darrers anys. Això és degut a diferents factors, d'entre els quals es poden destacar els següents:

- a) expansió del sistema universitari general i del sistema universitari català en concret, amb la creació de noves universitats públiques;
- b) intensificació de problemàtiques concretes, com són la selectivitat, els resultats de la qual afecten cada vegada a més famílies;
- c) la massificació de les aules universitàries;
- d) la reforma dels plans d'estudis; aquesta és una qüestió no estrictament acadèmica que hauria de tenir una bona cobertura periodística. Tanmateix, s'en parla de manera molt desigual. Per un costat se'n parla poc; per un altre, es comenta només en aquells àmbits que són susceptibles de fer-ne una lectura -i una armapolítica (per exemple, la supressió d'assignatures d'història d'Espanya a Ciències de la Informació, qüestions de caràcter lingüístic, etc.). En conjunt es percep clarament que els interessos i lligams de caràcter sòcio-polític i l'interès periodístic són més evidents en relació al nivell educatiu superior que en l'ensenyament bàsic o secundari. De tota manera i per no eixampliar més el camp d'investigació, he optat per mantenir-me'n al marge i centrar-me en els nivells educatius no universitaris. L'interès per mantenir la temàtica de la selectivitat dins de l'anàlisi rau en el fet que és també una temàtica pròpia de l'educació secundària (hi hauria molt a comentar sobre l'encaix i la coherència dels darrers cursos de

secundària amb l'examen de selectivitat), tot i que és difícil separar educació secundària, selectivitat i universitat.

2.4. DELIMITACIÓ DEL PERIODE DE BUIDATGE.

Durant l'any 1.990 s'inicià el buidatge d'articles sense una sistematització molt precisa. Es tractava d'un buidatge exploratori per a identificar els articulistes més habituals, per a reconèixer l'estructuració específica dels tres diaris, la freqüència d'articles de temàtica educativa, etc. Es a dir, per un costat l'exercitació d'un aprenentatge en una metodologia d'anàlisi de la premsa i, per un altre costat, la recerca d'arguments que abonessin els principals objectius de la tesi.

La realització del buidatge exploratori va confirmar la necessitat de fer un seguiment diari dels documents seleccionats en base als criteris abans esmentats pel que fa als òrgans de premsa i als gèneres periodístics. La idea de fer un buidatge exhaustiu ja era una idea que estava present des de l'inici de la recerca.

Per un costat, la finalitat de la tesi és de posar en evidència el discurs o el conjunt de representacions socials que apareixen en els mitjans de comunicació escrits, en relació a l'educació escolar. Des d'aquesta perspectiva globalitzadora, no es tracta d'analitzar uns articles d'opinió en base a unes notícies aparegudes en un moment determinat sobre un aconteixement educatiu específic, ni d'analitzar una determinada política educativa del govern o de l'oposició. La concepció de l'educació com un fenomen amb una significació cultural i com una activitat molt lligada a la vida quotidiana de les persones exigeix que el buidatge sigui el màxim complet possible. Per tant, he procurat estructurar un procés metodològic que fos conseqüent amb aquesta voluntat de globalització.

En segon lloc, les limitacions temporals d'un treball d'investigació o d'una tesi doctoral, és a dir, la impossibilitat d'un buidatge

prolongat indefinidament en el temps també demanen que la recollida de documents en el període previst sigui ben àmplia per tal que les conclusions o les respostes globals que hom pretén aportar, no quedin excessivament captives o condicionades pel període específic de recerca, convertint-se en un estudi de caràcter conjuntural.

Finalment, el buidatge exploratori havia confirmat, si més no provisionalment, que no hi ha una època específica d'aparició d'articles d'opinió sobre l'escola, tot i l'existència d'alguns moments més àlgids que d'altres (inicis i finals de curs, època d'examens...)

En definitiva, totes aquestes raons han portat a considerar pertinent fer aquest seguiment exhaustiu i detallat durant tres anys: de gener de 1.990 a desembre de 1.993. La recollida ha estat minuciosa donat que la selecció dels documents no s'ha dut a terme en funció només dels títols dels articles o de la temàtica evidenciada en una lectura superficial, sinó que ha calgut fer una lectura dels textos sencers. Però és a partir d'aquest buidatge regular i diari que es poden detectar tendències, enfocs, argumentacions, estereotips i que es pot, en definitiva, donar compte, des d'una perspectiva àmplia i cultural, de quin és el discurs mediàtic sobre l'educació i l'escola.

Així doncs, la documentació de base de la tesi doctoral està formada per textos periodístics dels diaris "Avui", "El País" i "La Vanguardia" apareguts durant els anys 1.991, 1.992 i 1.993 (inclosos els suplements dominicals), a més dels documents revisats com a buidatge exploratori durant l'any 1.990. En l'apartat següent presentaré amb més detall aquesta documentació.

2.5. ETAPES EN L'ELABORACIÓ DE LA TESI

D'acord amb les fases de la investigació que s'han esmentat anteriorment, es poden assenyalar les diverses etapes que s'han succeït en el procés d'elaboració de la tesi:

- Primera etapa: Delimitació de la temàtica de la tesi. Presa de decisions provisionals sobre la selecció dels òrgans de premsa. Buidatge exploratori d'articles i altres documents periodístics. sobre les publicacions escrites periòdiques a Catalunya -diaris i revistes-. Recollida dels documents i primera categorització provisional.
- Segona etapa: Establiment definitiu dels criteris de selecció i de concreció de les fonts d'informació, -centrades sempre en els mitjans de comunicació escrits de caràcter general que es publiquen periòdicament a Catalunya- i recollida sistemàtica i completa d'aquesta.
- Tercera etapa: A partir de la informació obtinguda, es procedeix a la seva sistematització ordenada per tal d'establir les categories d'anàlisi definitives, necessàries per a la conceptualització, descripció i interpretació dels documents.
- Quarta etapa: Mentre es finalitza la recollida de tota la documentació s'intensifica el treball d'estudi per a consolidar el marc conceptual, activitat que, d'altra banda s'ha anat realitzant durant totes les etapes. Aquest moment de l'elaboració de la tesi inclou:
 - a) recerca bibliogràfica i de documentació que, a banda de l'activitat habitual, suposa una estada a París per a aquest motiu

amb consultes als centres IRESCO, INRP i a l'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales:

- IRESCO, Institut de Recherche sur les Sociétés Contemporaines, és un centre que pertany al CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique) i compta entre d'altres serveis, amb una biblioteca especialitzada en sociologia.

- Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales-Maison de l'Homme, que forma part igualment del CNRS i que és prou coneguda per ser la seu de la majoria d'investigadors reconeguts en l'àmbit social.

- INRP, Institut National de Recherche Pédagogique. Organisme directament relacionat amb el camp pedagògic que depèn del Ministère d'Education National i que compta amb una biblioteca general i una biblioteca especialitzada per a investigadors a la qual vaig accedir gràcies als bons oficis de Mr. Jean Hassenforder, director del "Departement Documentation-Recherche" de l'esmentat INRP.

b) assistència a seminaris i cursos que estan relacionats amb la temàtica de la tesi. D'entre d'altres puc destacar algunes jornades de treball organitzades pel Col·legi de Periodistes i el II Seminari de Pedagogia Social organitzat pel Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social de la UAB i el Goethe Institut que va comptar amb la presència de Thomas Luckman, antic col.laborador d'Alfred Schutz.

c) consultes a diferents professionals del periodisme educatiu, de la sociologia de l'educació, de la lingüística, etc., (que ja han aparegut citats en els paràgraf d'agraïments, a l'inici de la tesi).

- Cinquena etapa: Descripció i redacció dels continguts referits a la representació social de l'educació escolar que apareixen en els mitjans de comunicació escrita en base als paràmetres anteriors.

- Sisena etapa: Valoració d'aquests continguts referits a la representació social de l'educació en relació als elements bàsics del discurs pedagògic dominant i a les aportacions de la sociologia de l'educació, política educativa, teoria del currículum, etc.
- Setena etapa: Establiment de conclusions i redacció general definitiva.

2.6. EL CONTEXT INFORMATIU DEL PERIODE DE REFERÈNCIA.

En els primers capítols ja s'ha intentat dibuixar a grans trets quina és la situació global de l'educació en general i de l'escola en particular. Aquesta panoràmica ens serveix per a delimitar el marc dels continguts del discurs. Probablement ara valgui la pena concretar una mica més el context en l'àmbit català i de l'estat espanyol i remarcar quina ha estat l'agenda educativa durant els anys en què he dut a terme la recollida de documentació i l'elaboració de la tesi. Cal recordar que la tesi no pretén analitzar la cobertura de notícies relacionades amb l'educació. De fet, l'articulista d'opinió, tot i que pot reflectir en el seus escrits qüestions de caràcter general o intemporal, no és menys cert que forma part d'aquella xarxa comunicativa que es connecta amb d'altres mitjans, altres informacions, altres opinions. Tal com es veurà en l'anàlisi dels articles és clar que determinats esdeveniments d'una certa espectacularitat o importància generen un seguit d'articles d'opinió, provoquen una *estela o propagació temàtica* (LLOVET, 1.992:275):

Entenc que aquest efecte és el que provoca un cas o fenomen ressonant, inaugurant durant un lapse la publicació successiva d'informacions i comentaris al voltant de fets similars, que moldegen una problemàtica temporalment àlgida fins que perd força i retorna als seus nivells habituals de divulgació."

a) La reforma educativa

Pot afirmar-se que el període que va de gener de 1.990 a desembre de 1.993, època del buidatge de premsa -inclòs l'exploratori inicial-, està presidit, des del punt de vista educatiu

per l'aprovació de la LOGSE, precisament l'any 1.990. Aquesta llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu, el desplegament de la qual es coneix més popularment sota el nom genèric de "La Reforma", és una dada fonamental en l'evolució i la situació de l'educació escolar a Catalunya i Espanya. Cal veure, tanmateix, si els articles periodístics recollits entre 1.990 i 1.993 donen importància a aquesta qüestió o si més aviat fan referència al desenvolupament quotidià de l'educació escolar al nostre país o bé a aspectes més intemporals de l'educació en general.

La temàtica de la Reforma dura tot el període en qüestió. No cal dir que, donada l'envergadura i la lentitud d'aquest tipus de reformes, és una temàtica que continua centrant bona part de l'actualitat educativa. Altres fets o esdeveniments que han marcat el desenvolupament dels anys de referència són els següents:

b) Fenòmens de rebuig a l'escolarització d'infants.

- Es el cas de la nena Montse Sierra, a Málaga, l'escolarització de la qual és contestada pels pares dels companys de classe pel fet de ser portadora d'anticossos de la sida.
- Brots racistes davant l'escolarització d'infants gitans, especialment a la població de Mancha Real com a resultat d'incidents violents entre famílies del poble i, també fenòmens de rebuig, si bé en un grau menor, a Aitona.
- Repercussions del conflicte que succeeix a França amb tres alumnes àrabs a les quals se'ls prohibeix l'entrada al centre d'ensenyament pel fet de portar el chador, el vel o foulard islàmic. Aquest fet es produeix els darrers dies de l'any del 1.989 però el ressò periodístic dura varis setmanes del 1.990. Recentment tornen a reproduir-se conflictes similars davant les instruccions del ministre Bayrou del nou govern francès.

c) La guerra del Golf.

Aquest esdeveniment mundial (els moments àlgids del qual es produeixen a partir de gener de 1.991) acapara l'atenció dels

mitjans de comunicació i també apareixen implicacions educatives en dos àmbits. D'una banda, el paper dels mestres i les escoles davant la guerra; de l'altra perquè genera un seguit de manifestacions d'estudiants contra la guerra del golf a Barcelona i a d'altres ciutats de l'Estat, a França, a Itàlia; uns aconteixements que tenen una àmplia cobertura periodística i amb una forta incidència en les pàgines d'opinió.

d) Accidents escolars i responsabilitats docents.

L'accident d'un alumne d'una escola del Vallès (any 1.991) en la franja de temps i d'espai existent entre l'arribada de l'autobús escolar i l'accés al recinte del centre, posa de relleu les ambigüïtats i els límits de la responsabilitat docent en l'aspecte legal i normatiu però també des del punt de vista ètic i filosòfic. En qualsevol cas, l'esdeveniment desencadena una important activitat en mobilitzacions i negociacions, amb dimissions massives, etc. La premsa es fa ressò d'aquesta dinàmica, tant en les notícies com en les pàgines d'opinió.

e) Manifestacions d'estudiants.

Hi ha altres mobilitzacions a banda de les ocasionades per la guerra del Golf. De fet, es tracta d'un fenomen que es repeteix periòdicament, tal com es comentarà en la segona part de l'estudi. En tot cas, cal assenyalar en primer lloc que són mobilitzacions protagonitzades fonamentalment per estudiants de secundària, que prenen d'aquesta manera el relleu "activista" dels universitaris; en segon lloc, es pot remarcar que ens trobem davant de mobilitzacions que van dirigides a reclamar millors concretes en tant que estudiants: millors equipaments per als centres d'ensenyament, més protecció policial, millora de la qualitat dels professors) i, sobretot, reducció del cost de les taxes universitàries. Al costat d'aquestes demandes específiques, es planteja la manca de perspectives de futur i s'exigeix un augment d'oportunitats laborals i professionals.

Les mobilitzacions que en aquest període tenen més ressò a la premsa són les manifestacions d'estudiants de secundària a París (1.990), i manifestacions d'estudiants a Espanya contra l'augment de taxes universitàries (1.993).

f) Altres mobilitzacions.

Cal consignar també altres mobilitzacions, menys periòdiques però relativament habituals. En aquest període hi ha una nova mobilització del conjunt de la comunitat educativa a favor de l'escola pública. La mobilització general que es produeix a França en defensa de l'escola pública (hivern de 1.993) també és motiu de comentaris.

g) Publicació d'un llibre.

No és habitual que la publicació d'un llibre tingui gaires implicacions i ressonància en relació a l'educació. En el cas de l'aparició de "Com una novel.la" de Daniel Pennac ha estat diferent; el ressò que ha tingut en medis periodístics, literaris i acadèmics ha estat formidable. La problemàtica de la lectura i de la lectura a l'escola és l'eix central del debat públic.

h) Polèmica sobre la immersió lingüística.

La immersió i la normalització lingüística surten a la palestra després de més de deu anys d'implantació, com a resultat de conflictes plantejats per algun sector minoritari de pares i mestres i, fonamentalment, pels comentaris que apareixen regularment en la premsa estatal contrària al desenvolupament autonòmic català i en el marc d'una conjuntura política molt determinada.

Aquesta problemàtica es desencadena fonamentalment a partir del 1.993. Els dubtes sobre la constitucionalitat de la normalització lingüística i la subsegüent confirmació d'aquesta, són aspectes seguits àmpliament a la premsa, com és lògic davant de qüestions de tanta trascendència política i social.

i) Altres temes.

De la resta de temes que tenen una presència significativa en els mitjans de comunicació escrits, se'n poden assenyalar els següents:

- Fugida amorosa d'un mestre i una alumna.
- Comentaris al voltant de la proposta que l'himne nacional català, "Els Segadors", formi part del currículum escolar a les escoles de Catalunya.
- Diversos casos d'acusacions i de delictes de corrupció de menors per part de mestres, professors, religiosos...
- Finalment, aniversaris, òbits i homenatges de personalitats vinculades al món de l'educació.

3. PRESENTACIÓ DE LA BASE DOCUMENTAL.

3.1. DADES GENERALS.

Com ja he comentat en l'apartat anterior, els documents periodístics recollits dels diaris "Avui", "El País" i "La Vanguardia" corresponen a textos apareguts durant els anys 1.991, 1.992 i 1.993, a més dels exemplars revisats com a buidatge exploratori durant l'any 1.990. En els quadres següents es presenten les dades globals d'aquesta documentació agrupada per diaris i per gèneres periodístics.

BUIDATGE EXPLORATORI (1.990)

DIARIS:	AVUI	EL PAÍS	LA VANGUARDIA	TOTALS
----------------	-------------	----------------	----------------------	---------------

GENÈRES:

Articles d'opinió	28	9	35	72
Columnes diàries	22		2	24
Columnes periòdiques	13	8	2	23
Entrevistes	7	13	17	37
Crítiques			1	1
Editorials	8			8
Perfils. Retrats		3	1	4
TOTALS	78	33	58	169

En aquest primer buidatge exploratori ja hi consten pràcticament els diferents gèneres periodístics tinguts en compte, excepte algunes cròniques que apareixeran en el buidatge definitiu. Pel que fa al concepte de *columnes periòdiques* s'entén aquelles columnes que apareixen setmanalment, mensualment, de manera regular o irregular, però que tenen un títol propi i un autor concret que les firma. La presència d'editorials només del diari "Avui" no s'ha d'entendre com que no n'apareixen en els altres diaris, sino que es tracta d'una prospecció no representativa pròpia d'un buidatge exploratori que he realitzat per a fixar i delimitar el buidatge posterior, que es detalla en el quadre següent:

BUIDATGE GENERAL (1.991-1.993)

DIARIS:	AVUI	EL PAÍS	LA VANGUARDIA	TOTALS
---------	------	---------	---------------	--------

GENERES:

Articles d'opinió	156	90	157	403
Columnes diàries	129	49	73	251
Columnes periòdiques	102	91	80	273
Entrevistes	19	79	107	205
Crítiques	26	11	17	54
Editorials	10	22	13	45
Cròniques		15	2	17
Perfils. Retrats		25	13	38
TOTALS	442	382	462	1286

Aquest segon quadre ofereix les dades bàsiques del buidatge definitiu realitzat durant els tres anys que van de gener de 1.991 a desembre de 1.993. En el tercer quadre s'hi poden veure les dades conjuntes inclòs el buidatge exploratori, les dades del qual, apareixen entre parèntesi. En canvi, les xifres dels totals inclouen les dues quantitats sumades:

TOTALS: BUIDATGE GENERAL + (BUIDATGE EXPLORATORI)

DIARIS:	AVUI	EL PAÍS	LA VANGUARDIA	TOTALS
GENÈRES:				
Articles d'opinió	156 (28)	90 (9)	157 (35)	475
Columnes diàries	129 (22)	49	73 (2)	275
Columnes periòdiques	102 (13)	91 (8)	80 (2)	296
Entrevistes	19 (7)	79 (13)	107 (17)	242
Crítiques	26	11	17 (1)	55
Editorials	10 (8)	22	13	53
Cròniques		15	2	17
Perfils. Retrats		25 (3)	13 (1)	42
TOTALS	520	415	520	1455

Articles d'opinió	156 (28)	90 (9)	157 (35)	475
Columnes diàries	129 (22)	49	73 (2)	275
Columnes periòdiques	102 (13)	91 (8)	80 (2)	296
Entrevistes	19 (7)	79 (13)	107 (17)	242
Crítiques	26	11	17 (1)	55
Editorials	10 (8)	22	13	53
Cròniques		15	2	17
Perfils. Retrats		25 (3)	13 (1)	42
TOTALS	520	415	520	1455

Com es pot comprovar, no hi ha homogeneïtat en els nombres de documents dels tres diferents diaris. No convé extreure conclusions massa ràpides sobre la importància que l'educació mereix en els diferents òrgans periodístics en base a aquestes dades, donat que

hi juguen moltes variables i hi ha moltes assimetries pel que fa a les seccions, els gèneres i l'estructura general del diari. Algunes consideracions que es poden fer des d'aquest punt de vista són les següents:

- El diari "El País" compta amb menys articles d'opinió seleccionats, entre altres coses perquè alguns articles, sobretot els que tracten de l'educació formal i que en els altres diaris apareixen en les pàgines d'opinió, en el cas d'aquest diari són integrats, en part, en el seu suplement d'educació. Precisament, si la rellevància del fet educatiu depèn del nombre d'articles editorials, "El País" hi dedica més editorials que els altres diaris. Tenint en compte, és clar, el buidatge de 1.991 a 1.993.
- Els diaris "La Vanguardia" i "Avui" compten amb unes pàgines d'opinió -"Opinión" i "Diàleg", respectivament-, en les quals s'hi encabeixen un nombre considerable d'articles, a diferència de la secció d'opinió de "El País" en què l'espai dedicat i el nombre de col.laboracions són menors.
- Hi ha una notable diversitat pel que fa a la ubicació i nombre de les columnes en el conjunt de seccions dels diaris. Per exemple, a la darrera pàgina de "El País" o a la darrera pàgina de l'"Avui" abans de l'actual disseny, s'hi inclouen col.laboracions de columnistes, a diferència de "La Vanguardia".
- Al voltant dels columnistes i les columnes també hi ha diferents modalitats. Hi ha columnes diàries amb títol ("A la vora de" de Josep Mª Espinàs a l'"Avui") o sense títol (columna de Baltasar Porcel a "La Vanguardia"). Hi ha columnes que sota un mateix epígraf acullen diverses firmes que es van tornant ("La Crónica" a "El País" o la columna de la darrera pàgina d'aquest mateix diari). Hi ha columnes en suplements de cultura, esports o espectacles (per exemple, les columnes "Sin filtro" de Josep Mª Ruiz Simon o "A

pie de página" de Josep Ramoneda al suplement de cultura de "la Vanguardia", Scáner" de Eduardo Haro Tecglen al suplement "Babelia" de "El País"); hi ha columnes conjunturals en funció d'aconteixements d'una determinada durada: columnes de campanya electoral; columnes en motiu dels Jocs Olímpics...). Hi ha columnes setmanals, habitualment en els dominicals ("Carta a los herederos" d'Antonio Gala a "El País") però també específiques d'altres dies de la setmana ("Sabatinas intempestivas" de Gregorio Morán a "La Vanguardia" els dissabtes o la col.laboració d'Emili Teixidor a l'"Avui" els dilluns). Hi ha també columnes amb títol i firma, d'aparició dilatada ("Cartas de París" de José Luis de Vilallonga a "La Vanguardia", "Piedra de Toque" de Mario Vargas Llosa a "El País"), etc.

- En les dades presentades es detecten diferències notables en el nombre d'entrevistes. Independentment del contingut de les entrevistes i dels personatges entrevistats, el fet respon probablement a la menor capacitat econòmica i logística (corresponsals, col.laboradors externs) del diari "Avui" per a entrevistar personatges d'actualitat en relació als altres dos diaris que destaquen per la profusió d'aquest gènere.

- Pel que fa al gènere de les "Cròniques" els periodistes i col.laboradors de "El País" són els qui utilitzen el gènere més lliurement, introduint-hi estils periodístics diversificats i mixtes que incorporen també "opinió". El mateix pot dir-se de "Perfils i retrats" que abunden més a "El País", seguit de "La Vanguardia" .

Aquestes consideracions tenen relació amb l'estructura dels diaris en qüestió i palesen algunes diferències que fan difícil una comparació entre diaris que, d'altra banda, no és l'objecte fonamental de la tesi. De tota manera, en l'apartat sisè comentaré algunes dades significatives que diferencien els tres diaris i que es posen de manifest a partir de l'anàlisi per temàtiques educatives.

D'altra banda, tampoc són comparables les dades en el seu conjunt, si es té en compte que, com ja s'ha explicat en l'apartat anterior, la selecció de la documentació no s'ha basat només en articles complets sino també en fragments d'aquests articles i en allusions i expressions puntuals. Fonamentalment, de la recollida de textos periodístics es poden distingir quatre tipus:

- a) Textos (articles, columnes, entrevistes...) que plantegen de manera central qüestions educatives. (Codificat en la base de dades que presentaré a continuació com a TE, "temàtica educativa").
- b) Textos que aborden la qüestió educativa només parcialment, al costat d'altres temes centrals o parcials que no es refereixen directament a l'educació escolar. (Codificat com a TEP, "temàtica educativa parcial").
- c) Textos sobre temàtiques plurals, sobre aconteixements i fets diversos en els quals hi apareixen allusions puntuals als sistema educatiu i a l'escola. (Codificat com a AP, "allusió puntual").
- d) Fragments breus en què s'hi palesa una utilització de conceptes i referents educatius per a finalitats expressives i retòriques. (Codificat com a SEM, "símils, expressions, metàfores").

Segons aquestes tipologies, els documents seleccionats es reparteixen de la següent manera:

TIPOLOGIES DELS DOCUMENTS (1.991-1.993)

DIARIS:	AVUI	EL PAÍS	LA VANGUARDIA	TOTALS
---------	------	---------	---------------	--------

TIPOLOGIES DOCUMENTS:

TE (Temàtica educativa)	171	66	99	336
TEP (Temàtica ed. parcial)	128	82	131	341
AP (Al·lusions puntuals)	97	163	174	434
SEM (Símils, expressions...)	46	71	58	175
TOTALS	442	382	462	1286

Tanmateix, tot i tenir en compte les consideracions fets anteriorment, si es consideren les dades que ofereix aquest quadre, es fa palesa una important presència de la temàtica educativa en articles i columnes d'opinió del diari "Avui" si ho comparem amb els altres diaris. Sembla que la preocupació per l'educació és un tret característic de molts dels articulistes i col.laboradors d'aquell diari. En canvi, la presència global del fet educatiu en forma d'al·lusions i expressions en articles no necessàriament de temàtica educativa, és superior en "El País" i "La Vanguardia".

Més endavant, i com a resultat de l'anàlisi, presentaré alguna dada rellevant més. A continuació presento tota la documentació amb una senzilla però prolixa -donat el nombre de documents- base de dades en què s'hi poden llegir agrupats pels respectius diaris, el nom de l'autor o autora, el nom de l'article (columna, entrevista...), la data de publicació, el gènere que es tracta, la secció on ha aparegut i quin tipus de document és d'acord amb el que acabo de comentar. Altres anotacions que hi he realitzat sobre la temàtica o

contingut dels documents les obvio per no fer més entretingut el repàs d'aquesta base de dades. De tota manera es tracta de valoracions que que ja estan incorporades a l'anàlisi dels textos.

3.2. PRESENTACIÓ DE LA BASES DE DADES.

CODIS EMPRATS A LA BASE DE DADES:

- GENERES PERIODISTICS:

AO: Article d'opinió.

CD: Columna diària.

CP: Columna periòdica.

CR: Crítica. (CRL: crítica literària; CRM: crítica musical; CRT: crítica teatral; CRTV: crítica de ràdio i TV).

CRN: Crònica.

ED: Editorial.

EN: Entrevista.

PR: Perfil. Retrat.

- TIPUS DE TEXT:

TE: Temàtica educativa.

TEP: Temàtica educativa parcial.

AP: Al·lusió puntual.

SEM: Símils, expressions, metàfores.

- DIARIS (DADES DEL BUIDATGE EXPLORATORI):

AV: "Avui"

EP: "El País"

LV: "La Vanguardia".

AGUT, J.	La secta dels lectors	(2-10-93)	AO	DIALEG
ALBA, V.	La Universitat no espanta ni fantasma	(6-3-91)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Una enquesta no electoral!	(16-3-92)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Que no parin els parats	(9-10-92)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Aravaca ve de lluny	(25-11-92)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Els pares a l'escola !	(2-6-93)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Els temes de cada tardor	(12-9-93)	AO	DIALEG
ALBA, V.	Poder sense pedagogia	(20-9-93)	AO	DIALEG
ALBA, V.	El mitjà del mercat	(29-9-93)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	Funcionaris...	(12-8-93)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	De brogits i silencis	(13-6-91)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	Estudies o treballles?	(12-12-91)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	¿L'escola pot arreglar-ho tot?	(24-9-93)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	Joves vells, vells joves	(20-10-93)	AO	DIALEG
ALCOBERRO, A.	Lòvul seductor	(18-4-91)	AO	DIALEG
ALSIUS, S.	Criticar els reis	(7-1-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Solidaritat, encara	(18-2-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Mestres herois	(25-3-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Mestres aclaparats	(8-4-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Professor geniüt	(22-7-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	El sentit de la compensació	(23-3-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Massa feina	(29-6-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Selectivitat	(6-7-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Estudiar és de nenes	(28-9-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Torna Bisonte	(12-10-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Publicitats escandaloses	(19-10-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Mirant el calendari	(9-11-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Revolucions burgues	(30-11-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Esports i jovent	(22-2-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Gotes d'aigua	(14-6-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Parlant de comunicar	(14-6-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	L'altra selectivitat	(28-6-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Crisi de matrícula	(2-8-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ALSIUS, S.	Canvis de codi	(9-8-93)	CP	ULTIMA PAGINA

ARTICLES DEL DIARI AVUI

ALSIUS, S.	A-2	Dues injustícies	(23-8-93)	CP	ULTIMA PAGINA	AP
ALSIUS, S.		Ponting	(13-9-93)	CP	ULTIMA PAGINA	IE
ALSIUS, S.		Saber llatí	(11-10-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
ALSIUS, S.		Avui és festa	(15-11-93)	CP	ULTIMA PAGINA	AP
ALSIUS, S.		Najua i uns quants més	(13-12-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
ALSIUS, S.		La força dels bollitoas	(20-12-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
ALVARO, F.-M.		Un estiu per avorir-se	(16-6-91)	AO	DIALEG	AP
ALVARO, F.-M.		Blindar-se l'avenir	(28-5-93)	AO	DIALEG	TEP
ALVARO, F.-M.		Tornar a la sopa d'all	(19-11-93)	AO	DIALEG	TEP
ALVARO, F.-M.		Poden pequè creuen que poden	(3-12-93)	AO	DIALEG	TEP
BADIA, J.		Posar el carro davant dels bous	(25-9-91)	AO	DIALEG	IE
BADIA, J., TREPAT, C. A.,		Un urbanista amb visió de futur	(3-12-91)	AO	DIALEG	IE
BALTA, J.		Anàlfabets	(11-7-93)	CRL	CULTURA	IE
BALLARIN, J. M ^a .		Primera Comunió	(19-1-92)	CP	SOCIETAT	TEP
BALLARIN, J. M ^a .		Quatre de col·legi	(4-7-93)	CP	SOCIETAT	AP
BALLARIN, J. M ^a .		L'última lliçó	(23-8-92)	CP	SOCIETAT	TEP
BARBAL, M.		El violinista ha olorat la rosa	(2-5-93)	CD	ULTIMA PAGINA	AP
BARBAL, M.		Caminant es fa camí	(11-5-93)	CD	ULTIMA PAGINA	AP
BARBAL, M.		Tornar a aprendre	(22-5-93)	CD	ULTIMA PAGINA	AP
BARBE, X.		Ensenyar a llegir en l'era àudiovisual	(5-4-93)	AO	DIALEG	TEP
BARGALLO, J.		La llengua, l'escola i les legislacions	(21-3-93)	CRL	CULTURA	IE
BARGALLO, J.		La lectura com a aprenentatge	(25-4-93)	CRL	CULTURA	TEP
BARGALLO, J.		Entrevista a Alain Finkielkraut	(10-10-93)	CRL	CULTURA	AP
BLAY, CASTILLO,		Entrevista a Gabriel Janer Manila	(6-6-92)	EN	CULTURA	TEP
BLAY, P.		El país de Marta Sanchez	(21-12-91)	EN	CULTURA	TEP
BOCOS, F.		Contra la televisió escombraries	(8-6-91)	AO	DIALEG	AP
BOCOS, F.		El problema del nostre temps	(11-9-93)	AO	DIALEG	AP
BOCOS, F.		Educar per la democràcia	(20-11-93)	AO	DIALEG	TE
BRETONES, X.		Ser jove és una ganga	(12-6-91)	AO	DIALEG	TEP
BRU DE SALA, X.		Entrevista a Joe Haldeman	(30-11-93)	AO	CULTURA I ESPECTACLES	AP
C.G.		El calendari de la Reforma	(13-10-92)	EN	DIALEG	IE
CADEVALL, M.		La responsabilitat penal i civil dels mestres	(19-2-91)	AO	DIALEG	IE
CADEVALL, M.		Religió i reforma educativa a Catalunya	(2-5-91)	AO	DIALEG	IE
CADEVALL, M.			(19-7-91)	AO	DIALEG	IE

ARTICLES DEL DIARI AVUI

CALDERS, P.	Mans de plata	(11-4-93)	CP	DOMINICAL
CANDEL, F.	El pròxim passat dels nostres parets	(4-3-91)	AQ	DALEG
CANDEL, F.	Paraules 'pejoratives'	(30-11-92)	CP	DALEG
CANDEL, F.	Una feina de selectivitat	(5-4-93)	CP	DALEG
CANDEL, F.	La crida de la selva	(24-5-93)	CP	DALEG
CANDEL, F.	Un noi com molts altres	(25-10-93)	CP	DALEG
CANDEL, J.	La cultura és de tothom	(25-11-91)	CP	DALEG
CAPMANY, M ^a A.	La temptació de la ciència	(10-3-91)	AQ	DALEG
CAPMANY, M ^a A.	La culpa	(14-4-91)	AQ	DALEG
CARDUS, S.	Nens i nenes	(7-1-91)	AQ	DALEG
CARDUS, S.	La disciplina que ens cal	(2-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA
CARDUS, S.	L'esportaneïtat, un frau moral?	(8-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA
CARDUS, S.	Saber manar	(15-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA
CARDUS, S.	La por al silenci	(29-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA
CASANOVAS-DANES, X.	Tots a classe	(18-11-93)	CRM	CARTELLERA
CASELLAS, J.	Entrevista a Daniel Pennac	(20-6-93)	BN	CULTURA
CASELLAS, J.	Entrevista a Justin Cartwright	(20-6-93)	BN	CULTURA
CASTELLS, A.	De critica a "best-seller"	(16-5-93)	CRL	CULTURA
CASTILLO, D.	Una d'intíriga per passar de curs	(22-8-93)	CRL	CULTURA
CELA, J.	Entrevista a Ramon Besora	(6-6-92)	EN	DIUMENGE
CELA, J.	Què podem fer per aturar aquesta boixeria?	(16-1-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	Els petits, la televisió i la crisi del golf	(30-1-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	La pau dels mestres	(22-2-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	La dignitat d'unes dimissions	(10-4-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	L'escola, una esperança	(25-4-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	Oriol, gràcies pel teu mestratge	(5-6-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	Cent mesures per millorar l'escola pública	(14-7-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	Sagarra a l'escola	(23-12-91)	AQ	DALEG
CELA, J.	Carta oberta al senyor Samaranch	(16-10-93)	AQ	DALEG
CONSUL, I.	Un premi al mestre	(12-5-92)	AQ	DALEG
CONSUL, I.	Aspectes tèrbols d'una efemèrida	(20-6-92)	CRL	CULTURA
CONSUL, I.	Centenaris i sensibilitat pedagògica	(15-12-93)	AQ	DALEG
COTS, J.	Els Nens de Déu i el dret a l'escola	(7-8-93)	AQ	DALEG
CRUANYES, F.	Maleïda publicitat	(28-7-92)	AQ	AGENDA BARCELONA 92 AP

ARTICLES DEL DIARI AVUI

CULLA, J.B.	(7-12-92)	DIALEG	TEP
CULLELL, P.	(22-6-91)	AO	SOCIETAT
CULLELL, P.	(29-6-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(2-3-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(23-6-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(13-7-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(14-7-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(15-10-93)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(27-7-91)	AO	DIALEG
CUNI, J.	(24-1-91)	AO	DIALEG
DUARTE, C.	(9-11-93)	AO	DIALEG
DURAN, X.	(22-3-91)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(16-6-91)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(14-7-91)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(19-8-91)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(16-2-92)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(4-7-93)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(15-9-93)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(16-9-93)	ED	DIALEG
EDITORIAL	(24-10-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	(17-11-93)	ED	DIALEG
ESPADALER, A. M ^a .	(2-6-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(9-12-91)	CP	ESPORTS
ESPADALER, A. M ^a .	(10-3-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(23-6-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(29-9-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(13-10-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(10-11-91)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(22-11-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(6-12-92)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(7-3-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPADALER, A. M ^a .	(27-4-92)	CP	ESPORTS
ESPADALER, A. M ^a .	(30-7-93)	CP	ULTIMA PAGINA
ESPINAS, J. M ^a	(30-9-93)	CP	ULTIMA PAGINA

ESPINAS, J. M. ^a .	Carnaval	(31-1-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	A la Universitat	(6-2-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Manuscrits	(3-3-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Escriptors per a adolescents	(26-4-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M. ^a .	L'error del refús	(28-4-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M. ^a .	Donacions d'història	(23-5-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	El punt de la i(dea)	(3-7-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M. ^a .	Nens a l'escola	(29-9-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M. ^a .	La boirosa història	(20-10-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Sagarrà a l'escola ?	(13-11-91)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Disney o què ?	(30-4-92)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Els d'aquí i els d'allà	(7-5-92)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	El capgirador	(20-5-92)	Q	ULTIMA PAGINA	SEM
ESPINAS, J. M. ^a .	Queixa antiga	(14-6-92)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Carreres	(3-9-92)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Escola: el canvi	(13-9-92)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Belles Arts	(16-10-92)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Aprenentatge difícil	(22-10-92)	Q	ULTIMA PAGINA	SEM
ESPINAS, J. M. ^a .	Pedagogia telefònica	(26-11-92)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Sobre els joves	(24-12-92)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Francès a la 'baixada'	(9-3-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Excessius per reacció ?	(19-6-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Foc	(24-6-93)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	M. A. E.	(27-6-93)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Els dolents	(15-9-93)	Q	ULTIMA PAGINA	SEM
ESPINAS, J. M. ^a .	Un gueto	(23-9-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M. ^a .	Sidney	(29-9-93)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Em comunico amb el lector ?	(6-10-93)	Q	ULTIMA PAGINA	AP
ESPINAS, J. M. ^a .	Els altres llibres	(16-10-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Xenofòbia, mestissatge...	(24-10-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Intel·ligència i capacitat	(30-10-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	El xador	(11-11-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	L'arbre sant	(9-12-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M. ^a .	Ser allò	(15-12-93)	Q	ULTIMA PAGINA	TEP

ARTICLES DEL DIARI AVUI

FANER, P.	La classe de religió	(7-7-91)	AO	DIALEG
FANER, P.	Abans de la història	(4-10-93)	AO	DIALEG
FANER, P.	L'estrella del Born	(25-12-93)	AO	DIALEG
FAULI, J.	Ens volen enredar	(13-9-93)	AO	DIALEG
FAULI, J.	Demòcrates amb una assignatura pendent	(24-10-93)	AO	DIALEG
FAULI, J.	Com més arrelats, més importants	(15-11-93)	AO	DIALEG
FAULI, J.	Aiguabarreig nadalenc	(25-12-93)	AO	DIALEG
FEBRES, X.	Dou you speak English?	(18-10-92)	CP	CULTURA
FEBRES, X.	Més llést Renan que els detractors	(1-11-92)	CP	CULTURA
FEBRES, X.	Selectivitat n'hi ha més d'una	(13-12-92)	CP	CULTURA
FERRER, J.	Nous models	(21-8-93)	AO	DIALEG
FERRER, M.	Educar per la pau	(11-10-93)	AO	DIALEG
FONT, J.	Es possible aplicar la reforma ?	(20-6-91)	AO	DIALEG
FRISACH, M.	Entrevista a Georges Duby	(9-3-93)	EN	CULTURA
FULLAT, O.	L'home es reforma	(6-1-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Professors interins	(22-3-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	L'escola, un camí d'Europa	(19-4-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	L'home i el fracàs	(9-6-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Home i prohibició	(8-8-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Vagues, cobrant ?	(23-12-91)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Educació: llibertat o autoritat ?	(15-3-92)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Lectures del text	(15-5-92)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Educar per al 2.000	(17-9-92)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	La tragèdia d'educar	(5-10-92)	AO	DIALEG
FULLAT, O.	Davant del nou curs escolar	(8-9-93)	AO	DIALEG
GALLEGO, J. C.	L'educació d'adults a Catalunya	(26-2-91)	AO	DIALEG
GALLEGO, J. C.	A l'escola, ¿ qui té la responsabilitat ?	(10-4-91)	AO	DIALEG
GALLEGO, J. C.	La responsabilitat docent: un acord per avançar	(10-7-91)	AO	DIALEG
GARCIA-PETIT, J.	Amb més urbanitat viuríem millor	(26-5-92)	AO	DIALEG
GARCIA-PETIT, J.	La pèrdua del sentit de la història	(7-7-92)	AO	DIALEG
GARCIA-PETIT, J.	Elogi de la disciplina	(15-9-92)	AO	DIALEG
GIL, A M ^a .	El conte com a síntesi d'una particular concepció del món	(22-8-93)	CR	CULTURA
GIMENEZ, M.	El castellà a Catalunya i altres coses	(11-10-93)	AO	DIALEG
HUGUET, J.	Els kunds no van a l'escola	(11-4-91)	AO	DIALEG

ARTICLES DEL DIARI AVUI

ISERN, J.J.	Un recull d'exercicis entre curs i curs	(19-10-91)	CPL	CULTURA
LOPEZ, C., BADIA, J.	Estar de tornada sense haver-hi anat	(17-7-91)	AO	DIALEG
LOZANO, J. M. ^a .	De debò ens calen més valors ?	(17-5-92)	AO	DIALEG
LUJAN, N.	La paraula escrita	(12-1-91)	AO	DIALEG
LUJAN, N.	Les diversions infantils	(4-5-91)	AO	DIALEG
LUSA MONFORTE, G.	Davant dels nous plans d'estudi	(6-6-93)	AO	DIALEG
LLOPIS, J.	Un mestre de soca-rei	(31-1-91)	AO	DIALEG
MANENT, A.	Home de lletres	(12-5-92)	AO	DIALEG
MARQUES, C.	Entrevista a Xavier Antich	(20-6-93)	EN	CULTURA
MARTINEZ, F.	Sancha:"L'educació física ha deixat de ser una "maria"	(28-10-93)	EN	ESPORTS
MARTINEZ, J.	Ensenyament i heroisme	(2-8-91)	AO	DIALEG
MATA, M.	La illusió i l'ai al cor d'Angeleta Ferrer i Sensat	(2-12-92)	AO	DIALEG
MATA, M.	Angeleta Ferrer, un anys després	(30-11-93)	AO	DIALEG
MESA, B.	Entrevista a Daryl Hannah	(26-4-92)	EN	DIUMENGE
MESA, B.	Winona Ryder	(14-11-93)	EN	DIUMENGE
MONSO, I.	Oscar Wilde i el retrat de la intolerància victoriana	(29-11-92)	CPL	CULTURA
MONSO, I.	Clàssics medievals per a lectors d'avui	(21-11-93)	CPL	CULTURA
MONZO, Q.	Ubi erit meus burrus	(26-7-91)	CP	DIUMENGE
MONZO, Q.	Blancaneus i la maldat	(3-5-92)	CP	DIUMENGE
MURGADES, J.	La parvulització de les aules	(15-10-93)	AO	DIALEG
MURGUIALDAY, N.	Educar per a la pau en un món de guerra	(30-1-91)	AO	DIALEG
OLLE, M.	Recuperar el plaer de llegir	(16-5-93)	CPL	CULTURA
OLLE, M.	Pep Rosanes-Creus, no presentat	(20-6-93)	CPL	CULTURA
OLLE, M.	Edició per a estudiants	(5-9-93)	CPL	CULTURA
OLLE, M.	Relectures i supòrts didàctics per als clàssics literaris	(21-11-93)	CPL	CULTURA
P.G., J.C.	Entrevista a Pere Gimferrer	(12-4-92)	EN	CULTURA
PALMA, V.	Mozart i la cultura musical	(15-3-91)	AO	DIALEG
PAMIES, S.	Sota la catifa	(4-7-92)	CP	CULTURA
PAMIES, S.	¿Analifabet?	(13-12-92)	CP	CULTURA
PAMIES, T.	No poden o no volen ?	(25-2-91)	AO	DIALEG
PAMIES, T.	Un congrés per al futur	(23-11-92)	CP	DIALEG
PAMIES, T.	Maria Rúbies tenia raó	(25-1-93)	CP	DIALEG
PAMIES, T.	Tots estimem l'Esther	(25-10-93)	CP	DIALEG
PARDÓ, X.	Filosofia i antifilosofia destinades a la docència	(22-11-92)	CPL	CULTURA

ARTICLES DEL DIARI AVUI

PEDRAGOSA, J. LL.	L'exemple dels pares en el trànsit	(11-8-91)	AO	DIALEG
PEREZ, X.	No tan perfecte	(23-10-92)	CRT	CARTELLERA
PERUCHO, J.	Els escolars de Benissanet	(9-6-91)	AO	DIALEG
PESSARRODONA, M.	Exams	(2-6-93)	AO	DIALEG
PLANDIURA, R.	La Reforma ortogràfica...	(10-1-91)	AO	DIALEG
PLANDIURA, R.	La responsabilitat penal dels mestres	(28-3-91)	AO	DIALEG
PONS, A.	Vidal Alcover, Jaume	(9-1-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	La Meritxell	(17-1-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Serra i Seira, Narcís	(13-3-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Martorell, O.	(5-6-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Hood, Robin	(19-6-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Cabanillas, Pío	(12-10-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Janer Manila, G.,	(7-12-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Cònsul, I.,	(11-12-91)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Núria, T.:	(15-2-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Dinar a la Casa dels Canonges	(20-2-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Ibarz, M.	(2-4-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Solana, J.	(26-6-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Montse Sierra	(29-9-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Carbó, Joaquim	(3-11-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Clinton, Hillary	(4-11-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Hillary, Edmund	(21-11-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Esther Boix-Ricard Creus	(23-11-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Bonal, M.º, D	(27-11-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Floro, Benito	(9-12-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Guillen	(12-12-92)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Tomba, A.	(12-1-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Rúbies, Maria	(16-1-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Balcells, Albert	(5-2-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Sabater, Leticia	(6-2-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Farré Escofet, Maria Rossa	(17-3-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Marc	(11-5-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Dreyfus, L.	(20-5-93)	QD	ULTIMA PAGINA
PONS, A.	Maig del 68	(30-5-93)	QD	ULTIMA PAGINA

ARTICLES DEL DIARI AVUI

PONS, A.	Alsina Clota, Josep	(8-6-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	Pujana, Joan Ignasi	(4-9-93)	QD	ULTIMA PAGINA	SEM
PONS, A.	Serrallonga, Carme	(11-9-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	L'estudiant que copiava	(17-9-93)	QD	ULTIMA PAGINA	TE
PONS, A.	Mascó, Judit	(24-9-93)	QD	ULTIMA PAGINA	SEM
PONS, A.	Rutskoi, Aleksandr	(5-10-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	Gassol, Ventura	(6-10-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	Xavier, M.	(27-10-93)	QD	ULTIMA PAGINA	TE
PONS, A.	Lopez Rodriguez, A.	(24-11-93)	QD	ULTIMA PAGINA	TE
PONS, A.	Espriu, Salvador	(3-12-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	Joan F.	(10-12-93)	QD	ULTIMA PAGINA	AP
PONS, A.	La Immaculada	(11-12-93)	QD	ULTIMA PAGINA	TE
PORTA PERALES, M.	La guerra dels mestres	(13-2-91)	AQ	DIALEG	TEP
PORTA PERALES, M.	Per una desmitificació de l'ensenyament	(20-6-91)	AQ	DIALEG	TE
PORTA PERALES, M.	Les vagues a l'ensenyament	(21-11-91)	AQ	DIALEG	TE
PORTA PERALES, M.	El retorn dels predicadors	(23-10-92)	AQ	DIALEG	AP
PORTA PERALES, M.	Els joves	(19-11-93)	AQ	DIALEG	TEP
PORTA PERALES, M.	La importància d'un fenomen social	(5-12-93)	CRL	CULTURA	TEP
PORTER, J.	El partit pres està servit	(6-12-93)	CRTV	RADIO I TV	SEM
PUJOL, J. O.	La consolidació del lleure	(23-7-91)	AQ	DIALEG	TE
R.E.A.	La fórmula del mestre Mané fa creure en la permanència	(1-9-93)	EN	ESPORTS	SEM
RAHOLA, P.	Reconstrucció	(4-5-91)	QD	DIALEG	TE
RAHOLA, P.	Rock en català	(18-6-91)	QD	DIALEG	SEM
RAHOLA, P.	Afers monàrquics	(14-7-92)	QD	DIALEG	SEM
RAHOLA, P.	Retrat amb assassí	(29-11-92)	QD	DIALEG	AP
RAHOLA, P.	Alcàsser	(29-1-93)	QD	DIALEG	SEM
RAHOLA, P.	Pedagogia	(7-2-93)	QD	DIALEG	SEM
RENDE, J.	No en saben ni els qui n'ensenyen ?	(26-5-93)	AQ	DIALEG	TE
RENDE, J.	Immersió	(9-6-93)	AQ	DIALEG	TE
RENDE, J.	L'estat del benestar	(7-7-93)	AQ	DIALEG	TEP
RENDE, J.	Educar per al 2.000?	(27-10-93)	AQ	DIALEG	TE
RIAMBAU, E.	Racisme i pedagogia	(7-6-91)	CRC	CULTURA	SEM
RIAMBAU, E.	Entrevista a Gina Llollbrigida	(29-1-92)	EN	DIUMENGE	SEM
RIERA, I.	Educació a favor de la pau	(18-1-91)	AQ	DIALEG	TEP

ARTICLES DEL DIARI AVUI

RIERA, I.	El "no, diguem no! " dels joves	(7-8-91)	DIALEG
ROCA, F.	'Praga for ever'	(12-5-92)	DIALEG
ROCA, F.	El 'factor residual' trenta anys després	(4-7-93)	DIALEG
ROCA, J.	L'educació física com a dret dels ciutadans	(18-6-91)	DIALEG
ROCA, X.	"Masters del Universo"	(10-2-92)	CRC
RODA, F.	Una ruta per la pau	(2-7-93)	DIALEG
ROIG, M.	Un dolçissim desig de pecar	(13-1-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Cher maître	(1-2-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	La rancúncia contra els cadells	(13-2-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	La fi de la infantesa	(16-4-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	El pais d'Yvonne	(4-6-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	El pessic	(3-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	I ara, començaran a feirnear?	(9-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	El professor enamorat que ...	(12-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Ara que els comencem a admirar....	(14-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Esquers d'un món florjo i duríssim	(17-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	L'orgia de l'oblit	(28-7-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	La 'senyu' Rosa Conde	(15-9-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Dimonis a l'habitació	(17-9-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Les mares de Mancha Real	(18-9-91)	ULTIMA PAGINA
ROIG, M.	Entrevista a Ridley Scott	(5-7-92)	DIUMENGE
SALVA, B.	Entrevista a Nicolas Cage	(22-1-92)	EN
SALVA, B.	Multiculturalisme a Catalunya i a Europa	(3-1-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	La imatge social del professorat	(11-2-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Què significa la llibertat de càtedra	(19-3-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	La psicopedagogia enfront els interessos corporatius	(16-4-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Els pares de secundària enfront dels consells escolars	(21-5-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Epoca d'examens	(17-6-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Promoció i formació permanent del professorat	(2-7-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Pares sense autoritat i sense ganes d'exercir-la	(23-7-91)	DIALEG
SARRAMONA, J.	Com exercir l'autoritat de pares	(13-8-91)	DIALEG
SAVATER, F.	Entrevista a Cioran	(22-8-93)	CULTURA
SEMPRONIO	Mossèn Josep Pedragosa	(2-11-92)	DIALEG
SEMPRONIO	Defontaines, recordat	(31-10-93)	DIALEG

SENTIS, C.	Lectures per a adolescents	(5-5-91)	AO	DIALEG
SENTIS, C.	Urbanisme i urbanitat	(5-1-92)	AO	DIALEG
SERRA, M.	Guies de lectura	(25-4-93)	CRL	CULTURA
SOLA, J.	Potineries	(19-9-93)	CP	CULTURA
SOLA, P.	Per l'educació contra l'educació	(24-8-91)	AO	CULTURA
SOLSONA, J.	Violins de caritó, trompetes...	(19-6-91)	AO	DIALEG
SOLSONA, R.	L'educació sexual i jo	(20-2-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	L'institut Montserrat i el Milà	(24-4-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Sala d'actes	(14-6-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Pecats moderns	(1-7-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	La maquinista general	(8-7-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	La solució	(23-9-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	El curs de la Vanessa	(30-9-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	El furor de llegir	(2-10-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Mistificacions, adulteracions	(8-10-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Els joves, que s'apanyin	(20-10-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	L'escola, ase dels cops	(17-11-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Fallera musical	(29-11-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Doncs no	(19-12-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	De 35 en amunt	(20-12-92)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Molt bé, Ferrerons	(29-1-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Tot i ser del mateix temps	(6-2-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	El conte del carnisser	(21-2-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Francès	(11-3-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	A propòsit de Sa Blanca Dona	(2-4-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Corbates-93	(2-6-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	La maleida F	(27-6-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Selectivitat i demagògia	(7-7-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Confiar en els mestres	(15-9-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	'Baby Guinness'	(13-11-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOLSONA, R.	Tho repeiteixo, Xavier	(9-12-93)	CD	ULTIMA PAGINA
SOTORRA, A.	La responsabilitat dels joves: elements per a la reflexió	(18-10-92)	CRL	CULTURA
SUBIRANA, J.	De qui mal hem de morir	(30-3-91)	CRC	CARTELLERA
SUBIRANA, J.	El senyor Triadú	(12-5-92)	AO	CULTURA

ARTICLES DEL DIARI AVUI

T.A.	"Burt Neuborne: La societat nord-americana...	(17-5-92)	AP
TEIXIDOR, E.	Summerhill	(14-1-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Europa	(1-4-91)	TEP
TEIXIDOR, E.	Nacionalisme econòmic	(27-5-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Més educació	(3-6-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Final de curs	(17-6-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Bosses	(1-7-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Carreres i oficis	(19-8-91)	TE
TEIXIDOR, E.	Mestres i funcionaris	(11-11-91)	TE
TEIXIDOR, E.	L'enemic secret	(23-3-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	Infants sense aturador	(27-4-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	Els llibres absents	(18-5-92)	TE
TEIXIDOR, E.	Neopaternalisme	(25-5-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	Memorials	(22-6-92)	TE
TEIXIDOR, E.	Coses de l'estiu	(6-7-92)	TE
TEIXIDOR, E.	El motor de l'oci	(20-7-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	S'ha acabat	(10-8-92)	TE
TEIXIDOR, E.	Retorn a l'escola	(15-9-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	Estudi i costura	(21-9-92)	TE
TEIXIDOR, E.	La violència	(2-11-92)	TE
TEIXIDOR, E.	Males notícies	(23-11-92)	TE
TEIXIDOR, E.	Pares i mestres	(30-11-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	El joc misteriós	(7-12-92)	TEP
TEIXIDOR, E.	La setmana de Nadal	(21-12-92)	AP
TEIXIDOR, E.	No apte per a menors	(18-1-93)	TEP
TEIXIDOR, E.	100 mesures	(25-1-93)	TE
TEIXIDOR, E.	La por dels pares	(1-2-93)	TEP
TEIXIDOR, E.	Olis miraculosos	(15-2-93)	AP
TEIXIDOR, E.	La piscina	(22-2-93)	AP
TEIXIDOR, E.	Mercat i pedagogia	(24-5-93)	TE
TEIXIDOR, E.	Joventut agressiva	(14-6-93)	TEP
TEIXIDOR, E.	L'escola domèstica	(5-7-93)	TE
TEIXIDOR, E.	Les millors escoles	(13-9-93)	TE
TEIXIDOR, E.	Inici i principis	(20-9-93)	TE

TEIXIDOR, E.	Metafísica lingüística	(11-10-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TE
TEIXIDOR, E.	Veus de mestres	(18-10-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TE
TEIXIDOR, E.	Un crit d'alerta	(25-10-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
TEIXIDOR, E.	Aniversaris	(22-11-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
TEIXIDOR, E.	Construir la pau	(29-11-93)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
TEIXIDOR, M.	M. M. i P.	(10-2-92)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
TERRICABRAS, J. M. ^a .	Civilitat i urbanitat	(21-3-91)	AO	DIALEG	TE
TOBENA, A.	Filosofia i educació	(13-6-91)	AO	DIALEG	TEP
TORNER, C.	Crim i càstig a Anglaterra	(30-11-93)	AO	DIALEG	AP
TORNER, C.	El recorregut dels sentiments	(21-3-93)	CRC	CARTELLERA	AP
TORNER, C.	Els estudiants al carrer	(5-11-93)	AO	DIALEG	TE
TORRENTS, R.	Fi del xiclet dels ulls	(19-11-93)	AO	DIALEG	AP
TORRENTS, R.	Geografia de la guerra	(30-1-91)	AO	DIALEG	TE
TORRENTS, R.	De vics i virtuts	(27-8-91)	AO	DIALEG	TEP
TUDELA, J.	L'efecte Pygmalí	(26-10-92)	AO	DIALEG	TE
VALLBONA, R.	Diferències sobre el discurs lingüístic	(14-7-93)	AO	DIALEG	TEP
VALLVÉ, J.	Manual de vida	(2-2-91)	CP	CULTURA	TEP
VERDAGUER, P.	Maria Rúbies: un exemple	(17-1-93)	AO	DIALEG	AP
VERDAGUER, P.	Privatitzar l'ensenyament	(4-1-91)	AO	DIALEG	TE
VERDAGUER, P.	Aprendre a aprendre, o prendre el pèl?	(30-8-91)	AO	DIALEG	TE
VERDAGUER, P.	L'escola desigualtatària	(27-9-91)	AO	DIALEG	TE
VERDAGUER, P.	Eurodisneyland és un perill?	(1-5-92)	AO	DIALEG	AP
VERDAGUER, P.	Metamorfosis	(1-9-93)	AO	DIALEG	TEP
VIDAL, E.	El fracàs de l'escola	(19-10-93)	AO	DIALEG	TE
VILA-ABADAL, J.	L'escriptor transformat en pedagog	(24-8-91)	AO	CULTURA	TE
VILLATORO, V.	Continuem tenint la joventut que ens mereixem	(4-8-91)	AO	DIALEG	TEP
VILLATORO, V.	Atributs	(6-5-92)	CD	DIALEG	TEP
VILLATORO, V.	Els 'bollycaos' blaugrana	(22-5-92)	CD	DIALEG	SEM
VILLATORO, V.	Granges	(14-7-92)	CD	DIALEG	TEP
VILLATORO, V.	El profe	(7-3-93)	CD	DIALEG	TEP
VILLATORO, V.	El 0,002 per cent	(16-9-93)	AO	DIALEG	TE
VILLATORO, V.	Taxes	(24-10-93)	CD	DIALEG	TEP
WEBSTER, L.	I si no, què?	(24-12-93)	CD	DIALEG	TEP
WEBSTER, L.	Entrevista a Sylvester Stallone	(17-5-92)	EN	DIUMENGE	AP

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

ABASCAL, F.	Karl Popper: "El futuro no está en nuestras manos".	(4-8-91)	EN	LA CULTURA
AHRENS, J.M.	"Entrevista a Adib Khalil Benegas, Galeote y el secretario de Guerra ...	(6-7-92)	TE	SOCIEDAD
AIZPEOLEA, DIEZ,		(20-10-92)	SEM	CRN ESPAÑA
ALAMEDA, S.	Entrevista a Santiago Calatrava	(24-3-91)	EN	DOMINICAL
ALAMEDA, S.	Álvarez del Manzano. Retrato de alcalde conservador	(18-8-91)	EN	DOMINICAL
ALAMEDA, S.	Elena Ochoa. La vida es una sucesión de metas	(22-9-91)	EN	DOMINICAL
ALAMEDA, S.	Rafael Moneo	(26-4-92)	EN	DOMINGO
ALAMEDA, S.	Entrevista a Eduardo Mendoza. El debate bilingüe	(14-11-93)	EN	DOMINICAL
ALARCOS, E.	Hasta luego, Ricardo	(12-2-91)	FR	LA CULTURA
ALONSO, S.	La teleescuela	(30-1-93)	CRN EL PAÍS TV	
ALONSO, S.	Erik y sus dioses	(19-8-91)	AO	OPINION
ALVAREZ, LL.	Se acabó el sesteo	(28-9-92)	CRN	DEPORTES
ALVAREZ, R.	El secreto de Raquel	(6-6-92)	AO	BABELIA
ANTOLIN, E.	Entrevista a María Moreno	(17-10-92)	EN	BABELIA
ANTOLIN, E.	"Entrevista a José Hierro	(28-8-93)	EN	BABELIA
ANTOLIN, E.	Vanas nostalñas	(23-5-92)	AO	BABELIA
ARAS, J.	Pasión por las matemáticas.	(9-10-92)	CRN	ULTIMA PAGINA
ARAS, J.	El filósofo Lledó, premio nacional de Ensayo	(4-6-92)	FR	LA CULTURA
ARROYO, F.	Entrevista a Victoria Camps	(28-11-93)	EN	TELEVISION/RADIO
ARROYO, F.	Literaturas fantásticas	(25-7-91)	AO	OPINION
AYALA, F.	Del palacio a la fosa común	(26-10-91)	AO	BABELIA
AZUA, F. de	Era el Titanic o una planxa de surf ?	(28-4-92)	AO	ESPECIAL SANT JORDI
AZUA, F. de	Un resident dissimulat	(28-5-92)	AO	QUADERN
AZUA, F. de	Aullidos de agonía	(14-8-93)	AO	BABELIA
BALTA, P.	El mal en la periferia	(1-7-91)	AO	OPINION
BARBERIA, J.	'Txiki Benegas	(5-5-91)	FR	DOMINGO
BARRAL, C.	Cuando Sinatra sólo es Frankie	(30-5-92)	AO	BABELIA
BARRIL, J.	Aún quedan maestros	(2-2-91)	CRM	ESPECTACULOS
BARRIL, J.	El miedo a volar	(8-2-91)	CP	CATALUNYA
BARRIL, J.	Con una sola mano	(19-2-91)	CP	CATALUNYA
BARRIL, J.	El nuevo ostracismo	(17-3-91)	CP	CATALUNYA
BARRIL, J.	Fin de curso	(27-4-91)	CP	ULTIMA PAGINA
BARRIL, J.	Los libros yacentes	(7-6-91)	CP	CATALUNYA
BARRIL, J.	Ríndete papá	(17-9-91)	CP	CATALUNYA

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

BARRIL, J.	(23-10-91)	CP	CATALUNYA	AP
BARRIL, J.	(24-3-92)	CP	CATALUNYA	AP
BARRIL, J.	(3-6-92)	CP	CATALUNYA	TE
BARRIL, J.	(4-6-92)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
BARRIL, J.	(4-6-92)	CP	ULTIMA PAGINA	SEM
BARRIL, J.	(24-6-92)	CP	ULTIMA PAGINA	SEM
BARRIL, J.	(26-6-92)	EN	EL PAÍS OLIMPICO	SEM
BARRIL, J.	(10-8-92)	CD	CATALUNYA	TE
BARRIL, J.	(10-8-92)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
BARRIL, J.	(2-12-92)	CP	CATALUNYA	AP
BARRIL, J.	(3-12-92)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
BARRIL, J.	(28-3-92)	EN	BABELIA	AP
BARRIL, J.	(10-4-91)	AO	OPINION	TEP
BELL, D.	(14-3-91)	AO	OPINION	AP
BENET, J.	(1-6-92)	EN	DEPORTES	AP
BESA, R.	(18-10-93)	CPN	DEPORTES	AP
BESA, R.	(9-2-93)	AO	ECONOMIA	TEP
BORRELL, J.	(8-3-91)	AO	OPINION	TEP
BUSTELO, C.	(1-8-93)	CPN	DOMINICAL	SEM
BUTRAGUEÑO, E.	(24-10-93)	EN	DEPORTES	SEM
C. A.	(26-5-92)	AO	OPINION	TEP
CABRERA BAZAN, J.	(24-12-92)	AO	OPINION	AP
CABRERA INFANTE, G.	(26-2-93)	CP	CATALUNYA	TEP
CARDUS, S.	(19-10-93)	CP	CATALUNYA	AP
CARDUS, S.	(21-8-93)	DOMINGO	DOMINGO	AP
CARPIO, C.,	(29-6-91)	CP	ULTIMA PAGINA	SEM
CARRION, I.	(26-4-92)	EN	DOMINGO	AP
CARRION, I.	(12-7-92)	EN	DOMINGO	TEP
CARRION, I.	(23-8-92)	EN	DOMINGO	AP
CASARES, C.	(18-10-91)	AO	OPINION	TEP
CASARES, C.	(1-4-91)	AO	OPINION	SEM
CASAVELLA, F.	(16-5-92)	AO	BABELIA	AP
CASAVELLA, F.	(17-8-91)	EN	ENTREVISTA	AP
CASTELLANO, K.	(10-11-91)	IR	DOMINICAL	SEM
CASTELLANO, K.	(7-3-93)	EN	DOMINICAL	AP
CASTELLANO, K.	(7-5-92)	AO	OPINION	AP
CASTELLS, M.				

iVivan las cadenas !

'Carquinyolis' y campanas

Los fabricantes de sueños

Absolución

Mis farsas

Entrevista a Mercè Sala

Fue bonito mientras duró

Angeleta, maestra de maestros

Primera vez

Entrevista a Maurizio Scaparro

J.La sociedad inteligente ?

El precepio negativo

Entrevista a J. Guardiola

Las depuraciones de Cruyff

Las bases del futuro

Hacia la igualdad en el año 2.000

La tierra del genio

Entrevista a Eusebio

Los hombres difíciles

El hombrecito que se negó a crecer

Ahora leer será una monada

Entenderse

Entrevista a Balthus

Vacaciones

Fin de semana con Eduardo Arroyo

Fin de semana con Emilio Lledó

Fin de semana con Santiago Dexeus

Un fantasma vestido de blanco

Siempre en la línea,

Amenidades

Entrevista a José Carlos Plaza

Por Dentro. Maribel Verdú

Jack Nicholson, la sonrisa de la serpiente

Los Angeles sin ley

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

CASTILLA, A.	Rosario: el filón inagotable	(17-12-93)	CRM	EL PAÍS DE LAS TENTACIC	AP
CRUZ, J.	Entrevista a John K. Galbraith	(10-3-91)	EN	INTERNACIONAL	AP
CRUZ, J.	Entrevista a Edward Malefakis	(28-3-92)	EN	BABELIA	AP
CRUZ, J.	Emilio Lledó, la activa melancolía	(26-4-93)	AO	LA CULTURA	AP
CRUZ, J., ARIAS, J.	Entrevista a Emilio Lledó	(6-6-92)	EN	BABELIA	TE
CRUZ, J., ARIAS, J.	Entrevista a Antonio Muñoz Molina	(8-6-92)	EN	LA CULTURA	TEP
DANIEL, J.	Lo que piensan los franceses	(27-11-91)	AO	OPINION	TEP
DEL TORO, S.	Jóvenes obligados y profesionales	(10-12-93)	CP	LAS TENTACIONES	AP
DELCLOS, T.	Galbraith	(13-6-92)	RR	BABELIA	AP
DELGADO, M.	El maestro agraviado	(18-9-91)	AO	LA CULTURA	AP
DER SPIEGEL	Entrevista a Carl Lewis	(19-7-92)	EN	BARCELONA	92
DEIZ HOCHLEITNER, R.	Un nuevo punto de partida	(19-11-91)	AO	OPINION	TE
DEIZ HOCHLEITNER, R.	El niño y los derechos humanos	(8-12-91)	AO	OPINION	TE
DEIZ HOCHLEITNER, R.	El derecho a la felicidad	(9-12-91)	AO	OPINION	TE
DEIZ HOCHLEITNER, R.	La salud en nuestro tiempo	(11-11-93)	AO	SOCIEDAD	TEP
DEIZ, MONTEIRA	Entrevista a Alfredo Pérez Rubalcaba	(8-8-93)	EN	DOMINGO	AP
ECHEVARRIA, I.	El primero de la clase	(16-10-91)	RR	LA CULTURA	SEM
EDITORIAL	Euskera y catalán	(26-1-91)	ED	OPINION	TEP
EDITORIAL	La hora de religión	(13-3-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	El nuevo bachiller	(24-4-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Oferta docente	(5-6-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Disputada 'maría'	(26-6-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Selectividad	(8-7-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Dudas selectivas	(13-8-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Amargo veraneo	(29-8-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Maestros y aspirantes	(10-9-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Reforma Profesional	(16-9-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Cristianos viejos	(19-9-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Un nuevo curso	(2-10-91)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	La jornada escolar	(10-2-92)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Inversión e investigación	(3-3-92)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Tarde y mal	(18-5-92)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Crispación y selectividad	(28-5-92)	ED	OPINION	TE
EDITORIAL	Educación productiva	(15-9-92)	ED	OPINION	TE

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

EDITORIAL	Lectura y reforma	TE	OPINION
EDITORIAL	Democracia escolar	TE	OPINION
EDITORIAL	El ritmo de la reforma educativa	TE	OPINION
EDITORIAL	Penurias de la ciencia	TE	OPINION
EDITORIAL	Mentira	TE	OPINION
ELGRABY, J.	Entrevista a Tobias Wolff	SEM	OPINION
ESPADÀ, A.	Los amigos personales de Cambó	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	¿Qué es esto?	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	Carlos Navarro	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	Cazar lobos	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	El 'noucentisme', hoy	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	TV-3, diez años	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	La catalana	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	Vuelve la FEN	AP	OPINION
ESPADÀ, A.	Vivir en catalán	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Cocos pelados	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	De Llavaneres al cielo	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Embellece que algo queda	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Ni artistas ni delincuentes	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Envidia planetaria	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	¿Qué hacemos con el negro...	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	La candidata y el apuntador	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Planeta Magalluf	AP	OPINION
ESPAÑA, R. de	Misión imposible	AP	OPINION
FANCELLI, A.	Obertura temporada de la Scala	AP	OPINION
FERNANDEZ-SANTOS, A.	Un chusquero fajador. Eastwood	AP	OPINION
FOLCH, R.	L'ecologisme en els deu darrers anys	AP	OPINION
FONT, J.	Civismo y urbanidad	AP	OPINION
FUENTE, I. de la	José María Alvarez del Manzano	AP	OPINION
FUSI, J. P.	Santiago Varela	AP	OPINION
GALA, A.	Beber	AP	DOMINICAL
GALA, A.	Un libro en las manos	AP	DOMINICAL
GALA, A.	La profesión humana	AP	DOMINICAL
GALAZ, M.	Entrevista a Benito Floro	AP	DEPORTES
		SEM	DEPORTES
	(2-11-92)	ED	OPINION
	(27-11-92)	ED	OPINION
	(22-1-93)	ED	OPINION
	(28-3-93)	ED	OPINION
	(13-5-93)	ED	OPINION
	(5-5-91)	EN	LIBROS
	(10-1-93)	CP	CATALUNYA
	(21-2-93)	CP	CATALUNYA
	(28-3-93)	FR	DOMINGO
	(20-5-93)	CP	ULTIMA PAGINA
	(4-8-93)	CP	CATALUNYA
	(23-8-93)	CD	CATALUNYA
	(28-10-93)	CP	ULTIMA PAGINA
	(16-11-93)	CP	CATALUNYA
	(29-11-93)	CP	CATALUNYA
	(17-1-91)	CP	CATALUNYA
	(4-4-91)	CP	CATALUNYA
	(11-4-91)	CP	CATALUNYA
	(19-9-91)	CP	SOCIEDAD
	(17-10-91)	CP	CATALUNYA
	(11-11-91)	CP	CATALUNYA
	(30-1-92)	CP	CATALUNYA
	(12-8-93)	CP	SOCIEDAD
	(24-9-93)	CP	EXTRALA MERCE
	(9-12-92)	CPM	ESPECTACULOS
	(17-12-93)	CRC	EL PAIS DE LAS TENTACIC
	(22-10-92)	AO	QUADERN
	(25-3-93)	AO	CATALUNYA
	(2-6-91)	FR	DOMINGO
	(23-7-93)	AQ	OPINION
	(8-8-93)	CP	DOMINICAL
	(29-8-93)	CP	DOMINICAL
	(7-11-93)	CP	DOMINICAL
	(3-9-92)	EN	DEPORTES

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

GALAZ, M.	Benito Floro, entrenador del Real Madrid	EN	DEPORTES	(3-9-92)
GALBRAITH, K. J.	El medio ambiente	AP	OPINION	(8-3-91)
GALLEGO-DÍAZ, S.	La culpa será del yóquey	SEM	CRN ESPAÑA	(26-5-93)
GALLEGO-DÍAZ, S.	Un, dos, tres, vuelta otra vez	SEM	CRN ESPAÑA	(2-6-93)
GARCIA CAMPOY, C.	Entrevista a José M. Aznar	EN	BABELIA	(31-7-93)
GARCIA HORTELANO, J.	Hazañas béticas	AO	OPINION	(13-2-91)
GARCIA HORTELANO, J.	Una vida de héroe	AO	OPINION	(23-6-91)
GARCIA-POSADA, M.	Un pleno para Cervantes	AO	OPINION	(7-8-93)
GARCIA-SOLER, J.	Suicidios escolares	CP	SOCIEDAD	(20-7-93)
GIL CALVO, E.	Sequía lectora	AO	OPINION	(15-8-91)
GIL CALVO, E.	Un balance incierto	TEP	BABELIA	(30-1-93)
GINER, S.	El temple irónico	AP	LA CULTURA	(31-1-91)
GINER, S.	La grey de Loyola en su desazón	AO	OPINION	(31-7-91)
GOMEZ PIN, V.	Filosofía y dignidad de la razón	AO	OPINION	(13-1-93)
GOMEZ, L.	Un arquitecto de Albacete	RR	DEPORTES	(21-6-93)
GONZALEZ, E.	Churchill, el gran fiasco	CRN	DOMINGO	(10-1-93)
GONZALEZ, E.	O con ella o contra ella	RR	DOMINGO	(10-10-93)
GONZALEZ, X.	El profesor 'culpable'	AO	OPINION	(17-4-91)
GUBERN, R.	El reino más feliz	AO	BABELIA	(11-4-92)
GURMENDEZ, C.	El hombre y el arte	AO	OPINION	(23-3-91)
GURMENDEZ, C.	Los idiotas	AO	OPINION	(20-5-92)
HARO TECGLEN, E.	Cultura a las siete quince	CO	TV/RADIO	(23-4-91)
HARO TECGLEN, E.	Los nacionales	CO	TV/RADIO	(25-6-92)
HARO TECGLEN, E.	Idiomas	CP	BABELIA	(22-5-93)
HARO TECGLEN, E.	Una educación difícilmente sentimental	CO	TV/RADIO	(15-2-91)
HARO TECGLEN, E.	Un profeta y otros niños	CO	TV/RADIO	(5-3-91)
HARO TECGLEN, E.	Imágenes de Ortega	CO	TV/RADIO	(15-3-91)
HARO TECGLEN, E.	Niños y señoritas	CO	TV/RADIO	(3-4-91)
HARO TECGLEN, E.	Hablar como se pueda	CO	TV/RADIO	(7-4-91)
HARO TECGLEN, E.	Ahora sigue el tiroteo	CO	TV/RADIO	(16-5-91)
HARO TECGLEN, E.	Modas, zapatos y asesinos	CO	TV/RADIO	(16-6-91)
HARO TECGLEN, E.	Estudios, planes, señoritas	CO	TV/RADIO	(17-6-91)
HARO TECGLEN, E.	Crecer, aprender, abortar	CO	TV/RADIO	(10-7-91)
HARO TECGLEN, E.	Todo tiempo pasado fue peor	CO	TV/RADIO	(19-7-91)

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

HARO TECGLEN, E.	El corazón de la pantalla	(24-7-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Cangrejos negros	(27-8-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Señas de identidad	(19-9-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	'Twin Peaks', paganismos	(25-9-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	El cine como catástrofe	(5-10-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Los chicos con las chicas	(26-10-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	El indefenso	(29-12-91)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Vaya viernes !	(16-2-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Los jesuitas	(17-2-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Oscar	(29-3-92)	CD	EL PAÍS TV
HARO TECGLEN, E.	'Scripta volant'	(22-6-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Páramo, Induráin, J.R.J.	(20-7-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	¡Operación retorno !	(30-8-92)	CD	EL PAÍS TV
HARO TECGLEN, E.	Nariz	(3-9-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Alicia	(29-11-92)	CD	EL PAÍS TV
HARO TECGLEN, E.	Descenso	(3-12-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Leticia Sabater	(6-12-92)	CD	EL PAÍS TV
HARO TECGLEN, E.	Sexistas, belicistas	(12-12-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	El sueño americano	(27-12-92)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Los olvidados	(23-2-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Se glorifica...	(7-3-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Niños	(16-3-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Los pianistas	(20-3-93)	CD	BABELIA
HARO TECGLEN, E.	Campañas	(2-4-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	El maestro perdido	(6-4-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Robos	(18-4-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Degradación	(23-4-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Contar la vida	(9-5-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	El retorno de la literatura	(18-5-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Modos y maneras	(12-6-93)	CD	BABELIA
HARO TECGLEN, E.	No sólo San Vicente	(24-6-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Bakalao	(22-7-93)	CD	TV/RADIO
HARO TECGLEN, E.	Morir rabiendo	(24-7-93)	CD	BABELIA
HARO TECGLEN, E.	Curanderos	(31-7-93)	CD	TV/RADIO

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

HARO TECGLEN, E.	Amo también a Jodie Foster	QP	(22-8-93)
HARO TECGLEN, E.	Guardianes de la ética	QP	(23-8-93)
HARO TECGLEN, E.	Mediocridad	AP	(5-9-93)
HARO TECGLEN, E.	Séñoritas, Papa, rojos	TEP	(8-9-93)
HARO TECGLEN, E.	Criterios	TEP	(25-9-93)
HARO TECGLEN, E.	En el 'mogollón'	AP	(28-9-93)
HARO TECGLEN, E.	Los otros niños	TEP	(2-10-93)
HARO TECGLEN, E.	Rebelida hacia la muerte	AP	(10-10-93)
HARO TECGLEN, E.	Delincuente, preso	AP	(3-11-93)
HARO TECGLEN, E.	Estudiantes	TE	(19-11-93)
HARO TECGLEN, E.	Los raros	AP	(3-12-93)
HARO TECGLEN, E.	Las dietas	AP	(6-6-92)
HARO TECGLEN, E.	Entrevista a Elena Ochoa	TV/RADIO	(20-5-93)
HERNÁNDEZ, A.	Entrevista a Burt Neuborne	EN	(15-5-92)
HIDALGO, L.	'Deberes' notables	CRM	(31-10-93)
IGLESIAS, J. C.	Rafita, el de los Escotapios	DEPORTES	(12-10-92)
IGLESIAS, J.C.	L'escola	DEPORTES	(28-10-91)
ITURIAGA, J.	Estudiantes aprobó otra asignatura	CNN	(3-9-91)
JACKSON, G.	Cuando no existe la fe...	OPINION	(23-4-91)
JACKSON, G.	Un dilema americano	AO	(20-5-91)
JACKSON, G.	El orcaso del pensamiento	OPINION	(8-9-91)
JACKSON, G.	La crisis norteamericana	AO	(10-2-92)
JACKSON, G.	De la pobreza y la violencia urbanas	OPINION	(23-6-92)
JACKSON, G.	Quincuagésima reunión	AO	(25-7-92)
JACKSON, G.	Londres se rinde a la "Agassimánia"	CNN	(24-6-91)
JIMÉNEZ, V.	El estudiante y el catedrático	CRM	(30-11-93)
JURADO, M.,	Entrevista a Richard Truly, Director de la Nasa	EN	(4-7-91)
KRAMER, J.	Púrpura sobre gris	DEPORTES	(2-10-91)
L. S. M.	i A aprender al asilo !	OPINION	(3-1-91)
LANDERO, L.	El halo y el falso	AO	(16-2-91)
LANDERO, L.	¿Cómo le corto el pelo, caballero?	OPINION	(24-11-93)
LANDERO, L.	Clásicos a la carta	AO	(29-5-93)
LANDERO, RICO	Manuel Tuñón de Lara, la última lección del maestro	BABELIA	(7-6-91)
LARRAURI, E.	Otoño en el Cantábrico	ULTIMA PAGINA	(26-11-92)
LOPE, M. de		OPINION	

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

LOPEZ, C.	La guardería global	(16-7-91)	AO	OPINION	TE
LOPEZ, C.	Gasto social e inversión productiva	(29-7-91)	AO	SOCIEDAD	TE
LOPEZ, C.	Perlejidades informáticas	(23-11-93)	AO	OPINION	TEP
LORIGA, R.	La muerte de mis amigos	(31-12-93)	AO	EL PAÍS DE LAS TENTACIC	AP
LUIK, A.	Entrevista a Boris Becker	(24-6-91)	EN	DEPORTES	AP
LYNCH, E.	"El 'curriculum' del monaguillo."	(30-5-92)	CRL	BABELIA	AP
LLAMAZARES, J.	La cruz y el martillo	(6-8-91)	AO	OPINION	TEP
MARKOVIC, I.	Entrevista amb Edward James Olmos	(6-6-92)	EN	BABELIA	AP
MARTI FONT, J.	Entrevista a Jörg Haider	(7-2-93)	EN	INTERNACIONAL	AP
MARTIN PATINO, J. M ^a .	Las mentiras	(9-5-92)	AO	ESPECIAL COMIC	AP
MARTIN, A.	Apear el 'comic' de los altares	(10-6-91)	Ff	DEPORTES	AP
MARTINEZ ROIG, A.	Agassi ya no es un payaso	(4-9-93)	EN	BABELIA	AP
MEDEROS, A.	Entrevista a Predrag Matvejevic	(16-5-92)	AO	LA CULTURA	AP
MESQUIDA, B.	Un sabio de combate	(19-2-91)	Ff	DEPORTES	AP
MIGUELEZ, J.	¿Estaca o Super López ?	(19-10-92)	Ff	ULTIMA PAGINA	SEM
MILLAS, J. J.	Discurso	(15-2-91)	QP	ULTIMA PAGINA	SEM
MILLAS, J. J.	Tontos	(15-11-91)	QP	ULTIMA PAGINA	SEM
MILLAS, J. J.	Indices	(22-11-91)	QP	ULTIMA PAGINA	AP
MILLAS, J. J.	Apariciones	(9-10-92)	QP	ULTIMA PAGINA	SEM
MIRET MAGDALENA, E.	Corrupción	(15-2-93)	AO	OPINION	TEP
MOIX, T.	La antorcha de los éxitos	(20-6-92)	AO	OPINION	AP
MOIX, T.	A un moderno Telémaco	(0-10-92)	QP	DOMINICAL	TE
MOIX, T.	Deshonrás padre y madre	(10-1-93)	QP	DOMINICAL	TE
MOIX, T.	Lauren Bacall. La mirada del tiempo	(2-8-93)	EN	DOMINICAL	SEM
MOIX, T.	Por el absurdo hacia Dios	(22-8-93)	QP	DOMINICAL	TE
MONTERO, R.	Odio	(28-9-91)	QP	ULTIMA PAGINA	TEP
MONTERO, R.	Como niños en pupitre nuevo	(0-0-92)	AO	ESPAÑA	SEM
MONTERO, R.	Pedagogía	(14-11-92)	QP	ULTIMA PAGINA	AP
MONTERO, R.	Entrevista a Mick Jagger	(7-2-93)	EN	DOMINICAL	SEM
MONTERO, R.	Claudia Schiffer, Helada y hermosa	(27-6-93)	EN	DOMINICAL	AP
MONTERO, R.	Carmen Alborch. Aire de huracán	(15-8-93)	EN	DOMINICAL	AP
MONTERO, R.	Phil Collins. El antihéroe	(10-10-93)	EN	DOMINICAL	SEM
MONTERO, R.	Norma Duval, una estrella con trastienda	(12-12-93)	EN	DOMINICAL	AP
MORA, R.	Entrevista a Norberto Bobbio	(25-7-92)	EN	LA CULTURA	EN

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

MORA, R.	AP	(10-7-93)	Entrevista a A. Martínez Sarrión
MORA, S.	AP	(22-5-93)	"Nos quedan los sueños", Entrevista a Juan Marsé,
MORET, X.	AP	(22-5-91)	Entrevista a Jean Rouaud
MORET, X.	SEM	(4-2-93)	Entrevista a Quim Monzó
MORET, X.	AP	(28-5-92)	"Pare Calderas: Em taria por que em tingue sin per mestre"
MORGADES, L.	AP	(9-10-93)	Gemelos musicales
MUNNÉ, A.	AP	(21-5-92)	Entrevista a Ramon Besora
MUÑOZ MOLINA, A.	EN	(12-12-92)	La dictadura de la dicha
NAVARRO ARISA, J. J.	EN	(11-2-93)	Entrevista a Ràfols Casamada
OCHOA, E.	EN	(6-6-91)	El crepúsculo de las máscaras
OCHOA, E.	AP	(12-4-92)	El miedo mismo
OCHOA, E.	AP	(10-5-92)	Violencia inducida
OCHOA, E.	AP	(7-3-93)	Voluntad cultural
OCHOA, E.	AP	(0-11-93)	Naturales inclinaciones
OCHOA, E.	AP	(14-11-93)	Alexandre Lamfalussy
OPPENHEIMER, W.	EN	(23-10-93)	Entrevista a Laura Escrivé
ORGAMBIDES, F.	EN	(19-2-93)	El hombre de los pájaros
ORTEGA, J.	EN	(3-4-92)	La gente joven
ORTEGA, J.	EN	(15-8-91)	Entrevista a Pedro Pacheco, alcalde de Jerez
PEREGRIL, F.	EN	(24-7-93)	Entrevista a Rafael Castillo
PÉREZ DE PABLOS, S.	EN	(30-1-92)	La primera lección...
PÉREZ DE ROZAS, E.	EN	(16-1-93)	Entrevista a Jorge Guillén
PIEDRA, A.	EN	(9-4-91)	La responsabilidad del profesor
PLANDIURA, R.	EN	(17-11-91)	Un instrumento de la Administración
PLANDIURA, R.	EN	(3-7-91)	La libertad contra el cinismo
POPPER, K.	EN	(26-11-92)	Analizar el presente
PORTAENCASA, MARTÍN PEREDA	CRM	(16-8-91)	Los primeros de la clase
PUJOL, X.	CRM	(15-8-93)	Julio Anguita
QUINTERO, J.	EN	(10-3-91)	Serra, el discreto
REDACCIO	EN	(6-10-91)	Entrevista a Narcís Serra
REDACCIO	EN	(21-5-92)	Paparra del rics. Entrevista a Juli Capella
REDACCIO	EN	(11-10-93)	La lección magistral de Pedro Delgado
REVERTE, J. M.	CRM	(30-11-93)	Antecedentes
RIVAS, M.	AO	(8-10-91)	La esperanza del mundo

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

RODRIGUEZ, J.	Esterñía Luyk, primer paso	FR	EL PAÍS ESTILO
RODRIGUEZ, J.	Ornelia Muti, regreso a hogar	FR	DOMINICAL
ROIG, E.	Entrevista a J. K. Galbraith	EN	BABELIA
RUBIO, A. F.	El arte en el pantano.	(22-8-92)	AP
RUBIO, A. F.	Entrevista a Nicoas Cage	(18-12-93)	TEP
RUBIO, A.F.	Kim Basinger. Y, además, canta	(11-11-92)	AP
RUBIO, A.F.	Entrevista a Arnold Schwarzenegger	(7-7-91)	AP
RUSSELL, R.	Harrison Ford. El héroe oculto	(17-9-91)	AP
RUSSELL, S.	Meg Ryan: Soy católica de las de hacer el bien	(26-9-93)	AP
SAENZ DE TEJADA, N.	Las lágrimas de Dios. (Eric Clapton)	(12-11-93)	AP
SAMANO, J.	Entrevista a N. Ibañez Serrador	(26-2-93)	EL PAÍS DE LAS TENTACIC SEM
SÁNCHEZ RON, J. M.	Entrevista a Roger Penrose	(11-7-93)	LA CULTURA
SÁNCHEZ, M.F.	Entrevista a Luis Landero	(3-11-91)	TV/RADIO
SAVATER, F.	La ética y su espiritu	(26-5-93)	AP
SAVATER, F.	La discreción de Santayana	(3-6-91)	AP
SAVATER, F.	Padres nuestros	(20-6-92)	AP
SAVATER, F.	El experimento	(18-1-93)	TEP
SAVATER, F.	La izquierda imprescindible	(17-2-93)	AP
SAVATER, F.	La edad de la culpa	(24-5-93)	CRN ESPAÑA
SAVATER, F.	Un amable anciano	(27-1-93)	AP
SCHWARTZ, F.	Fioro	(29-10-91)	AP
SEGUROLA, S.	El Barcelona se encontró con la victoria	(3-9-92)	LA CULTURA
SIRVENT, J. M. ^a	10 problemas para un examen	(6-9-92)	CRN DEPORTES
SIRVENT, J. M. ^a	Uno y gracias	(11-10-93)	ULTIMA PAGINA
SOLANA, A.	Elisa Garaigorta, De cero a cien	(25-10-93)	CRN DEPORTES
SOLE TURA, J.	Ser socialista	(28-7-91)	DOMINICAL
SORELA, P.	Entrevista a Charles Tomlinson	(12-4-93)	OPINION
SOTELO, I.	El Estado y la educación	(13-6-92)	EN BABELIA
SUBIRATS, J.	Gestión de escuelas	(11-7-91)	OPINION
TELLEZ, J. L.	Por cada uno, cien	(4-8-93)	CP CATALUNYA
TOMAS Y VALIENTE, F.	Baricco desbarra	(22-9-93)	CRN BABELIA
TORREIRO, M.	El uso de la libertad	(2-1-93)	OPINION
TORREIRO, M.	Entrevista a Alain Tanner	(27-3-93)	TEP
	Cabriolas y dinosaurios	(18-1-93)	EN ESPECTACULOS
		(4-7-93)	CRN ESPECTACULOS

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

TORRES, M.	(9-10-91)	TEP
TORRES, R.	(30-5-93)	AP
TRAPIELLO, A.	(16-6-92)	SEM
TRAPIELLO, A.	(12-6-93)	SEM
TRUEBA, D.	(30-11-92)	SEM
TURNER, G.	(21-6-93)	SEM
TURNER, G.	(31-7-93)	SEM
UNZUETA, P.	(1-11-92)	SEM
UNZUETA, P.	(22-8-93)	SEM
VALENZUELA, J.	(12-2-91)	AP
VALENZUELA, J.	(21-4-91)	SEM
VALENZUELA, J.	(2-5-91)	AP
VALENZUELA, J.	(23-11-91)	AP
VALLENZUELA, J.	(14-2-92)	AP
VALLENZUELA, J.	(14-11-93)	TEP
VALLENZUELA, J.	(11-6-92)	AP
VALLENZUELA, J.	(3-2-91)	OP
VALLS, F.	(20-10-91)	TEP
VARGAS LLOSA, M.	(1-12-91)	TE
VARGAS LLOSA, M.	(27-12-92)	AP
VARGAS LLOSA, M.	(5-1-91)	AP
VARGAS LLOSA, M.	(10-2-92)	SEM
VARGAS LLOSA, M.	(30-8-93)	SEM
VARGAS LLOSA, M.	(25-9-93)	AP
VÁZQUEZ MONTALBAN, M.	(30-10-93)	SEM
VÁZQUEZ MONTALBAN, M.	(11-8-91)	AP
VÁZQUEZ MONTALBAN, M.	(28-3-93)	AP
VÁZQUEZ MONTALBAN, M.	(22-8-93)	TEP
VÁZQUEZ MONTALBAN, M.	(12-9-93)	TEP
VERDU, V.	(11-6-91)	TE
VICENT, M.	(23-7-91)	TEP
VICENT, M.	(3-9-91)	TE
Espejos	OP	OP
El secreto	OP	OP
Programa	OP	OP
Excursión	OP	OP
Selectividad	OP	OP
Extorsión	OP	OP
A examen	OP	OP
De cine	OP	OP
Entrevista a J. L. Sampedro	EN	ESPAÑA
Menos cultura	AO	OPINIÓN
Un rentista ilustrado	CRL	BABELIA
Entrevista Melanie Griffith	EN	ESPECTACULOS
Un grupo a prueba de bomba	CN	DEPORTES
Cruijff pone a prueba la solidez del vestuario.	CN	DEPORTES
El escolar trilingüe	AO	DOMINGO
Akademia de idiomas	AO	DOMINGO
Entrevista a Alain Minch	EN	INTERNACIONAL
Jacques Attali	FR	DOMINGO
Entrevista a Jean-Jacques Servan-Schreiber	EN	LA CULTURA
Entrevista a Marc Fumaroli	EN	BABELIA
Educado bajo un retrato de Juana de Arco	FR	DOMINGO
Mayor el encantador	EN	LA CULTURA
Entrevista a Fátima Mernissi	OP	OPINIÓN
Cataclismos de la libertad	AO	OPINIÓN
La libertad y la igualdad	OP	OPINIÓN
Samuel Bellow y los cuentos chinos	AO	OPINIÓN
Las dos culturas	AO	OPINIÓN
Salvem l'Epifània !	OP	CATALUNYA
Macartismo	OP	ULTIMA PAGINA
Europa	OP	ULTIMA PAGINA
Extremadura	OP	CATALUNYA
Boadella	AO	DEPORTES
La moda de la ética	OP	ULTIMA PAGINA
Espejos	AO	DOMINGO
El secreto	OP	ULTIMA PAGINA
Programa	OP	ULTIMA PAGINA
Excursión	OP	ULTIMA PAGINA
Selectividad	OP	ULTIMA PAGINA
Extorsión	OP	ULTIMA PAGINA
A examen	OP	ULTIMA PAGINA

ARTICLES DEL DIARI "EL PAÍS"

VIDAL, J.
VIDAL-FOLCH, X.

A classe
En llatí
Deporte
Libros
Prohibido jugar
Fuga
Catalán
Eina, retaule, pont

(17-9-91) CP ULTIMA PAGINA
(19-11-91) CP ULTIMA PAGINA
(11-8-92) CP ULTIMA PAGINA
(15-9-92) CP ULTIMA PAGINA
(19-1-93) CP ULTIMA PAGINA
(9-3-93) CP ULTIMA PAGINA
(20-7-93) CP ULTIMA PAGINA
(22-10-92) AO QUADERN

TE
TEP
TEP
TEP
TE
TEP
AP

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

ALEU, J.	La ética y la LOGSE (1)	(19-7-91)	AO	OPINION
ALEU, J.	La ética y la LOGSE (y2)	(20-7-91)	AO	OPINION
ALONSO, A.	Otra forma de enseñar	(24-11-93)	AO	LA REVISTA
ALSINA, J.	¿Humanidades sin griego ni latín ?	(22-5-92)	AO	OPINION
ALSINA, J.	Retrato robot del hombre culto	(15-6-91)	AO	OPINION
ALSINA, J.	Adiós a la Universidad	(9-8-91)	AO	OPINION
ALSINA, J.	Una manera de enseñar	(6-7-92)	AO	OPINION
ALSINA, J.	No saben lo que se pierden	(21-10-92)	AO	OPINION
ALSINA, J.	Una cierta responsabilidad	(6-6-93)	AO	OPINION
ALSINA, J.	Entrevista a Pere Gimferrer i Quim Monzó	(1-8-93)	EN	LA REVISTA DE VERANO
AMELA, AMIGUET	Modas y modelos	(24-12-92)	CRTV	TV. LA REVISTA
AMELA, V.	Entrevista a Josep Mª Cullell	(28-5-91)	EN	REVISTA
AMIGUET, LL.	El niño que quería ser presidente	(20-10-92)	EN	REVISTA
AMIGUET, LL.	Entrevista amb Miguel Delibes.	(25-12-93)	EN	LA REVISTA
AMIGUET, LL.	Madariaga, un Monnat hispano	(22-11-92)	AO	OPINION
ARIAS, J.	Superar la crisis	(25-4-93)	CP	OPINION
ARIAS, J.	A un psiquiatra "desconocido"	(5-11-93)	CP	LA REVISTA
ARIAS, J.	Maestros deprimidos	(16-9-91)	CRTV	LA REVISTA
ARIAS, J.	Mercedes va de "seño	(3-11-93)	CRTV	TV/REVISTA
ARIAS, J.	El empeño de realizarse	(9-7-91)	AO	OPINION
BAGETHERMS, J. M.	Etica no es Etiología	(24-8-91)	AO	OPINION
BAGETHERMS, J. M.	El coste de los valores familiares	(29-3-93)	AO	OPINION
BALCELLS, A.	La cuestión del divorcio	(26-7-93)	AO	OPINION
BALCELLS, A.	"Entrevista a Richard Vaughan	(5-8-91)	EN	SOCIEDAD
BALMES, R.	Un problema	(12-11-93)	AO	OPINION
BAPNILS, R.	Los que se van	(16-1-93)	AO	OPINION
BARRIL, J.	Del libro a la gente	(11-3-93)	AO	OPINION
BARRIL, J.	El país de la infancia	(11-3-93)	CD	OPINION
BARRIL, J.	Los cuentos y las cuentas	(2-5-93)	CP	MAGAZINE
BARRIL, J.	Cede, goza y respeta	(25-5-93)	CD	OPINION
BARRIL, J.	Desde el oasis	(28-5-93)	CD	OPINION
BARRIL, J.	Fin de curso	(13-6-93)	CP	MAGAZINE
BARRIL, J.	Goles místicos	(23-6-93)	CD	OPINION
BARRIL, J.	Preguntas averiadadas	(1-7-93)	CD	OPINION

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

BARRIL, J.	Papel de fumar	(15-7-93)	CD	OPINION	SEM
BARRIL, J.	El nombre y la cosa	(21-7-93)	CD	OPINION	SEM
BARRIL, J.	La rebelión de las tasas	(29-9-93)	CD	OPINION	TEP
BARRIL, J.	La mirada de Mercè	(22-10-93)	CD	OPINION	AP
BARRIL, J.	El grito del joven	(30-10-93)	CD	OPINION	TEP
BARRIL, J.	Mal humor	(24-11-93)	CD	OPINION	AP
BARRIL, J.	Comas y el salmón	(14-12-93)	CD	OPINION	AP
BARRIL, J.	La lengua absuelta	(24-12-93)	CD	OPINION	TE
BARRIL, J.	Fatiga de vuelo	(26-12-93)	CP	DOMINICAL	AP
BATISTA, A.	Entrevista a Jorge Oteiza	(23-2-92)	EN	MAGAZINE	AP
BAYO, J.	La responsabilidad del profesorado	(17-5-91)	AQ	OPINION	TE
BELTRAN, M.	Un hombre tranquilo	(29-5-93)	FR	POLITICA	SEM
BENACH, J. A.	Arroz con leche y almíbar	(29-7-92)	CRT	ESPECTACULOS	AP
BENACH, J. A.	Muerte de un joven maestro	(18-11-92)	AQ	OPINION	SEM
BENACH, J. A.	Del BUP al Doctorado	(26-9-93)	CRT	ESPECTACULOS	TE
BILBENY, N.	Afrontar la crisis de los valores	(4-6-91)	AQ	CULTURA Y ARTE	TEP
BILBENY, N.	Buena gente intolerante	(21-11-91)	AQ	OPINION	TEP
BILBENY, N.	Un libro es una piedra	(22-9-92)	AQ	OPINION	TEP
BORRELL, J.	El vacío del pensamiento	(30-3-93)	AQ	CULTURA	TEP
BRUNET, J. M. ^a .	Funcionarios y trabajadores	(8-10-93)	AQ	OPINION	TEP
CABALLERO, O.	En la muerte de un rey demócrata que no reinó	(2-4-93)	AQ	OPINION	TEP
CAMPS, V.	Entrevista a Daniel Pennac	(5-2-93)	AQ	CULTURA	TE
CARANDELL, J. M. ^a	Las fisuras de la escuela pública	(11-4-91)	AQ	OPINION	TE
CARLES, M. R.	Un japonés en Cataluña	(8-10-93)	CR.	LIBROS	SEM
CAROL, M.	La construcción de Europa y la marginación de las humanidades	(28-3-93)	CP	RELIGION	TEP
CASASUS, J. M. ^a	Entrevista a Fernando Riba	(7-6-92)	EN	MAGAZINE	AP
CAROL, M.	Entrevista a Ariadna Gil	(4-7-93)	EN	MAGAZINE	SEM
CASASUS, J. M. ^a	Aranguren	(22-11-93)	CP	OPINION	TEP
CASASUS, J. M. ^a	Exito social	(1-3-91)	CP	OPINION	TE
CASASUS, J. M. ^a	Fin de curso	(3-7-92)	CP	OPINION	TEP
CASASUS, J. M. ^a	Crónica de paz	(22-2-93)	CP	OPINION	AP
CASASUS, J. M. ^a	Una impronta	(14-6-93)	CP	OPINION	TE
CASASUS, J. M. ^a	Los exámenes	(5-7-93)	CP	OPINION	AP
CASASUS, J. M. ^a	Ciencia amena	(23-1-92)	CP	OPINION	

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

CASTIGLIONE, E.	Entrevista a Seiji Ozawa	(9-9-91)	EN	ESPECTACULOS
CATELLI, N.	Defensa de la obligación de leer	(6-7-93)	AO	CULTURA
CELA, DOMENECH	Las "escoles d'estiu"	(31-7-91)	AO	OPINION
CERRILLO, A.	Entrevista a Eulàlia Víntró	(21-5-91)	FR	POLITICA
CODERCH, P.S.	Sólo para hombres	(9-11-93)	AO	OPINION
COHEN, M.	El libro más pesado	(6-7-93)	AO	CULTURA
COMAS, A.	La formación de adultos	(7-9-93)	AO	OPINION
CREUS, J.	"Escola Catalana" als 25 anys	(16-7-91)	AO	CULTURA
CUITO, A.	El furor museístico	(3-11-91)	AO	OPINION
DURAN, X.	Entrevista a Sheldon Lee Glashow	(15-7-91)	EN	SOCIEDAD
ECHAUZ, P.	Entrevista a Josep Vallverdú	(11-7-93)	EN	CULTURA
EDITORIAL	Accidentes escolares	(6-6-91)	ED	OPINION
EDITORIAL	Empieza el curso	(16-9-91)	ED	OPINION
EDITORIAL	Convivencia escolar	(18-9-91)	ED	OPINION
EDITORIAL	El emocionado adiós	(10-8-92)	ED	OPINION
EDITORIAL	Profesores de religión	(22-5-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	La lección del profesor Rojo	(24-6-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	El acceso a las universidades	(17-7-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	La otra cara de la universidad	(15-11-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	Embate en Francia	(19-12-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	Una sola comunidad	(24-12-93)	ED	OPINION
EDITORIAL	Tasas universitarias	(21-10-93)	ED	OPINION
EDITORIAL,	Disciplina inglesa	(26-11-93)	ED	OPINION
EPSTEIN, L.	"Llámame maestro"	(9-10-92)	EN	CULTURA
EPO	Los pies en la Ventanilla	(28-8-91)	CD	LA REVISTA
EPO	Los atracos al minuto	(26-11-91)	CD	LA REVISTA
EPO	Dádivas de mal gusto	(26-12-91)	CD	LA REVISTA
EPO	Calificación de notable	(30-12-91)	CD	LA REVISTA
EPO	Las copas de consolación	(7-1-93)	CD	LA REVISTA
EPO	La pequeña pantalla	(12-1-93)	CD	LA REVISTA
EPO	Escolares con revólver	(9-3-93)	CD	LA REVISTA
EPO	El alumno honris causa	(14-3-93)	CD	LA REVISTA
EPO	Libaciones económicas	(2-4-93)	CD	LA REVISTA
EPO	Un instituto cumplió 150 años	(29-10-93)	CD	LA REVISTA

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

ERO	Un docente gasta pistola	(7-11-93)	CD	LA REVISTA
ERO	El entorno debe ser formativo	(15-11-93)	CD	LA REVISTA
ESCALA, A.	De Crescenzo, el autor todo terreno	(28-5-91)	BN	CULTURA
ESCALA, A.	Entrevista a Gabino Letda	(8-7-92)	BN	REVISTA
ESCORCIA, D.	Entrevista a Sergi Bruguera "	(5-5-91)	BN	REVISTA
ESCUR, N.	Entrevista a M ^a Jesús Paredes	(30-6-91)	BN	MAGAZINE
ESCUR, N.	Entrevista a Alicia Casals	(8-8-91)	BN	MAGAZINE
ESCUR, N.	Entrevista a Pere Gimferrer	(5-1-92)	BN	CULTURA
ESCUR, N.	Entrevista a Joan Corbella	(24-1-93)	BN	MAGAZINE
ESTEVA, F.	La reforma educativa	(27-5-91)	AO	OPINION
FERRER, J.	Lo prioritario en la enseñanza	(19-8-93)	AO	OPINION
FLETT, K.	Entrevista a Sade	(9-11-92)	BN	CULTURA Y ESPECTACULOS
FLORES, F.	Entrevista a "Mecano"	(7-8-91)	BN	REVISTA
FLORES, F.	Entrevista a Francisco M. Kovacs	(10-9-91)	BN	REVISTA
FOIX, LL.	El inglés que noveló a los perdedores	(4-4-91)	RR	LA REVISTA
FOLCH, R.	Inmigrantes y drogados	(30-11-92)	AO	OPINION
FOLCH, R.	Educación y subversión	(1-7-92)	AO	OPINION
FOLCH, R.	Radicar el presente	(1-11-92)	AO	OPINION
FOLCH, R.	Cálculos sublimes	(28-9-93)	AO	OPINION
FONDEVILA, S.	Entrevista a Javier Guruchaga	(5-11-93)	BN	ESPECTACULOS
FORMENTOR, M.B.	El profesor Lester sigue...	(21-11-92)	CRM	ESPECTACULOS
FRANCH, V.	El estado de la lengua	(20-2-93)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Calidad escolar	(7-1-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Escuela	(4-4-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Sueño educativo	(10-7-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Propaganda política	(27-7-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Erótica educativa	(12-8-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Educación pública	(26-8-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Cinco años	(28-11-91)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Escuela y estado	(19-4-92)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Leer	(28-6-92)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Olimpia	(16-7-92)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Profesores	(9-9-92)	AO	OPINION
FULLAT, O.	Sobre la escuela	(5-10-92)	AO	OPINION

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

FULLAT, O.	Lenguaje de los políticos	(7-1-93)	OPINION
FULLAT, O.	Amor de alumna	(19-3-93)	AO
FULLAT, O.	El tiempo arruinado	(11-8-93)	AO
FULLAT, O.	Sobre la escuela	(17-9-93)	AO
FULLAT, O.	Universidad, ¿para qué?	(26-10-93)	AO
FULLAT, O.	Educación	(18-11-93)	AO
GARCIA, F.	Entrevista a Alain Gründ	(19-7-91)	CULTURA Y ESPECTACULOS
GARCIA, F.	Entrevista a Miguel Indurain	(14-8-91)	REVISTA
GIRONELLA, J. M. ^a .	El tiempo, realidad vampiresca	(22-1-93)	OPINION
GOLIGORSKY, E.	Prosletismo en las aulas	(29-4-91)	OPINION
GOMIS, L.	Maccarthysmo al revés	(23-12-91)	AO
GOMIS, L.	El abanico de opiniones	(17-6-91)	OPINION
GOMIS, L.	El independentista del tren	(19-8-91)	OPINION
GOMIS, L.	El derecho a la información	(14-10-91)	OPINION
GOMIS, L.	Cincuenta años después	(11-5-92)	OPINION
GOMIS, L.	Cola en la biblioteca	(1-6-92)	OPINION
GOMIS, L.	El monte Everest	(14-12-92)	OPINION
GOMIS, L.	Ante un montón de pipas	(15-2-93)	OPINION
GOMIS, L.	La enseñanza de la historia	(22-3-93)	OPINION
GOMIS, L.	Confesiones de Jacint Reventós	(26-7-93)	OPINION
GOMIS, L.	El libro, televisión particular	(2-8-93)	OPINION
GOMIS, L.	El congreso de Segovia	(11-10-93)	OPINION
GOMIS, L.	Rahola y Blanquerma	(22-11-93)	OPINION
GONZALEZ CABEZAS, J. R.	Pedagogía	(11-9-91)	OPINION
GONZALEZ CABEZAS, J. R.	Inmersión	(16-9-93)	OPINION
GONZALEZ CABEZAS, J. R.	Estética	(27-11-91)	OPINION
GONZALEZ LEDESMA, F.	Entrevista a Lluís Figà	(22-12-91)	SOCIEDAD
GOYTISOLO, J. A.	Hacia una nueva ética	(23-6-91)	OPINION
GOYTISOLO, J. A.	El corazón del capitán Cousteau	(18-10-92)	AO
GUARDIA, M. ^a . A.	Entrevista a Stephen Vizinczey	(9-12-91)	CULTURA
GUARDIA, M. ^a . A.	Entrevista a José Luis Giménez Frontín	(29-12-91)	CULTURA
GUARDIA, M. ^a . A.	El cuarto de hora de lectura de los niños	(22-12-92)	LIBROS
HERNANDO, A.	Entrevista a Joana Bonet	(20-7-93)	CULTURA
IBARES, ÓRTA	Un alumno aventajado	(16-9-93)	POLITICA

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

IBARZ, J.	Entrevista a Edwin Torres	(24-11-93)	BN	ESPECTACULOS
IBARZ, M.	Entrevista a Tom Sharpe	(9-6-92)	BN	CULTURA Y ARTE
IBARZ, M.	Mario Merz, sin intermediarios	(2-5-93)	BN	MAGAZINE
INSUA, J.	Entrevista a Pierre Bourdieu	(1-3-91)	BN	CULTURA
INSUA, J.	Un centenario para el principio...	(5-11-91)	AQ	CULTURA Y ARTE
INSUA, J.	Entrevista a J. Mª Térnicabras	(19-5-92)	BN	CULTURA
INSUA, J.	Entrevista a Miguel Morey	(19-5-92)	BN	CULTURA
JARDI, E.	Problemática "guapura"	(4-3-91)	AQ	OPINION
JARDI, E.	La mendacidad universal	(6-5-92)	AQ	OPINION
JIMÉNEZ DE PARGA, M.	Educación para la democracia	(1-12-91)	AQ	OPINION
JIMÉNEZ DE PARGA, M.	El peligroso teléfono	(28-4-91)	AQ	OPINION
JIMÉNEZ, R.	Un escocés acostumbrado a ser el primero de la clase	(19-7-92)	FR	INTERNACIONAL
JOAN, M.	Maldiciones bíblicas	(7-2-92)	QP	LIBROS
JORBA, R.	Los límites del debate	(29-5-93)	AQ	OPINION
JUBANY, N.	Los valores en el tejido social	(8-12-93)	AQ	OPINION
JUBANY, N.	Los niños y la televisión	(30-8-91)	AQ	OPINION
JUBANY, N.	Un maestro de maestros	(6-10-93)	AQ	OPINION
JUBANY, N.	La sociedad pluricultural	(26-10-93)	AQ	OPINION
JULIANA, E.	Entrevista a Josep Mª Cullell	(11-10-92)	BN	BARCELONA
KEEGAN, J.	Le Carré, tras la guerra fría	(27-6-93)	BN	CULTURA Y ESPECTACULOS
KING, SCHNEIDER	La revolución mundial	(22-9-91)	AQ	OPINION
LAINZ, L.M.	Cruyff exige el despegue en Estambul	(24-11-93)	CRN	DEPORTES
LAMAS, E.	Punitarismo y buenos modales	(16-10-91)	AQ	OPINION
LINES, E.	Ragas de magisterio	(12-11-91)	CRM	ESPECTACULOS
LOPEZ-BARAJAS, J.	"Entrevista a Joseph Brodsky	(8-11-91)	BN	CULTURA
LORDA, F.	Laicismo y confesionalismo	(12-4-91)	AQ	OPINION
LORES, J.	La esperanza de la juventud	(17-1-91)	AQ	OPINION
LOZANO, J. M.	¿Voluntariado?	(15-7-93)	AQ	OPINION
LUQUE, X.	Banesto ya prepara el futuro	(27-7-92)	FR	DEPORTES
LUQUE, X., MARCHENA, D.	Un suspenso, un sobresaliente	(5-8-92)	FR	DEPORTES
LLOPART, S.	Entrevista a Bryan Adams	(24-11-93)	BN	ESPECTACULOS
LLOVET, J.	El pentagrama educativo	(3-2-91)	CRM	ESPECTACULOS
LLOVET, J.	Mª Joao Pires, saber lo que se toca	(29-5-91)	CRM	ESPECTACULOS
LLOVET, J.	Emocionada despedida de O. Martorell	(9-6-91)	CRM	ESPECTACULOS

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

LLOVET, J.	(5-8-91)	CRM	ESPECTACULOS	TEP
LLOVET, J.	(1-9-91)	CRM	ESPECTACULOS	TEP
LLOVET, J.	(10-12-91)	CRM	CULTURA	AP
LLOVET, J.	(24-9-93)	CP	CULTURA	TE
LLOVET, J.	(25-11-93)	CRM	ESPECTACULOS	SEM
LLOVET, J.	(11-11-93)	AO	OPINION	AP
LLUCH, E.	(6-9-93)	EN	SOCIEDAD	TEP
MACPHERSON, A.	(19-7-92)	EN	SOCIEDAD	AP
MADUEÑO, E.	(23-2-91)	EN	ESPECTACULOS	TEP
MALLOFRE, A.	(2-3-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(12-5-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(30-5-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(5-8-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(28-10-91)	EN	ESPECTACULOS	TEP
MALLOFRE, A.	(11-12-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(16-12-91)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(30-1-92)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(16-12-92)	EN	ESPECTACULOS	AP
MALLOFRE, A.	(30-1-93)	EN	CULTURA	AP
MARAGALL, J.	(18-11-91)	AO	OPINION	AP
MARAGALL, J.	(29-5-92)	AQ	OPINION	AP
MARAGALL, J.	(13-12-92)	AQ	OPINION	TEP
MARIN, J.	(10-6-93)	AQ	OPINION	AP
MARTI GOMEZ, J.	(24-9-93)	CP	OPINION	AP
MARTI GOMEZ, J.	(12-11-93)	CP	OPINION	AP
MARTI GOMEZ, J.	(26-11-93)	CP	OPINION	AP
MARTI GOMEZ, J.	(15-12-93)	EN	LA REVISTA	AP
MARTI, I.	(20-1-92)	EN	CULTURA	AP
MASOLIVER, J.	(8-10-93)	CP	LIBROS	TEP
MASSOT, J.	(3-1-93)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS	AP
MASSOT, J.	(6-6-93)	EN	CULTURA	AP
MASSOT, J.	(12-6-93)	EN	CULTURA	AP
MATA, M.	(27-8-91)	AO	OPINION	TEP
MATA, M.	(23-10-91)	AO	OPINION	TE

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

MERCÈ VARELA, A.	Ejemplo de pedagogía catalana	(5-9-91)	AO	OPINION	TE
MOIX, LL.	Entrevista a Daniel Pennac	(9-5-93)	EN	CULTURA	TE
MOIX, LL.	Entrevista a Jaume Duró	(21-6-93)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS	AP
MONTANELLI, I.	Los estudiantes y la guerra	(29-1-91)	AO	OPINION	TE
MONTANELLI, I.	Totó Riina: retrato de familia	(19-2-93)	AO	OPINION	SEM
MONTANELLI, I.	Ballando con lobos	(6-7-93)	AO	OPINION	AP
MONTANELLI, I.	Una crisis moral	(18-9-93)	AO	OPINION	AP
MORAGAS, R.	Otoño, envejecimiento	(24-9-91)	AO	OPINION	AP
MORAN, G.	Los cementerios de la memoria	(5-1-91)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	Los límites de la palabra	(19-1-91)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	El gobierno del miedo	(16-3-91)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	El hombre que no perdió su sombra	(21-12-91)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	Cartas a un niño sobre un fantasma	(20-11-92)	CP	OPINION	TEP
MORAN, G.	Benito Pérez Galdós está de saldo	(22-5-93)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	Prohibido morirse en el verano	(7-8-93)	CP	OPINION	SEM
MORAN, G.	El hispanista extravagante (1)	(21-8-93)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	La revolución que fue un poco nuestra	(18-9-93)	CP	OPINION	SEM
MORAN, G.	A los que cumplen dieciocho años	(20-11-93)	CP	OPINION	SEM
MORAN, G.	La banalidad del mal	(4-12-93)	CP	OPINION	AP
MORAN, G.	¡Te hemos olvidado, viejo León!	(18-12-93)	CP	OPINION	AP
MUÑOZ, D.	Entrevista a Krysztof Kieslowski	(25-10-93)	EN	ESPECTACULOS	AP
ORÓVAL, SABATES	Entrevista a Francesco Tonucci	(16-2-92)	EN	MAGAZINE	TEP
PALOL, M. de	Sobre lenguaje, poesía y prosa catalanas	(8-12-92)	AO	CULTURA Y ARTE	SEM
PANIKKAR, R.	¿Qué religión para Europa?	(14-7-91)	AO	OPINION	TEP
PANIKKAR, R.	Ortografía, historia y poder	(20-9-91)	AO	OPINION	AP
PANIKKAR, R.	Analfabetos y distraídos	(22-11-91)	AO	OPINION	TEP
PANIKKAR, R.	Racismo y culturismo	(4-2-93)	AO	OPINION	AP
PARES, M.	La calidad de la enseñanza	(30-12-93)	AO	OPINION	TE
PARTAL, V.	César	(27-9-91)	AO	OPINION	TE
PARTAL, V.	Elogio del fanático	(1-7-93)	AO	OPINION	AP
PARTAL, V.	Escola Valenciana	(14-12-93)	AO	OPINION	TE
PASCUAL, R.	La selectividad	(27-7-91)	AO	OPINION	TE
PASCUAL, R.	Las culturas y la LOGSE	(26-9-91)	AO	OPINION	TE
PASCUAL, R.	La Reforma que viene	(27-4-92)	AO	OPINION	TE

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

PASCUAL, R.	La información de la ciencia	(9-5-93)	OPINION	TEP
PENELOPE	Flojos en historia	(22-12-91)	AO	TE
PENELOPE	Comas, el benéfactor	(11-2-92)	AO	AP
PI DE CABANYES, O.	Multilingüismo	(5-4-91)	AO	AP
PI DE CABANYES, O.	Ideas rapadas	(31-10-91)	AO	OPINION
PI DE CABANYES, O.	La mona	(4-3-93)	AO	OPINION
PI DE CABANYES, O.	El programa Hispania	(10-6-93)	AO	OPINION
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Emili Giralt	(5-10-92)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Jerome Charyn	(10-7-91)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Joaquim Carrió	(17-11-91)	EN	AP
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Giuseppe Nenci	(9-2-91)	EN	CULTURA
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Joan Alsina	(15-9-91)	EN	CULTURA
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Joan Triadú	(15-1-92)	EN	CULTURA
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Joan Peruchó	(17-3-92)	EN	CULTURA
PIÑOL, R. M ^a .	Entrevista a Baltasar Porcel	(11-11-93)	EN	CULTURA
PIQUER, J.	Entrevista a M ^a Rosa Farré	(14-3-93)	EN	SOCIEDAD/RELIGION
PIQUER, J.	Entrevista a Amalia Tamame Alvarez	(10-10-93)	EN	SOCIEDAD/RELIGION
PLAYA, J.	Los 50 años de los Institutos	(27-4-92)	CP	LAREVISTA
PLAYA, J.	Entrevista a Miquel Siguan	(27-12-92)	EN	EDUCACION SOCIEDAD
PLAYA, J.	Entrevista a Salvador Claramunt	(26-9-93)	EN	LAREVISTA
PLAYA, J.	Entrevista a Jacques Lesoune	(10-10-93)	EN	SOCIEDAD
PLAYA, J.	Entrevista a Josep M ^a Bricall	(5-8-93)	EN	LAREVISTA DE VERANO
PLAYA, ROGLAN	La sociedad abierta, hoy (y 2)	(16-11-91)	AO	TEP
POPPER, K.	Felizmente huérfanos	(11-7-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Aeropuerto y calles	(5-2-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Tirant lo Blanc	(31-3-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Libros, ¿libros?	(23-4-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Pintores y lectores	(1-6-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	La noche telefónica	(22-6-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Religión académica	(28-6-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Escuela primaria	(29-6-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Mallorquin en Mallorca	(12-7-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	El idioma, su mundo	(14-7-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Del futuro juvenil	(17-9-91)	CD	OPINION

PORCEL, B.	Niños gitanos	(19-9-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Tiempo juvenil	(29-10-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Un joven de los 90	(6-11-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Televisión con libros	(8-12-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Luces de Navidad	(26-12-91)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Docentes	(13-2-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	¿Protesta política?	(14-2-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Enseñanza y progreso	(15-2-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	¿Suspenso o aprobado?	(19-2-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Mensajes de los padres	(5-5-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Cifras y hombres	(1-6-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Espacio en movilidad	(11-6-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Instintos desatados	(23-6-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Polémica literaria	(19-9-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Triunfo audiovisual	(16-10-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Unos y plurales	(1-11-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Del bar a la escuela	(3-11-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Sexo pánfilo	(5-11-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Cataluña global	(27-11-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	En Vic, la noche viva	(14-12-92)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Lírico y escéptico	(9-1-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Turbadores susurros	(16-1-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Versículos satánicos	(24-3-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	El libro, en crisis	(28-3-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Aznar, a la escuela	(11-6-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	El número uno	(13-6-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Educación, ¿cuál?	(25-6-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	"Mifianco" y los estarras	(2-7-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Lengua y aldea	(5-10-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Ringorango hispánico	(21-10-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Reparto de culpas	(3-11-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Censura social	(5-11-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Noche de jóvenes	(12-11-93)	CD	OPINION
PORCEL, B.	Puentes y huelgas	(10-12-93)	CD	OPINION

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

PORCEL, B.	República clásista Animismo navideño	(18-12-93) (25-12-93)	OPINION OPINION
PORCEL, B.	El reino de KK	(5-1-92)	OPINION
PORTA PERALES, SARRET	El fin de una impostura Los pequeños contemporáneos	(30-3-93) (8-9-93)	AO AO
PUJALS, J. M ^a .	Prensa	(7-1-91)	OPINION
RAMONEDA, J.	Transparencia	(16-9-91)	AO
RAMONEDA, J.	Crisis de valores	(31-3-92)	CULTURA Y ARTE
RAMONEDA, J.	Lectores y leedores	(6-7-93)	CULTURA
RAMONEDA, J.	Maria	(13-7-93)	CULTURA
RAMONEDA, J.	El color de Fellini	(2-11-93)	CULTURA
RAMONEDA, J.	La ruta de los jóvenes	(12-11-93)	CULTURA
RAMONEDA, J.	Lo que el viento se llevó	(26-11-93)	CULTURA
RAMONEDA, J.	La duda	(23-11-93)	CULTURA
RAMOS, I.	Entrevista a Jacques Mehler	(29-3-93)	SOCIEDAD
RAMOS, R.	Entrevista a Mel Gibson	(2-2-91)	ESPECTACULOS
RAMOS, R.	Entrevista a Steven Spielberg	(27-3-92)	CULTURA Y ESPECTACULOS
RAMOS, R.	George, un alumno incomprendido	(13-7-92)	INTERNACIONAL
RAMOS, R.	El astro que repudió a Hollywood	(2-8-93)	LA REVISTA
REDACCIO	Un muchacho de cuadro de honor	(13-3-91)	LA REVISTA
REDACCIO	Y los crios en casa	(29-10-91)	OPINION
REDACCIO	Entrevista a Félix de Azúa	(29-6-92)	REVISTA
REDACCIO	Entrevista a Manuel Vázquez Montalbán	(2-7-92)	REVISTA
REDACCIO	Entrevista a Anna Guell	(28-10-92)	ESPECTACULOS
REDACCIO	Constructors d'òrgans	(29-11-92)	DOMINICAL
REDACCIO	Entrevista a Fernando Botero	(21-2-93)	CULTURA
REDACCIO	La retórica de Aznar se encalló en "señor González"	(2-6-93)	CRTV POLITICA
REDACCIO	Entrevista a Xavier Montsalvatge	(22-8-93)	MAGAZINE
REDACCIO	Entrevista a J. Font de "Els Comediants"	(29-8-93)	LA REVISTA
REDACCIO	Entrevista a J. Ferrús	(5-9-93)	OPINION
REINA, V.	Laicidad y signos externos	(21-12-93)	AO
REVEL, J.-F.	Ruptura educativa en Francia	(4-6-91)	OPINION
REVEL, J.-F.	Los socialistas y la educación	(26-10-91)	OPINION
REVENTOS, J.	El último anarquista histórico	(22-11-93)	OPINION

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

REXACH, A.	Lecturas de siempre	(29-11-93)	CD	LAREVISTA
RICART, M.	Entrevista a Pasqual Maragall	(24-5-91)	FR	POLITICA
RIERA, I.	L'ambigüitat d'un concepte: Europa	(10-9-91)	AO	CULTURA
RIU, F.	Las enseñanzas mínimas	(7-4-91)	AO	OPINION
RIU, F.	Derecho de escolarización	(1-10-91)	AO	OPINION
RIU, F.	Autonomía de los centros escolares	(10-10-92)	AO	OPINION
RIU, F.	Elecciones y educación	(22-5-93)	AO	OPINION
RIVERE, M.	Analíabetos	(23-6-91)	AO	OPINION
RIVERE, M.	Deberes de verano	(17-7-91)	AO	OPINION
RIVERE, M.	El telefilme	(6-5-92)	AO	OPINION
RIVERE, M.	Inmersión dinosaúrica	(28-9-93)	AO	OPINION
ROCA JUNYENT, R.	La actualidad de Ramon Trias	(22-10-93)	AO	OPINION
RODRIGUEZ, M.	Entrevista a Wes Craven	(28-6-91)	EN	ESPECTACULOS
RODRIGUEZ, M.	Entrevista a Joaquín Sabina	(26-10-92)	EN	ESPECTACULOS
ROGLAN, J.	Entrevista a Carlos Rojas	(11-8-92)	EN	REVISTA
ROGLAN, J.	Entrevista a Rodriguez Ibarra	(27-7-93)	EN	LAREVISTA
ROGLAN, J.	Entrevista a Josep Mª Caralps	(4-8-93)	EN	LAREVISTA DE VERANO
ROJAS, C.	Ángeles e inocentes	(22-11-92)	AO	OPINION
ROSTROPOVICH, M.	Impulso creador y libertad	(27-5-92)	AO	OPINION
ROVIRA, B.	Entrevista a Mª Teresa Codina	(21-3-92)	EN	LAREVISTA
ROVIRA, B.	Entrevista a Anna Bastida	(9-5-93)	EN	SOCIEDAD
RUBERT DE VENTOS, X.	El renacimiento de la caridad	(23-2-93)	AO	OPINION
RUBIO, E., RODES, C.	Entrevista a Coretta King	(7-11-93)	EN	LA VANGUARDIA MAGAZINE
RUIZ SIMON, J. M. ^a .	Enseñar, aprender	(16-7-91)	CP	CULTURA
RUIZ SIMON, J. M. ^a .	Un milacle	(3-11-92)	CP	CULTURA Y ARTE
RUIZ SIMON, J. M. ^a .	La traición de los discípulos	(30-3-93)	AO	CULTURA
RUIZ SIMON, J. M. ^a .	El profesor de literatura	(6-7-93)	CP	LIBROS
RUIZ SIMON, J. M. ^a .	Generalización X	(13-7-93)	CP	LIBROS
SAENZ GUERRERO, H.	Defunción de la cortesía	(9-7-91)	CP	OPINION
SAENZ GUERRERO, H.	Jornada de cumpleaños	(3-12-91)	CP	OPINION
SAENZ GUERRERO, H.	Tirar contra la hija para herir al padre	(11-4-93)	CP	MAGAZINE
SAENZ GUERRERO, H.	Que la vida les suspenda...	(12-10-93)	CP	OPINION
SAENZ GUERRERO, H.	Natalidad, padres, hijos...	(2-11-93)	CP	OPINION
SALADRIGAS, R.	Abrir incluso en domingo	(13-9-91)	CP	LIBROS

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

SELLARES, M..	Después del conflicto	(16-3-91)	AO	OPINION
SENTIS, C.	La batalla del francés	(16-2-91)	AO	OPINION
SENTIS, C.	Adiós, Provenza, adiós	(20-2-93)	AO	OPINION
SENTIS, C.	Niñez a sesiña	(27-2-93)	AO	OPINION
SENTIS, C.	El secuestrador de la computadora	(22-5-93)	AO	OPINION
SENTIS, C.	Latin en China	(11-9-93)	AO	OPINION
SEPULVEDA, F. L. de	Crispación y violencia	(10-12-93)	AO	OPINION
SERRA, J. M. ^a .	Antonio Borriero "Chamaco". De tal palo, tal astilla	(15-8-93)	FR	DOMINICAL
SERRANO, R.	Escolares y lectura	(25-10-93)	AO	OPINION
SERRANO, R.	Violencia juvenil	(9-12-93)	AO	OPINION
SESE, T.	Entrevista a Michael J. Fox	(29-5-91)	EN	ESPECTACULOS
SESE, T.	Entrevista a Eric Hollis	(1-9-91)	EN	ESPECTACULOS
SESE, T.	Entrevista a Arthur Mitchell	(10-9-91)	EN	ESPECTACULOS
SORIA, J. M. ^a .	Narcís Serra	(14-3-91)	CP	OPINION
SORIA, J. M. ^a .	Obispos en televisión	(25-12-91)	CP	OPINION
SORIA, J. M. ^a .	Perot y demás	(15-10-92)	CP	OPINION
SORIA, J. M. ^a .	El camarada	(21-1-93)	CP	OPINION
SORIA, J. M. ^a .	"Funcionen las instituciones ?"	(4-3-93)	CP	OPINION
SORIA, J. M. ^a .	Catarsis	(15-1-93)	AO	OPINION
TORRAS, K.	En una fiesta del cole me colé,	(21-12-92)	CRM	ESPECTACULOS
TRALLERO, M.	La placa entrañable	(24-6-91)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Una vieja amistad	(18-8-91)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Vuelta al "cole"	(12-9-91)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Cosas de niños	(2-6-92)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Pensadores	(21-3-93)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Sacando la lengua	(5-8-93)	CP	OPINION
TRALLERO, M.	Margot se aburre	(29-11-93)	CP	OPINION
TRUJETA, M.	"Liverpool oratorio", una ayuda	(11-6-92)	AO	OPINION
VALLVERDU, J.	La María	(16-1-93)	AO	OPINION
VERGES, R.	Catalunya y la mujer que trabaja	(3-4-91)	AO	OPINION
VERGES, R.	Liberdad y pedagogía	(3-10-91)	AO	OPINION
VERGES, R.	Incertidumbre y educación	(30-6-93)	AO	OPINION
VIDAL-FOLCH, I.	Entrevista a Hugo Claus	(24-1-93)	EN	CULTURA
VIDAL-FOLCH, I.	Entrevista a José M ^a Valverde	(15-9-91)	EN	CULTURA

ARTICLES DEL DIARI "LA VANGUARDIA"

VIDAL-FOLCH, I.	Entrevista a Jacques Le Goff	(14-3-93)	EN	CULTURA	AP
VIGNAU, A.	Jesuitas	(19-2-91)	AO	OPINION	AP
VIGNAU, A.	Los 55	(19-8-91)	AO	OPINION	AP
VILA-SAN-JUAN, S.	Entrevista a Daniel Bell	(2-7-91)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS	AP
VILA-SAN-JUAN, S.	Entrevista a Antonio Lopez	(17-9-92)	EN	CULTURA	AP
VILA-SAN-JUAN, S.	Entrevista a Tom Clancy	(21-11-93)	EN	CULTURA	AP
VILA-SAN-JUAN, ZAMORA	Entrevista a Orlando Patterson	(29-12-91)	EN	CULTURA Y ESPECTACULOS	AP
VILA-SANJUAN, S.	La importancia de ser PC	(30-6-92)	CN	OPINION	TE
VILALLONGA, J. L. de	Educación	(5-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA	TE
VILALLONGA, J. L. de	Traidores	(27-8-91)	CP	ULTIMA PAGINA	TEP
VILALLONGA, J. L. de	El conde de París	(4-5-92)	CP	OPINION	SEM
VILALLONGA, J. L. de	Las élites	(20-7-92)	CP	OPINION	TE
VILALLONGA, J. L. de	Errores	(19-10-92)	CP	OPINION	AP
VILALLONGA, J. L. de	Libros de cabecera	(26-10-92)	CP	OPINION	AP
VILALLONGA, J. L. de	La mujer dulce	(14-6-93)	CP	OPINION	AP
VILAR, S.	Los métodos interdisciplinarios	(6-7-91)	AO	OPINION	TEP
WIRTH, DÍAZ PRIETO	Retrats de Josep Borrell i Jordi Solé Tura	(16-3-91)	FR	LA REVISTA	AP
WIRTH, R,	Entrevista a Lluís Racionero	(10-5-91)	EN	REVISTA	AP
WIRTH, R.	Un muchacho de cuadro de honor	(13-3-91)	FR	LA REVISTA	AP
WIRTH, R.	Entrevista a Judit Mascó	(10-8-91)	EN	REVISTA	AP

ARTICLES DE L'ANY 1990. BUIDATGE EXPLORATORI.

ALAMEDA, S.	Entrevista a Francisco Sáenz de Oiza	AP	DOMINICAL	TEP
ALAMEDA, S.	Entrevista a Luis Landero	(22-7-90)	DOMINICAL	TEP
ALSINA, J.	Urge conociernos mejor	(20-3-90)	OPINION	TEP
CASP, 25.		(12-11-90)	ULTIMA PAGINA	TE
ALSIUS, S.	Eureka, el vídeo	(12-11-90)	ULTIMA PAGINA	TE
ALSIUS, S.	Libres de text	(19-11-90)	ULTIMA PAGINA	TE
AMIGUET, LL.	La voz del futuro, Entrevista a Alvin Toffler	(11-11-90)	LA REVISTA	TEP
AMIGUET, LL.	J. K., Galbraith, la conciencia crítica de los Estados Unidos	(21-11-90)	LA REVISTA	AP
ANAUT, A.	Niños	(24-6-90)	OP DOMINICAL ESTILO	TEP
BARCIA, E.S.	Entrevista a Ricardo Díez Hochleitner	(17-9-90)	OP EN SOCIEDAD	TE
BARRIL, J.	El curso	(21-6-90)	OP AO ULTIMA PAGINA	TE
BENAMOU, G.M.	Entrevista a J. Attali	(20-2-90)	LV EN CULTURA	SEM
BENET, S.	Educació religiosa a l'ensenyament	(30-9-90)	AV AO DIALEG	TE
BILBENY, N.	Educació religiosa en el Bachillerato	(9-11-90)	LV AO OPINION	TEP
BLAY, P.	La filosofía en el bachillerato	(3-3-90)	AV EN CULTURA	AP
BLAY, P.	Entrevista a Didier Cohen	(10-11-90)	AV EN CULTURA	TEP
BLAY, P.	Entrevista a Margaret Atwood	(29-12-90)	AV EN CULTURA	TEP
BLAY, P.	Entrevista a Ziraldo Alves	(10-3-90)	AV EN DIALEG	TE
BONADA, LL.	Entrevista a M. Estil.les	(12-6-90)	LV AO CULTURA	TE
BOSCH, E.	Ensenyar filosofia...	(9-11-90)	FR CULTURA	AP
CABALLERO, Q.	Lawrence Durrell	(3-12-90)	AV OP DIALEG	TE
CANDEL, F.	Nens de Begur, paladins de la lectura	(29-9-90)	AV AO DIALEG	TE
CANDELA, F.A.	Tradició i reforma a l'ensenyament secundari: un equilibri difícil	(2-9-90)	AV AO DIALEG	TE
CAPMANY, M. A.	La lletra dels himnes	(30-9-90)	AV AO DIALEG	TE
CAPMANY, M. A.	El desprestigi de la literatura	(7-12-90)	LV AO CULTURA	REP
CARDIN, A.	Freud en el país de las opacidades	(9-1-90)	LV AO OPINION	TE
CARDUS, S.	Històries	(21-5-90)	LV OP EL PAIS ESTILO	SEM
CASASUS, J. M.	Solitude	(2-12-90)	EP FR	TE
CASTELLANO, K.	David Lynch, desde el lado oscuro	(22-10-90)	AV AO DIALEG	TE
CASTÍNEIRA, A.	Temps lluire i escola moderna	(15-5-90)	LV AO CULTURA	TEP
CATELLI, N.	En el espejo de Narciso...	(25-1-90)	AV AO DIALEG	TE
CELA, J.	Aprendre dels més petits	(18-4-90)	AV AO DIALEG	TE
CELA, J.	Ser mestre és bonic	(11-7-90)	AV AO DIALEG	TE
CELA, J.	Plastilina i fracàs escolar	(7-12-90)	LV CP CULTURA	TEP
CONDE, A.	Sobre una escuela de letras			

ARTICLES DE L'ANY 1990. BUIDATGE EXPLORATORI.

CULLELL, P.	Examen final	(11-6-90)	AV	AO	DIALEG	TE
CULLELL, P.	Al carrer t'espero	(8-12-90)	AV	CP	SOCIETAT	SEM
CUNI, J.	De 9 a 5	(29-4-90)	LV	AO	OPINION	TE
CURVAL, PH.	Entrevista a Ray Bradbury	(20-2-90)	LV	EN	CULTURA	AP
DILLMANN, I.	Entrevista a Albert Jacquard	(11-3-90)	LV	EN	CULTURA	TE
EDITORIAL	La Reforma educativa com a pacte de confiança	(18-3-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	Els diners de la Reforma	(1-4-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	Una vaga a mitges	(27-4-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	Reforma educativa i concepció del món	(3-6-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	La reforma educativa: diners i autonomia	(8-9-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	Pedagogia de la crisi	(9-9-90)	AV	ED	DIALEG	SPM
EDITORIAL	Quins valors per a l'escola?	(17-9-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	Les noves protestes dels estudiants.	(14-11-90)	AV	ED	DIALEG	TE
EDITORIAL	La hoz en la escuela	(9-9-90)	LV	AO	OPINION	TE
ESPADADA, A.	Redacció	(9-12-90)	AV	CP	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M.	Puntuació	(8-3-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TEP
ESPINAS, J. M.	Educació	(12-5-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TE
ESPINAS, J. M.	No és tan matemàtic	(10-11-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TE
FINKIELKRAUT, A.	La nueva estatua de Pavel Morozov	(14-1-90)	EP	AO	OPINION	TE
FORTÉZA, M. C.	Homenatge al pedagog Antoni Riera	(20-9-90)	AV	AO	DIALEG	TE
FORTI, G.	Entrevista con John Kenneth Galbraith	(29-5-90)	LV	EN	REVISTA	AP
FULLAT, O.	Etica i religió a l'escola	(28-5-90)	AV	AO	DIALEG	TE
FULLAT, O.	Problemes d'ensenyament	(18-7-90)	AV	AO	DIALEG	TE
GALA, A.	El tarro de la miel	(12-1-90)	EP	CP	DOMINICAL	TEP
GALA, A.	Gusanos de seda	(12-7-90)	EP	CP	DOMINICAL	AP
GALBRAITH, J. K.	La bomba de la miseria	(20-12-90)	EP	AO	OPINION	TEP
GALL, J.	El gran olvidat	(12-9-90)	AV	AO	DIALEG	TE
GARCIA MATILLA, A.	Dibujos para adultos	(5-10-90)	EP	CP	DOMINICAL	TEP
GARCIA, D.	Arcarons, el pilot que quiso ser sacerdote	(12-11-90)	LV	EN	DEPORTES	AP
GARCIA, R.	Entrevista a Julia Kristeva.	(21-11-90)	EP	EN	ULTIMA PAGINA	AP
GARRIGA, J.	Ciento por mil	(21-11-90)	LV	AO	OPINION	TE
GIL CALVO, E.	Tocar madera (el engaño de la credulidad)	(15-3-90)	EP	AO	OPINION	TE
GODAS, F.	Sobre la vocació de mestre	(16-9-90)	AV	AO	DIALEG	TE
GOMIS, L.	Una tesi sobre Blanqueria	(29-1-90)	LV	AO	OPINION	TE

ARTICLES DE L'ANY 1990. BUIDATGE EXPLORATORI.

GOMIS, L.	¿Sube o baja la ética?	(26-3-90)	LV	AO	OPINION	TEP
GUILLAMON, J.	Tonto el que lo vea	(9-1-90)	LV	AO	CULTURA	TEP
IGLESIAS, J.C.,	Benito Floro	(3-12-90)	EP	FR	DEPORTES	SEM
JIMENEZ DE PARGA, M.	Mayo del 68 fue otra cosa	(18-11-90)	LV	AO	OPINION	TEP
LASCH, Ch.	Sefiores, apéense...	(15-5-90)	LV	AO	CULTURA	TEP
LORES, J.	La LOSE	(12-4-90)	LV	AO	OPINION	TE
LUJAN, N.	La "Mala gente"	(31-10-90)	LV	AO	OPINION	TEP
LUJAN,N.	El maleducado	(1-1-90)	LV	AO	OPINION	TEP
LLAMAZARES, J.	Feliz Navidad	(24-12-90)	EP	AO	OPINION	TE
LLAVINA, J.	Amb tots els punts i comes	(30-1-90)	CP	CULTURA	TEP	
LLORACH, J.	Virtèlia, 50 años de historia	(6-5-90)	LV	AO	OPINION	TE
MAIZTEGUI, I.R.	Entrevista a Ray Bradbury	(17-6-90)	EP	EN	DOMINICAL	AP
MARAGALL, J.	Cosas de noviembre	(27-11-90)	LV	AO	OPINION	TE
MARESMA, A.	Entrevista a Carme-Laura Gil	(1-9-90)	AV	EN	DALEG	TE
MARQUES, J-V.	Aborto y literatura	(1-4-90)	EP	CP	DOMINICAL	AP
MARSAL, A.	Latín, griego y otras "sandeces"	(25-12-90)	LV	AO	OPINION	TE
MARSAL, A. M ^a .	La casa per la teulada	(5-7-90)	AV	AO	DALEG	TE
MARTI GOMEZ, J.	Entrevista a David Lodge	(23-1-90)	LV	EN	CULTURA	AP
MARTI GOMEZ, J.	Roald Dahl, la última entrevista	(18-12-90)	LV	EN	CULTURA	AP
MARTIN, J.	Xavier Corberó, La agitada vida del escultor	(18-11-90)	EP	EN	DOMINICAL	AP
MARZAL, A.	Enseñanza	(15-4-90)	LV	AO	OPINION	TE
MARZAL, A.	Palabras de libertad	(5-5-90)	LV	AO	OPINION	TE
MOIX, LL.	Entrevista a Federico Correa	(7-10-90)	LV	EN	CULTURA	TEP
MORET, X.	Las obsesiones de Paul Auster	(6-5-90)	EP	EN	LIBROS	AP
OCHOA, E.	Sobre algunas contradicciones	(4-11-90)	EP	AO	DOMINICAL	AP
PALAU, A.	El txador a l'escola laica	(21-1-90)	AV	AO	DALEG	TE
PAMIES, S.	Els grans masturbadors	(27-2-90)	LV	AO	CULTURA	AP
PERON, F.	Entrevista a Dorothy Nelkin	(10-6-90)	LV	EN	SOCIEDAD	TEP
PLANA, R.	Entrevista a Quim Monzó	(19-8-90)	AV	EN	CULTURA	SEM
PONS, A.	Manuel Enrique Rodríguez	(4-1-90)	AV	CO	ULTIMA PAGINA	TEP
PONS, A.	Keating, professor	(8-3-90)	AV	CO	ULTIMA PAGINA	TEP
PONS, A.	Solana, Javier	(15-3-90)	AV	CO	ULTIMA PAGINA	SEM
PONS, A.	Anguita, J.	(12-4-90)	AV	CO	ULTIMA PAGINA	TE
PONS, A.	Wilt, H.	(26-5-90)	AV	CO	ULTIMA PAGINA	TE

ARTICLES DE L'ANY 1990. BUIDATGE EXPLORATORI.

PONS, A.	Pons, Félix	(24-6-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	SEM
PONS, A.	Mayor Zaragoza, F.,	(21-9-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	SEM
PONS, A.	Luis Aragonés	(24-11-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	SEM
PORCEL, B.	Cultura nacional	(5-1-90)	LV	CD	OPINION	AP
PORCEL, B.	Bachiller	(3-6-90)	LV	CD	OPINION	TE
PORTA PERALES, M.	La democratització de l'analfabetisme	(26-6-90)	AV	AO	DIALEG	TE
RAHOLA, P.	La meva escola	(22-4-90)	AV	CD	DIALEG	SEM
RAMENTOL, S.	El pecat fa forat	(16-12-90)	AV	CD	DIALEG	TEP
RAMONEDA, J.	Pànic	(6-11-90)	LV	AO	OPINION	TEP
RAMONEDA, J.	El secret del poder	(13-11-90)	LV	CP	CULTURA	AP
REDACCIO	Violència	(19-11-90)	LV	AO	OPINION	TEP
REQUENA, A.	Entrevista al Dr. Martí de Riquer	(15-1-90)	LV	EN	CULTURA	TEP
REDACCIO	Lloret com a síntoma	(5-4-90)	AV	AO	DIALEG	SEM
REDACCIO	Entrevista a Reinhard Mohn	(13-5-90)	EP	EN	DOMINICAL	AP
REDACCIO	Entrevista a Félix de Azúa	(28-9-90)	LV	EN	CULTURA	TEP
REDACCIO	Entrevista a Fausto Giudice	(2-12-90)	LV	EN	CULTURA	TEP
REVEL, J.F.	Tras la calle, el vacío	(22-11-90)	LV	AO	OPINION	TE
RICART, M.	Entrevista a Roger Garaudy	(15-8-90)	LV	EN	REVISTA	AP
RIERA, I.	Poders fàctics	(2-1-90)	LV	AO	OPINION	TE
RIERA, I.	Catalunya i la LOGSE	(26-11-90)	LV	AO	CULTURA	TE
RIU, F.	Una ley razonable	(24-4-90)	LV	AO	OPINION	TE
RODRIGUEZ, J.	Cristina Piaget, la reina del otoño	(18-11-90)	EP	EN	EL PAIS ESTILO	SEM
RODRIGUEZ, J.	Inés Sastre, la más guapa de la clase	(25-11-90)	EP	EN	EL PAIS ESTILO	SEM
ROIG, M.	Ens criden al front	(20-9-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TEP
ROIG, M.	Fill, que no m'escoltes ?	(10-10-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TEP
ROIG, M.	Rap a la catalana	(8-11-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TE
ROIG, M.	Perquè no els prohibim de llegir	(29-11-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TE
ROIG, M.	La primera víctima dels preservatius	(9-12-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	TE
ROIG, M.	Del desprestigi de la memòria	(19-12-90)	AV	CD	ULTIMA PAGINA	AP
ROUDAUT, J.	Entrevista a Jean Starobinski.	(13-11-90)	LV	EN	CULTURA	AP
SARRAMONA, J.	La reforma educativa en perspectiva autonòmica	(3-4-90)	AV	AO	DIALEG	TE
SARRAMONA, J.	Fugir del guix...	(1-8-90)	AV	AO	DIALEG	TE
SAVATER, F.	El retorn als ensenyaments bàsics	(31-10-90)	EP	CP	DOMINICAL	AP
	Filosofias	(25-3-90)				

ARTICLES DE L'ANY 1990. BUIDATGE EXPLORATORI.

SAWATER, F.	Laicismo	(20-5-90)	TE
SAWATER, F.	Exorcismos. Selectividad	(17-6-90)	TE
SAWATER, F.	Entrevista a E. Cioran	(25-10-90)	AP
SAWATER, F.	Condones	(11-11-90)	TEP
SEMPRONIO	Aquells grups han fet cria	(27-3-90)	TE
SENTIS, C.	Ciudadanía	(13-11-90)	TEP
SENTIS, C.	Història	(27-11-90)	TE
SIGUAN, M.	Los caminos de la integración	(3-12-90)	SEM
SIRVENT, J. M. ^a	Benito Floro, entrenador del Albacete	(3-12-90)	EP
SOLANA, A.	Maribel Verdú, creciendo en el cine	(26-8-90)	EP
SORIA, J. M. ^a .	Flores de inviadero	(15-11-90)	EL PAÍS ESTILO
SUBIRATS, E.	¿La educación y el futuro?	(12-9-90)	OPINION
SESE, T.	Entrevista a Wladyslaw Znorko	(31-10-90)	DEPORTES
TEXIDOR, E.	Mestres	(19-3-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Més mestres	(26-3-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Final de curs	(11-6-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Qualitats	(9-7-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Pedagogies	(16-7-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Els segadors	(3-9-90)	OPINION
TEXIDOR, E.	Els fills de Mitterrand	(19-11-90)	OPINION
TORT, A.	L'escola com a paradoxa	(26-6-90)	ULTIMA PAGINA
TRALLERO, M.	Adiós a las armas	(14-11-90)	OPINION
VALLBONA, R.	Tornar a començar	(17-9-90)	ULTIMA PAGINA
VENDRELL, J.	Entrevista a Josep Puig	(30-4-90)	SOCIETAT
VERDAGUER, P.	L'aprenentatge permanent i la igualtat	(17-3-90)	TE
VERDAGUER, P.	Saber llegir, cosa d'especialistes?	(7-7-90)	DIALEG
VIDAL, J.	Selectividat	(3-7-90)	DIALEG
VILLA-ABADAL, J.	Competitivitat, encara?	(31-10-90)	DIALEG
VILLALLONGA, J. L. de	Entrevista a Dominique Sanda	(21-10-90)	DOMINICAL
VILLATORO, V.	Pedagogia	(25-4-90)	AP
VILLATORO, V.	Més segadors	(8-8-90)	DIALEG
VILLATORO, V.	La funció pedagógica	(30-8-90)	DIALEG
ZINOVIEV, A.	Quiero hablарos de occidente	(2-10-90)	CULTURA